

ΠΑΝΟΣ ΝΤΟΥΛΑΣ

Μισθολογικά εκπαιδευτικών 2019

*Μελέτη και παρουσίαση μισθολογίων, ιστορική σύγκριση,
σύγκριση με Ευρώπη, αιτήματα και προτάσεις*

ΚΟΡΙΝΘΟΣ 2019

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Περιεχομένων	2
Πίνακας Διαγραμμάτων	4
Πίνακας Πινάκων.....	4
Ευχαριστίες	5
Περίληψη	6
Abstract	6
ΜΕΡΟΣ Α: ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
Γενικά	7
Εισαγωγή-ερωτήματα	7
Δομή της εργασίας	7
Μεθοδολογία έρευνας	7
Ιστορικό θεσμικό πλαίσιο μισθοδοσίας	8
Εξέταση σχετικής βιβλιογραφίας	9
Έννοιες-ορισμοί.....	12
ΜΕΡΟΣ Β: Πού βρισκόμαστε τώρα	14
Γενικά	14
Εισαγωγικά-αποδοχές	14
Θεωρητικό ΜΚ - κλοπή ΜΚ	15
Πρωθυμμένη μισθολογική εξέλιξη.....	16
Αξιολόγηση.....	16
Επιδόματα	17
Κρατήσεις.....	18
Σύνταξη Κύρια-Επικουρική-Εφάπαξ.....	18
Υγεία.....	19
Λοιπά.....	19
Εργοδοτικές εισφορές	20
Καθαρός Μισθός προ φόρων	22
Φόροι	23
Φόρος εισοδήματος	23
Φόρος αλληλεγγύης.....	24
Καθαρά στο χέρι 2019.....	26
Προσωπική Διαφορά.....	27
Απεργία - γιατί είναι μεγαλύτερες οι κρατήσεις από όσα παίρνουμε;	27
Αναπληρωτές	28
Γενικά	28
Επιπλέον αποδοχές αναπληρωτών	29
Συνολική δαπάνη συν επίδομα μη ληφθείσης άδειας συν επίδομα ανεργίας	30

ΜΕΡΟΣ Γ: Πού ήμασταν.....	32
Γενικά	32
Μικτός	32
Σύγκριση καθαρών στο χέρι 2009-2019	33
Επιδόματα	36
Δώρα - Μικτός ετήσιος με ΜΚ προ μνημονίων	37
Δώρα	39
Καθαρός ετήσιος με ΜΚ προ μνημονίων	40
Τιμάριθμος - πραγματικά ποσά	43
Μισθός ανά ώρα	49
ΜΕΡΟΣ Δ: Πού είναι οι Ευρωπαίοι;.....	50
Γενικά	50
Σύγκριση με χώρες ΟΟΣΑ	50
Σύγκριση με χώρες Ευρώπης.....	52
Ποσοστό ελληνικών μισθών επί ευρωπαϊκού μέσου όρου	56
ΜΕΡΟΣ Ε: Συμπεράσματα - Τι ζητάμε	58
Γενικά	58
Συμπεράσματα	58
Αιτηματολογία.....	59
Απόδοση κλεμμένου ΜΚ - καμία σκέψη για νέο πάγωμα.....	59
Άρση των έκτακτων μνημονιακών κρατήσεων.....	59
Ακώλυτη μισθολογική εξέλιξη - καμιά σύνδεση με βαθμολόγιο/αξιολόγηση	59
Επίδομα σπουδών - όχι προωθημένη	60
Πάτωμα τα 1.000 ευρώ για νέους.....	61
Σχέση αρχικού-καταληκτικού 1:2	61
Εκπαιδευτικό Μισθολόγιο;.....	64
Επίδομα εξωδιδασκτικής απασχόλησης.....	64
Επίδομα προβληματικών - παραμεθορίων περιοχών	64
Επίδομα Ειδικής Αγωγής	65
Επίδομα Τέκνων	65
ΑΤΑ	65
Δώρα	65
Στρατηγικός στόχος: αποκατάσταση απωλειών.....	65
Βιβλιογραφία	67
Παράρτημα Α: Βασικός Μισθός 2009	70
Παράρτημα Β: Μισθολόγιο 2011 (Νόμος 4024).....	71
Παράρτημα Γ: Μισθολόγιο 2015 (Νόμος 4354)	75

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Αναλογία καθαρού μισθού με εργατικές κρατήσεις	22
Διάγραμμα 2: Αναλογία καθαρού με εργατικές + εργοδοτικές 2019.....	22
Διάγραμμα 3: Αναλογία καθαρού στο χέρι με φόρο + κρατήσεις	24
Διάγραμμα 4: Αναλογία καθαρών στο χέρι με κρατήσεις + φόρο + εισφορές	25
Διάγραμμα 5: Σύγκριση ετήσιας δαπάνης για μόνιμο και αναπληρωτή	31
Διάγραμμα 6: Σύγκριση μικτού μηνιαίου μισθού 2009 με 2019.....	33
Διάγραμμα 7: Σύγκριση καθαρών 2009-2019	35
Διάγραμμα 8: Μηνιαίες καθαρές απώλειες 2009-2019, ονομαστικές.....	35
Διάγραμμα 9: Σύγκριση ονομαστικού μικτού ετήσιου.....	38
Διάγραμμα 10: Σύγκριση ετήσιων απολαβών 2009-2019 - ονομαστικές.....	42
Διάγραμμα 11: Ετήσιες καθαρές απώλειες 2009-2019 - ονομαστικές.....	42
Διάγραμμα 12: Ετήσιες πραγματικές απώλειες 2009-2019	45
Διάγραμμα 13: Ποσοστό πραγματικών απωλειών 2009-2019.....	45
Διάγραμμα 14: Σύγκριση καθαρών πραγματικών 2009-2019, (προ 93)	47
Διάγραμμα 15: Σύγκριση καθαρών πραγματικών 2009-2019, (μετά 92).....	48
Διάγραμμα 16: Σύγκριση αρχικού ετήσιου μισθού με Ευρώπη σε ΜΑΔ	53
Διάγραμμα 17: Σύγκριση ενδιάμεσου ετήσιου μικτού μισθού σε ΜΑΔ	54
Διάγραμμα 18: Σύγκριση καταληκτικού ετήσιου μικτού μισθού σε ΜΑΔ	55
Διάγραμμα 19: Σύγκριση ετήσιου μισθού ως ποσοστό ευρωπαϊκού μέσου όρου	57

Πίνακας Πινάκων

Πίνακας 1: Θεωρητικό ΜΚ και μικτός μισθός	14
Πίνακας 2: Σύγκριση θεωρητικού-τωρινού ΜΚ.....	15
Πίνακας 3: Μικτός με προωθημένα	16
Πίνακας 4: Επιδόματα	17
Πίνακας 5: Κρατήσεις 2019 και 2020	20
Πίνακας 6: Μικτός και κρατήσεις από Ιούλη 2019.....	21
Πίνακας 7: Καθαρός στο χέρι και αναλογία επί μικτού.....	26
Πίνακας 8: Κρατήσεις αναπληρωτών	28
Πίνακας 9: Αποδοχές άγαμων αναπληρωτών 2019	29
Πίνακας 10: Επίδομα Ανεργίας	30
Πίνακας 11: Σύγκριση μικτού μηνιαίου μισθού 2009-2019	32
Πίνακας 12: Σύγκριση καθαρών στο χέρι 2009-2019.....	34
Πίνακας 13: Σύγκριση μικτών.....	37
Πίνακας 14: Δώρα 2009	40
Πίνακας 15: Σύγκριση 2009-2019, ετήσιος καθαρός στο χέρι.....	41
Πίνακας 16: ΕνΔΤΚ.....	43
Πίνακας 17: Ετήσιες απώλειες σε πραγματικές τιμές	44
Πίνακας 18: Σύγκριση πραγματικών καθαρών 2009-2019.....	46
Πίνακας 19: Σύγκριση μισθών με χώρες ΟΟΣΑ	51
Πίνακας 20: Σύγκριση μισθών με Ευρώπη	52
Πίνακας 21: Σύγκριση ετήσιου με 15 έτη ως ποσοστό ευρωπαϊκού μέσου όρου	56
Πίνακας 22: Πρόταση μισθολογίου με 1.000 ευρώ αρχικό και 1:2	62
Πίνακας 23: Πρόταση Μισθολογίου με 1.000 ευρώ αρχικό και 1:1,5.....	63

Ευχαριστίες

Για την ολοκλήρωση αυτής της μελέτης με βοήθησαν δεκάδες φίλοι-ες και συναδέλφοι-ισσες με παρατηρήσεις και εύστοχες επισημάνσεις.

Ειδικές ευχαριστίες στην Ελβίρα και τον Χρήστο από τη Μισθοδοσία της ΔΙΔΕ Κορινθίας, στους συναδέλφους Πάνο Λέκκα και Σπύρο Σβερκούνο από το Λέχαιο Κορινθίας και Πάνο Παπαμιχαήλ από το Ρέθυμνο που απάντησαν σε όλες τις αφελείς ερωτήσεις ενός «Αγγλικού», στον συνάδελφο αναπληρωτή Βιολόγο Χρήστο Μπέλμπα από τα Χανιά που με διόρθωσε πολλές φορές στα θέματα των αναπληρωτών, στην αδερφή μου Ουρανία-Βασιλική που με έμαθε να φτιάχνω εξώφυλλα¹, στους γονείς μου Ευριπίδη και Μαλαματή - παλαίμαχους δασκάλους-που κάνανε τον έλεγχο. Εννοείται ότι για τα λάθη ευθύνομαι αποκλειστικά εγώ: ευπρόσδεκτες όλες οι παρατηρήσεις.

Η εργασία αφιερώνεται σε όλους τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες που, παρότι υπέστησαν όλες αυτές τις μειώσεις, συνεχίζουν και προσφέρουν στο δημόσιο σχολείο.

Πάνος Ντούλας

Καθηγητής Αγγλικής στο Εσπερινό ΕΠΑΛ Κορίνθου,

Αιρετός ΑΠΥΣΔΕ Πελοποννήσου,

Κόρινθος, 15/11/2019

---

¹ Με λογισμικό από τη σελίδα Canva.

Περίληψη

Η έρευνα αυτή πραγματεύεται τα μισθολογικά ζητήματα των εκπαιδευτικών που εργάζονται σε δημόσια σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Μετά από μια σύντομη επισκόπηση του πρόσφατου ιστορικού θεσμικού πλαισίου και της σχετικής βιβλιογραφίας, η μελέτη αναλύει τις βασικές έννοιες του τωρινού μισθολογίου. Στη συνέχεια, συγκρίνει τους τωρινούς μισθούς με αυτούς των προμνημονιακών ετών καθώς και με τους αντίστοιχους μισθούς των εκπαιδευτικών στην Ευρώπη, συμπεραίνοντας ότι οι περικοπές των μνημονιακών ετών σχεδόν συμπίπτουν με την απόκλιση από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο: τα Μνημόνια κατά κάποιον, ιστορικά ειρωνικό, τρόπο βοήθησαν στην απόκλιση από την Ευρώπη. Τέλος, εξετάζονται τα σχετικά αιτήματα μισθολογικής αναβάθμισης και προτείνονται συγκεκριμένα θέματα προς συζήτηση και ενσωμάτωση σε μελλοντικές διεκδικήσεις.

Abstract

This research discusses the issues relevant to the salaries of educators in Greek public primary and secondary schools. After a brief overview of the relevant recent legal framework and bibliography, the study analyses the main concepts of the current salary scale. Afterwards, the study compares the current salaries to the pre-Memorandum salaries and to the European average, concluding that the Memorandum cuts are almost identical to the difference from the European average: in a historically ironic way, the Memoranda helped in a deviation from Europe. Finally, the various demands of salary rises are examined and specific issues are proposed for discussion and incorporation in future demands.

ΜΕΡΟΣ Α: ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Γενικά

Σε αυτό το πρώτο μέρος της μελέτης παρουσιάζονται αρχικά τα ερευνητικά ερωτήματα και η μεθοδολογία της έρευνας. Στη συνέχεια, γίνεται μια σύντομη επισκόπηση του σχετικού ιστορικού θεσμικού πλαισίου των Μισθολογίων και της σχετικής βιβλιογραφίας. Τέλος, δίνονται οι ορισμοί κάποιων βασικών εννοιών των Μισθολογίων.

Εισαγωγή-ερωτήματα

Η σύντομη αυτή μελέτη επιχειρεί να απαντήσει σε ερωτήματα που έχουν να κάνουν με τη μισθοδοσία των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα:

- Πόσα παίρνουν μιστά οι εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα;
- Τι ποσοστό από αυτά είναι καθαρός μισθός στο χέρι και τι ποσοστό είναι κρατήσεις για ασφάλιση, υγεία, φόρους;
- Τι διαφορά υπάρχει στη συνολική κρατική δαπάνη μεταξύ μόνιμων και αναπληρωτών εκπαιδευτικών;
- Ποια είναι η διαφορά με τους προμημονιακούς μισθούς των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα;
- Ποια είναι η διαφορά των μισθών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα από τους μισθούς των εκπαιδευτικών σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες;

Δομή της εργασίας

Στο πρώτο μέρος της μελέτης αυτής παρουσιάζεται το γενικό θεσμικό και ιστορικό μισθολογικό πλαίσιο. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η τωρινή μισθολογική κατάσταση με μια αναλυτική επεξήγηση των αποδοχών και των κρατήσεων. Στο τρίτο μέρος παρουσιάζεται μια σύγκριση με το τελευταίο προμημονιακό Μισθολόγιο. Στο τέταρτο μέρος παρουσιάζεται η σύγκριση με την Ευρώπη και στο πέμπτο μέρος τα αιτήματα και οι προτάσεις. Τέλος, ακολουθεί αναλυτική βιβλιογραφία ενώ στα Παραρτήματα παρατίθενται οι κύριες διατάξεις από τα διάφορα ΦΕΚ.

Μεθοδολογία έρευνας

Η μελέτη βασίστηκε σε έρευνα αρχείου των Νόμων των μισθολογίων και σε εξαγωγή αντίστοιχων αριθμητικών αποτελεσμάτων με τη χρήση του MS Excel.

Ιστορικό θεσμικό πλαίσιο μισθοδοσίας

Ιστορικά στην Ελλάδα, οι εκπαιδευτικοί ήταν υπάλληλοι της Κεντρικής Διοίκησης. Η μισθοδοσία των εκπαιδευτικών συνήθως καθοριζόταν με Νόμο του Κράτους και δεν ήταν αποτέλεσμα συλλογικών διαπραγματεύσεων όπως σε άλλες χώρες (Hirsch, Macpherson, & Winters, 2012).

Καθώς αυτή η έρευνα θα ασχοληθεί με τη μισθολογική κατάσταση και εξέλιξη των τελευταίων ετών, θα αναφερθούν μόνο οι πιο πρόσφατοι Νόμοι. Ο βασικός Νόμος που καθορίζει το Μισθολόγιο των εκπαιδευτικών της τελευταίας προμνημονιακής δεκαετίας είναι ο Νόμος 3205/2003 (Ελληνική Δημοκρατία, 2003). Αυτός ο Νόμος δημιούργησε νέα ΜΚ (Μισθολογικά Κλιμάκια), ενοποίησε κάποια επιδόματα και, σε συνδυασμό με τις ετησίως εκδοθείσες Εγκυκλίους και άλλες συμπληρωματικές διατάξεις, καθόριζε το μισθολογικό πλαίσιο μέχρι ουσιαστικά και το 2010. Στην παρούσα μελέτη, θα παρουσιαστεί η τελευταία σχετική Υπουργική Απόφαση του 2008² (Υπουργείο Οικονομίας-Γενικό Λογιστήριο, 2008) που επικαιροποιούσε τους μισθούς και εφαρμόστηκε το 2009³.

Βεβαίως, όσον αφορά τις ασφαλιστικές Κρατήσεις, οι καθοριστικοί Νόμοι είναι αρκετά παλαιότεροι, ενώ στους Φόρους εφαρμοζόταν η κατά καιρούς ισχύουσα γενική φορολογική πολιτική. Τα Δώρα τέλος καθορίζονταν κυρίως με Νόμο του 1980 (Ελληνική Δημοκρατία, 1980).

Μετά την υπογραφή Μνημονίου, το 2010-12 όλα αυτά αλλάζουν (προς το χειρότερο) με μια σειρά μισθολογικών, ασφαλιστικών και φορολογικών διατάξεων εκ των οποίων πιο σημαντική είναι ο Νόμος 4024/2011 ή «Ενιαίο Μισθολόγιο» (Ελληνική Δημοκρατία, 2011)⁴. Ο τελευταίος Νόμος που καθορίζει αναλυτικά το ισχύον Μισθολόγιο των εκπαιδευτικών είναι ο Ν.4354 του 2015 (Ελληνική Δημοκρατία, 2015)⁵, έτσι όπως συμπληρώνεται με τον τελευταίο Νόμο για το Ασφαλιστικό (Ελληνική Δημοκρατία, 2016), την ισχύουσα φορολογική πολιτική καθώς και διάφορες εφαρμοστικές εγκυκλίους.

---

² Βλέπε επίσης: Παράρτημα Α: Βασικός Μισθός 2009.

³ Θα υπάρξει αναφορά στη νεότερη Εγκύκλιο του 2009 (Υπουργείο Οικονομίας-Γενικό Λογιστήριο, 2009) αλλά δεν θα συνηχολογοιστεί.

⁴ Αναλυτικά κάποιες διατάξεις του στο Παράρτημα Β: Μισθολόγιο 2011.

⁵ Αναλυτικά κάποιες διατάξεις του στο Παράρτημα Γ: Μισθολόγιο 2015.

Εξέταση σχετικής βιβλιογραφίας

Αντίστοιχες μελέτες έχουν γίνει, κυρίως από τα ερευνητικά Ινστιτούτα των εκπαιδευτικών Ομοσπονδιών.

Στη Μελέτη του ΚΕΜΕΤΕ της ΟΛΜΕ το 2011 (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2011) παρουσιάζεται μια σύγκριση, με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, των μισθών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα σε σχέση με τις άλλες χώρες-μέλη. Σε αυτήν διαπιστώνεται ότι και το 2009 ο μισθός των Ελλήνων εκπαιδευτικών ήταν μεταξύ των τελευταίων θέσεων των μισθών στις άλλες χώρες (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2011, σσ. 13-14), ευρισκόμενος στο 76%-83% του ευρωπαϊκού Μέσου Όρου ενώ με το Νέο Μισθολόγιο του 2011 πέφτει στο 50% του Μέσου Όρου της Ευρωζώνης (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2011, σ. 15). Στη συνέχεια, παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι μνημονιακές περικοπές (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2011, σσ. 18-19). Αντίστοιχη συγκριτική μελέτη για τις εξελίξεις στους μισθούς των εκπαιδευτικών στην Ευρώπη γίνεται και έναν χρόνο αργότερα (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2012) με βάση στοιχεία του Δικτύου Ευρυδίκη.

Λίγους μήνες νωρίτερα, το ΚΕΜΕΤΕ της ΟΛΜΕ δημοσιεύει νέα μελέτη με τίτλο «Νέο Βαθμολόγιο - Μισθολόγιο - Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών» (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2012)⁶. Σε αυτήν, αφού γίνει μια συνοπτική ιστορική παρουσίαση των θέσεων της ΟΛΜΕ για τα μισθολογικά (σ. 3), επισημαίνεται το πάγιο αίτημα για «ακώλυτη μισθολογική εξέλιξη». Ασκείται οξεία κριτική στο Μισθολόγιο του 2011, καθώς αυτό όχι μόνο «...μειώνει άμεσα τους μισθούς...» (σ. 18) αλλά ταυτόχρονα «...προάγει τον ανταγωνισμό μεταξύ των εκπαιδευτικών μέσα στο ίδιο σχολείο αλλά και μεταξύ των σχολείων,... αφού κανείς δεν θα παίρνει τον ίδιο μισθό με τον διπλανό του... εξατομικεύεται η σχέση εργοδότη-εργαζομένου...» (σ. 19). Με αναλυτικά παραδείγματα, αποκαλύπτει ότι τελικά δεν είναι «Ενιαίο».

Το 2016, με την ψήφιση νέου Μισθολογίου, το ΚΕΜΕΤΕ της ΟΛΜΕ εκδίδει μια νέα κριτική Μελέτη (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2016)⁷. Σε αυτήν επισημαίνεται ότι το νέο μισθολόγιο του 2015 παρά το ότι αποσυνδέει το Μισθολόγιο από το Βαθμολόγιο, αποτελεί συνολικά εφαρμογή μνημονιακών πολιτικών, αυξάνει τη σύνδεση μισθών - τυπικών

⁶ Επιμέλεια: Γ. Ανδρινόπουλος, Ε. Γλαρέντζου, Α. Παπαδαντωνάκης.

⁷ Επιμέλεια: Π. Μπούρδαλας, Θ. Αθανασίου, Α. Παπαδαντωνάκης, Μ. Πρωτονοταρίου.

προσόντων και δεν αποκαθιστά τις μέχρι τότε απώλειες (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2016, σσ. 51-53).

Στο ίδιο πνεύμα κινούνται και οι εισηγήσεις των Ομάδων Εργασίας στα τελευταία Εκπαιδευτικά Συνέδρια. Πιο πρόσφατη, η Εισήγηση της 2^{ης} Ομάδας στο τελευταίο Συνέδριο της Καβάλας (ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ, 2018)⁸ η οποία επαναλαμβάνει, με την απαραίτητη επικαιροποίηση, την ίδια ανάλυση. Σε παρόμοια κατεύθυνση κινούνται και παλιότερες ανακοινώσεις της ΔΟΕ⁹.

Το ΚΑΝΕΠ της ΓΣΕΕ κάθε χρόνο εκδίδει μια ετήσια Έκθεση για την Εκπαίδευση. Στην πιο πρόσφατη (ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, 2017), το ζήτημα της μισθοδοσίας θίγεται πιο συνολικά. Ερευνώνται, δηλαδή, οι συνολικές δαπάνες για μισθοδοσία και διαπιστώνεται ότι η «δαπάνη ανά διδάσκοντα» έχει μειωθεί στην πρώτη μνημονιακή πενταετία κατά 28% στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (σ. 111) και κατά 25% στη Δευτεροβάθμια (σ. 113).

Ξεχωριστό κεφάλαιο στη σχετική βιβλιογραφία αποτελούν οι μελέτες διεθνών οργανισμών, με πιο χαρακτηριστικές αυτές του ΟΟΣΑ και του Δικτύου Ευρυδίκη. Ο ΟΟΣΑ στην ετήσια έκθεσή του για την Εκπαίδευση συνήθως έχει συγκριτικά στοιχεία για τους μισθούς των εκπαιδευτικών στις χώρες-μέλη του, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Στη φετινή Έκθεσή του (OECD, 2019), ο ΟΟΣΑ αποτυπώνει και πάλι τους μισθούς των εκπαιδευτικών, με την Ελλάδα στις τελευταίες θέσεις των χωρών-μελών του (σ. 395). Σε παρόμοια συμπεράσματα φτάνει κανείς αν διαβάσει τις αντίστοιχες μελέτες του Δικτύου Ευρυδίκη. Στην πιο πρόσφατη του 2017-18 (European Commission/EACEA/Eurydice, 2019), επισημαίνεται η στασιμότητα (σ. 14) ή ακόμη και υποχώρηση σε πραγματικές τιμές (σ. 16) των μισθών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα, ο ιδιαίτερα χαμηλός εισαγωγικός μισθός (σ. 18), η συγκριτικά μεγαλύτερη απόσταση αρχικού-καταληκτικού μισθού στην Ελλάδα (σ. 19), καθώς και η μικρή σχετικά μισθολογική απόσταση μεταξύ εκπαιδευτικών και διευθυντών (σ. 26).

---

⁸ Επιμέλεια: Γ. Ανδρινόπουλος, Κ. Ανδριτσάκη, Π. Αντωνόπουλος, Λ. Δεληγιάννη, Φ. Δράκου, Ά. Κάμπρας, Α. Κατερίνη, Μ. Μανιάτη, Π. Μπούρδαλας, Π. Ντούλας, Σ. Παπαδάκης, Σ. Παπαλέξης, Μ. Πολίτου, Ν. Σκίκος, Ά. Σωτηρόπουλος, Λ. Φρυδά.

⁹ Πχ εδώ: (ΔΟΕ, 2018)

Στη βιβλιογραφία έχουν συμβάλει κατά καιρούς με άρθρα τους διάφοροι ερευνητές ή συνδικαλιστές όπως ο Γ. Μπαλάγκας (Μπαλάγκας, 2011), ο Δ. Διμηνάς (Διμηνάς, 2009), ο Π. Μπούρδαλας (Μπούρδαλας, 2016), ο Α. Παπαδαντωνάκης με τον Γ. Κατράδη (Παπαδαντωνάκης & Κατράδης, 2015), ο γράφων τη μελέτη αυτή σε διάφορα άρθρα (Ντούλας, 2015) και άλλοι.

Έννοιες-ορισμοί

Βασικός Μικτός Μισθός = είναι οι βασικές αποδοχές (συνήθως ορίζονται με βάση τα έτη υπηρεσίας) χωρίς τα επιδόματα αλλά συμπεριλαμβάνονται κρατήσεις και φόροι.

Επιδόματα = είναι αποδοχές που δίνονται στον εκπαιδευτικό πλέον του Βασικού Μικτού Μισθού.

Συνολικός Μικτός Μισθός = είναι το σύνολο των αποδοχών του εκπαιδευτικού πλην προσωπικής διαφοράς, δηλ το άθροισμα Βασικού Μικτού Μισθού και Επιδομάτων.

Προσωπική διαφορά = είναι το επιπλέον ποσό που λαμβάνουν το 2019 όσοι είχαν με το Μισθολόγιο του 2011 μεγαλύτερες από τις τωρινές αποδοχές.

Εργατικές Κρατήσεις = είναι οι κρατήσεις που αφαιρούνται από τον Συνολικό Μικτό Μισθό και που πληρώνει ο εκπαιδευτικός για την ασφάλισή του.

Εργοδοτικές Εισφορές = είναι οι κρατήσεις πλέον και επί του Συνολικού Μικτού Μισθού που πληρώνει ο εργοδότης, δηλ το Υπουργείο Παιδείας, για την ασφάλιση του υπαλλήλου-εκπαιδευτικού.

Συνολική Δαπάνη = Είναι το συνολικό ποσό που δαπανά ο εργοδότης, δηλ το άθροισμα Συνολικού Μικτού Μισθού και Εργοδοτικών Εισφορών.

Καθαρός Μισθός προ φόρων = είναι ο μισθός που προκύπτει για τον εκπαιδευτικό μετά την αφαίρεση από τον Συνολικό Μικτό Μισθό των εργατικών κρατήσεων.

Φορολογητέο εισόδημα = είναι ο καθαρός μισθός προ φόρων επί του οποίου θα επιβληθεί φόρος.

Φόροι = είναι οι διάφοροι φόροι (εισοδήματος και ειδική εισφορά αλληλεγγύης) που πληρώνει ο εκπαιδευτικός επί του φορολογητέου εισοδήματος.

Καθαρός Μισθός στο χέρι = είναι το ποσό που απομένει «στο χέρι», μετά την αφαίρεση από τον Συνολικό Μικτό Μισθό εργατικών κρατήσεων και φόρων.

Δώρα = είναι επιδόματα που δίνονταν προμνημονιακά τα Χριστούγεννα, το Πάσχα και το καλοκαίρι.

Ετήσιος Μισθός = είναι οι συνολικές ετήσιες απολαβές.

Ονομαστικός Μισθός = είναι ο μισθός σε ονομαστικές τιμές, χωρίς δηλ την προσαρμογή λόγω πληθωρισμού.

Πραγματικός Μισθός = είναι ο μισθός σε τρέχουσες τιμές, συνυπολογιζόμενου δηλ και του πληθωρισμού.

ΜΚ = Μισθολογικό Κλιμάκιο. Βήμα-στάδιο της μισθολογικής εξέλιξης που αντιστοιχεί κυρίως σε έτη προϋπηρεσίας.

ΜΕΡΟΣ Β: Πού βρισκόμαστε τώρα

Γενικά

Σε αυτό το μέρος εξετάζεται η τωρινή μισθολογική κατάσταση των εκπαιδευτικών. Αρχικά, παρουσιάζεται ο αλγόριθμος του τωρινού Μισθολογίου και οι καταστάσεις εξαίρεσης όπως το κλεμμένο ΜΚ και η προωθημένη μισθολογική εξέλιξη. Στη συνέχεια, αναλύονται οι Κρατήσεις και οι Φόροι και παρουσιάζεται το τελικό καθαρό ποσό στο χέρι. Τέλος, παρουσιάζονται κι άλλες ειδικές περιπτώσεις όπως η Προσωπική Διαφορά, η Απεργία και οι αποδοχές των αναπληρωτών αναλυτικά.

Εισαγωγικά-αποδοχές

Πού βρίσκονται οι εκπαιδευτικοί αυτήν τη στιγμή μισθολογικά; Μετά την ολοκλήρωση της τετραετούς εξέλιξης του Μισθολογίου του 2015 (Ελληνική Δημοκρατία, 2015), οι μικτές αποδοχές μας βρίσκονται στα 1.092 ευρώ Βασικό Μικτό Μισθό(ΒΜΜ) για τον νεοδιόριστο (Μισθολογικό Κλιμάκιο ΜΚ 1). Αυτός ο αριθμός προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του 780 που είναι ο εισαγωγικός ΒΜΜ για υπάλληλο ΥΕ (Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) στο Δημόσιο επί 1,4 που είναι ο συντελεστής για τους υπαλλήλους ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης)¹⁰. Ο ΒΜΜ προσαυξάνεται για κάθε 2 έτη προϋπηρεσίας κατά 59 ευρώ μικτά¹¹, οπότε η εικόνα που προκύπτει είναι αυτή που φαίνεται στον Πίνακα (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Θεωρητικό ΜΚ και μικτός μισθός

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΚ	ΤΩΡΙΝΟΣ ΜΙΚΤΟΣ
1	1.092
2	1.151
3	1.210
4	1.269
5	1.328
6	1.387
7	1.446
8	1.505
9	1.564
10	1.623
11	1.682
12	1.741
13	1.800
14	1.859
15	1.918
16	1.977
17	2.036
18	2.095
19	2.154

¹⁰ Για τους ΤΕ είναι επί 1,33, δηλ $780 \cdot 1,33 = 1037$ ενώ για τους ΔΕ είναι επί 1,10, δηλ $780 \cdot 1,10 = 858$.

¹¹ Αυτό προκύπτει από την πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο ΜΚ των 59 ευρώ, δηλ του γινόμενου του $1.092 \cdot 0,0540$.

Θεωρητικό ΜΚ - κλοπή ΜΚ

Ονομάζουμε «θεωρητικό» το ΜΚ γιατί στην πραγματικότητα, μετά την κλοπή των δύο ετών του 2016 και 2017, όλοι βρίσκονται κατ' ουσίαν ένα ΜΚ πιο πριν από κει που θα έπρεπε να είναι, όπως φαίνεται στον Πίνακα (Πίνακας 2), δηλ όλοι παίρνουνε 59 ευρώ λιγότερα μικτά τον μήνα:

Πίνακας 2: Σύγκριση θεωρητικού-τωρινού ΜΚ

ΕΤΗ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΚ	ΤΩΡΙΝΟ ΜΚ (μείον ένα κλεμμένο)	ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΜΙΚΤΟΣ	ΤΩΡΙΝΟΣ ΜΙΚΤΟΣ (με κλεμμένο ΜΚ)
0	1	1	1.092	1.092
2	2	1	1.151	1.092
4	3	2	1.210	1.151
6	4	3	1.269	1.210
8	5	4	1.328	1.269
10	6	5	1.387	1.328
12	7	6	1.446	1.387
14	8	7	1.505	1.446
16	9	8	1.564	1.505
18	10	9	1.623	1.564
20	11	10	1.682	1.623
22	12	11	1.741	1.682
24	13	12	1.800	1.741
26	14	13	1.859	1.800
28	15	14	1.918	1.859
30	16	15	1.977	1.918
32	17	16	2.036	1.977
34	18	17	2.095	2.036
36	19	18	2.154	2.095
38		19	2.154	2.154
40		19	2.154	2.154

Πρωθήμενη μισθολογική εξέλιξη

Είναι, επίσης, θεωρητικό καθώς το ΜΚ βάσει προϋπηρεσίας λειτουργεί ως βάση εκκίνησης για την *προωθημένη μισθολογική εξέλιξη* λόγω πτυχίων: κατοχή συναφούς μεταπτυχιακού δίνει 2 ΜΚ επιπλέον ενώ κατοχή συναφούς διδακτορικού δίνει 6 ΜΚ επιπλέον (αθροιστικά 6), όπως δείχνει ο Πίνακας 3.

Πίνακας 3: Μικτός με προωθημένη

ΕΤΗ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΚ	ΤΩΡΙΝΟ ΜΚ (μείον ένα κλεμμένο)	ΤΩΡΙΝΟ ΜΚ με προωθημένη μισθολογική εξέλιξη μάστερ	ΤΩΡΙΝΟ ΜΚ με προωθημένη μισθολογική εξέλιξη διδακτορικού	ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΜΙΚΤΟΣ	ΤΩΡΙΝΟΣ ΜΙΚΤΟΣ (με κλεμμένο ΜΚ)	ΤΩΡΙΝΟΣ ΜΙΚΤΟΣ με προωθημένη μισθολογική εξέλιξη μάστερ	ΤΩΡΙΝΟΣ ΜΙΚΤΟΣ με προωθημένη μισθολογική εξέλιξη διδακτορικού
0	1	1	3	7	1.092	1.092	1.210	1.446
2	2	1	3	7	1.151	1.092	1.269	1.446
4	3	2	4	8	1.210	1.151	1.328	1.505
6	4	3	5	9	1.269	1.210	1.387	1.564
8	5	4	6	10	1.328	1.269	1.446	1.623
10	6	5	7	11	1.387	1.328	1.505	1.682
12	7	6	8	12	1.446	1.387	1.564	1.741
14	8	7	9	13	1.505	1.446	1.623	1.800
16	9	8	10	14	1.564	1.505	1.682	1.859
18	10	9	11	15	1.623	1.564	1.741	1.918
20	11	10	12	16	1.682	1.623	1.800	1.977
22	12	11	13	17	1.741	1.682	1.859	2.036
24	13	12	14	18	1.800	1.741	1.918	2.095
26	14	13	15	19	1.859	1.800	1.977	2.154
28	15	14	16	19	1.918	1.859	2.036	2.154
30	16	15	17	19	1.977	1.918	2.095	2.154
32	17	16	18	19	2.036	1.977	2.154	2.154
34	18	17	19	19	2.095	2.036	2.154	2.154
36	19	18	19	19	2.154	2.095	2.154	2.154
38	19	19	19	19	2.154	2.154	2.154	2.154
40	19	19	19	19	2.154	2.154	2.154	2.154

Αξιολόγηση

Πρωθήμενη μισθολογική εξέλιξη προβλέπεται *επίσης* λόγω αξιολόγησης στο τωρινό Μισθολόγιο του 2015, αλλά δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη. Συγκεκριμένα, υπάλληλος που θα λάβει τρεις θετικές αξιολογήσεις παίρνει ένα ΜΚ επιπλέον (δηλ 59 ευρώ μικτά). Αντίστροφα, υπάλληλος που λάβει τρεις συνεχόμενες αρνητικές αξιολογήσεις, δεν συνεχίζει την αυτόματη μισθολογική του εξέλιξη για έναν χρόνο.

Επιδόματα

Στον Βασικό Μικτό Μισθό προστίθενται τα εξής επιδόματα, τα οποία φαίνονται συνοπτικά στον Πίνακα (Πίνακας 4) και προκύπτει από το άθροισμα ο Συνολικός Μικτός Μισθός:

- **Επίδομα οικογενειακής παροχής:** 50 ευρώ μικτά για πρώτο, τρίτο, τέταρτο παιδί, 20 ευρώ για δεύτερο, 70 ευρώ για πέμπτο παιδί και πέρα.
- **Επίδομα απομακρυσμένων - παραμεθόριων περιοχών:** 100 ευρώ μικτά.
- **Επίδομα θέσης ευθύνης:** 100 ευρώ για υποδιευθυντή, 250-350 για διευθυντή, 550 για ΔΙΔΕ, 900 για ΠΔΕ¹², 1.400 για ΓΓ Υπουργείου, κτλ.
- **Επίδομα ανθυγιεινής εργασίας:** 150 ευρώ αλλά δεν αφορά την εκπαίδευση.

Πίνακας 4: Επιδόματα

Επίδομα	Λόγος	Επίδομα (ευρώ μικτά)
Οικογενειακή παροχή	1ο/3ο/4ο παιδί	50
	2ο παιδί	20
	5ο κ.ο.κ παιδί	70
Παραμεθορίων	Απομακρυσμένων και Παραμεθορίων περιοχών	100
Ευθύνης	Προϊστάμενος 1/2/3θ Νηπ/Δημοτ	100
	Υποδιευθυντής/Τομεάρχης/Υπ. ΚΠΕ/Πρ.Εκπ. Θεμ.	150
	Διευθυντής Γυμνασίου/ΕΠΑΣ/ΣΔΕ/ΙΕΚ/4θ+ Δημοτικού/ΕΚ <9τμήματα	250
	Διευθυντής Γυμνασίου/ΕΠΑΣ/ΣΔΕ/ΙΕΚ/4θ+ Δημοτικού/ΕΚ >=9τμήματα	300
	Σύμβουλοι	300
	Διευθυντής ΓΕΛ/ΕΠΑΛ/ΕΕΕΕΚ/ΚΕΔΔΥ/Πρ.Γραφ. <6 τμήματα	300
	Διευθυντής ΓΕΛ/ΕΠΑΛ/ΕΕΕΕΚ/ΚΕΔΔΥ/Πρ.Γραφ. >=6 τμήματα	350
	Προϊστ.ΕΠΚ ΠΔΕ	450
	ΔΙΠΕ/ΔΙΔΕ	550
	ΠΔΕ	900
	ΕΓ Υπουργείου	1.150
ΓΓ Υπουργείου	1.400	
Επικίνδυνης	Επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας (όχι για εκπαιδευτικούς)	150

¹² Σημειωτέον ότι ο βασικός μικτός μισθός των ΠΔΕ είναι ο καταληκτικός ΜΚ ο οποίος πολλαπλασιάζεται επιπλέον και με 1,2. Αντίστοιχα, των ΓΓ επί 1,5, και των ΕΓ επί 1,3.

Κρατήσεις

Στον Συνολικό Μικτό Μισθό(ΣΜΜ) υπάρχουν κάποιες κρατήσεις για την ασφάλιση, δηλ τις συντάξεις και την υγειονομική-φαρμακευτική κάλυψη. Σημειωτέον ότι επιβάλλονται οι Κρατήσεις τόσο στον Βασικό Μικτό Μισθό όσο και στα επιδόματα. Για τους πρωτοασφαλισμένους μετά τις 31/12/1992 οι κρατήσεις γίνονται στο σύνολο των αποδοχών, δηλ στον Βασικό Μικτό Μισθό και σε όλα τα επιδόματα (δηλ στον Συνολικό Μικτό Μισθό) ενώ για τους πρωτοασφαλισμένους πριν το 1993 μόνο στο άθροισμα του Βασικού Μικτού Μισθού και του επιδόματος θέσης ευθύνης και επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας (αυτό δεν αφορά εκπαιδευτικούς), για αυτό και διαφέρουν λίγο οι καθαροί. Χάριν οικονομίας της μελέτης, οι αναφορές των Κρατήσεων παρακάτω θα μιλάνε για Συνολικό Μικτό Μισθό (ΣΜΜ), δηλ για περίπτωση πρωτοασφαλισμένου μετά το 1992. Προφανώς, σε περίπτωση πρωτοασφαλισμένου πριν το 1993, οι κρατήσεις ισχύουν όχι επί του ΣΜΜ αλλά επί του αθροίσματος ΒΜΜ+επίδομα θέσης ευθύνης. Θα χρησιμοποιηθεί ένα παράδειγμα άγαμου εκπαιδευτικού με ΜΚ 8, πρωτοασφαλισμένου μετά το 1992.

Συγκεκριμένα:

Σύνταξη Κύρια-Επικουρική-Εφάπαξ

- 6,67% του ΣΜΜ για Κύρια Σύνταξη (ΕΦΚΑ). Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με $\Sigma\text{ΜΜ}=1.505$ μικτά θα πληρώνει $1.505 * 6,67\% = 100,38$ ευρώ τον μήνα.
- 3,25% του ΣΜΜ για Επικουρική Σύνταξη (ΕΤΕΑΕΠ, το παλιό ΤΕΑΔΥ), το οποίο προσωρινά είχε ανέβει στο 3,5% την προηγούμενη τριετία (μέχρι 31/05/2019) και θα κατέβει στο 3% από τον Ιούνη του 2022. Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με $\Sigma\text{ΜΜ}=1.505$ μικτά πληρώνει από φέτος τον Ιούλη $1.505 * 3,25\% = 48,91$ ευρώ τον μήνα.
- 4,5% του ΣΜΜ για το Μετοχικό Ταμείο (ΜΤΠΥ), ένα είδος επιπλέον επικουρικής μόνο για το Δημόσιο. Αυτό παλιά ήταν 4% αλλά προστέθηκε πρόπερσι επιπλέον κράτηση 0,5% στο Μνημόνιο 3. Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με $\Sigma\text{ΜΜ}=1.505$ μικτά θα πληρώνει $1.505 * 4,5\% = 67,73$ ευρώ τον μήνα.
- 5% του ΣΜΜ για το Εφάπαξ (ΕΤΕΑΕΠ, το παλιό ΤΠΔΥ). Αυτό ήταν 4% αλλά προστέθηκε ένα επιπλέον 1% στο Μνημόνιο 1.

Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με ΣΜΜ=1.505 μικτά θα πληρώνει $1.505 * 5\% = 75,25$ ευρώ τον μήνα.

- Οι νεοδιόριστοι έχουν κρατήσεις επιπλέον των άλλων για ΕΤΕΑΕΠ το μισό του Βασικού Μικτού Μισθού τους σε 24 μηνιαίες δόσεις και για ΜΤΠΥ τον Βασικό Μικτό Μισθό σε 12 μηνιαίες δόσεις. Πχ ο Βασικός Μικτός Μισθός για άγαμο εκπαιδευτικό ΜΚ1 είναι ΒΜΜ=1.092 οπότε θα παρακρατηθούν επιπλέον 22,75 ευρώ τον μήνα τα δύο πρώτα χρόνια (γιατί $1.092/2/24=22,75$) για ΕΤΕΑΕΠ και 91 ευρώ τον μήνα για ΜΤΠΥ (γιατί $1.092/12=91$).

Υγεία

- 2,55% του ΣΜΜ συνολικά για την Υγειονομική- φαρμακευτική κάλυψη. Σημειωτέον ότι αυτή επιμερίζεται σε παροχές σε είδος (2,05%) και σε χρήμα(0,4%). Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με ΣΜΜ=1.505 μικτά θα πληρώνει $1.505 * 2,55\% = 38,38$ ευρώ τον μήνα.

Λοιπά

- 2% του ΣΜΜ ως «ειδική εισφορά αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας» που επιβλήθηκε επίσης στο Μνημόνιο 1. Αυτό είναι βασικά ένας επιπλέον φόρος αλλά υπολογίζεται ως Κράτηση επί του ΣΜΜ. Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με ΣΜΜ=1.505 μικτά θα πληρώνει $1.505 * 2\% = 30,1$ ευρώ τον μήνα.

Εργοδοτικές εισφορές

Επί του Βασικού Μικτού Μισθού (ΣΜΜ), ο εργοδότης καταβάλλει και επιπλέον εισφορές για ασφάλιση. Συγκεκριμένα:

- 13,33% (από το 2020) επί του ΣΜΜ για Κύρια Σύνταξη (ΕΦΚΑ). Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με ΣΜΜ=1.505 μικτά ο εργοδότης θα καταβάλει επιπλέον $1.505 \cdot 13,33\% = 200,62$ ευρώ τον μήνα από το 2020. Επειδή αυτό ξεκίνησε το 2017 και γίνεται σταδιακή προσαρμογή, για φέτος είναι 10%, δηλ στο προηγούμενο παράδειγμα ο εργοδότης καταβάλλει φέτος $1.505 \cdot 10\% = 150,5$ ευρώ τον μήνα.
- 3,25% επί του ΣΜΜ για Επικουρική Σύνταξη (ΕΤΕΑΕΠ, το παλιό ΤΕΑΔΥ), το οποίο προσωρινά είχε ανέβει στο 3,5% την προηγούμενη τριετία (μέχρι 31/05/2019) και θα κατέβει στο 3% από τον Ιούνιο του 2022. Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με ΣΜΜ=1.505 μικτά ο εργοδότης πληρώνει από φέτος τον Ιούλη $1.505 \cdot 3,25\% = 48,91$ ευρώ τον μήνα.
- 4,55% συνολικά επί του ΣΜΜ για την Υγειονομική-φαρμακευτική κάλυψη. Πχ αν έχει κάποιος ΜΚ8, τότε με ΣΜΜ=1.505 μικτά ο εργοδότης θα καταβάλει επιπλέον $1.505 \cdot 4,55\% = 68,48$ ευρώ τον μήνα.

Συνολικά, οι εργατικές ασφαλιστικές κρατήσεις από τον Ιούλη του 2019 ανέρχονται σε 23,97% του Συνολικού Μικτού Μισθού στις οποίες πρέπει να προστεθούν οι εργοδοτικές ως ποσό πλέον και επί του ΒΜΜ ένα 17,8% (ή 21,13% από τον Γενάρη του 2020 με την αύξηση του ΕΦΚΑ στο 13,33%) όπως δείχνει συνοπτικά ο Πίνακας 5:

Πίνακας 5: Κρατήσεις 2019 και 2020

ΜΤΠΥ (μετοχικό)	4,50%	ΜΤΠΥ (μετοχικό)	4,50%
ΑΝΕΡΓΙΑ	2,00%	ΑΝΕΡΓΙΑ	2,00%
ΤΠΔΥ (εφάπαξ)	4,00%	ΤΠΔΥ (εφάπαξ)	4,00%
ΤΠΔΥ (εφάπαξ έξτρα)	1,00%	ΤΠΔΥ (εφάπαξ έξτρα)	1,00%
ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική)	3,25%	ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική)	3,25%
ΥΓΕΙΑ (είδος + χρήμα)	2,55%	ΥΓΕΙΑ (είδος + χρήμα)	2,55%
ΕΦΚΑ (κύρια σύνταξη)	6,67%	ΕΦΚΑ (κύρια σύνταξη)	6,67%
ΣΥΝ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ	23,97%	ΣΥΝ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ	23,97%
ΕΡΓΟΔ ΕΦΚΑ (κύρια σύνταξη)	13,33%	ΕΡΓΟΔ ΕΦΚΑ (κύρια σύνταξη)	10,00%
ΕΡΓΟΔ ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική)	3,25%	ΕΡΓΟΔ ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική)	3,25%
ΕΡΓΟΔ ΥΓΕΙΑ (είδος + χρήμα)	4,55%	ΕΡΓΟΔ ΥΓΕΙΑ (είδος + χρήμα)	4,55%
ΣΥΝ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ	21,13%	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ	17,80%

Ας τα δούμε αυτά συνοπτικά στο παράδειγμά μας με τον εργαζόμενο Παναγιώτη...:

- Όνομα: Παναγιώτης Ντούλας
- ΜΚ: 8
- Βασικός Μικτός Μισθός: 1.505
- Συνολικός Μικτός Μισθός: 1.505
- Κράτηση για κύρια σύνταξη ΕΦΚΑ: 100,38
- Κράτηση για επικουρική σύνταξη ΕΤΕΑΕΠ: 48,91
- Κράτηση για ΜΤΠΥ: 67,73
- Κράτηση για Εφάπαξ: 75,25 (60,2+15,05)
- Κράτηση για Υγεία: 38,38 (Είδος 32,36 + Χρήμα 6,02)
- Κράτηση υπέρ Ανεργίας: 30,1
- Καθαρός Μισθός Προ Φόρων: **1.144,25**

- Εργοδοτική εισφορά για κύρια σύνταξη ΕΦΚΑ: 150,5 (από το 2020: 200,62)
- Εργοδοτική εισφορά για επικουρική σύνταξη ΕΤΕΑΕΠ: 48,91
- Εργοδοτική εισφορά για Υγεία: 68,48 (Είδος: 64,72 + Χρήμα: 3,76)

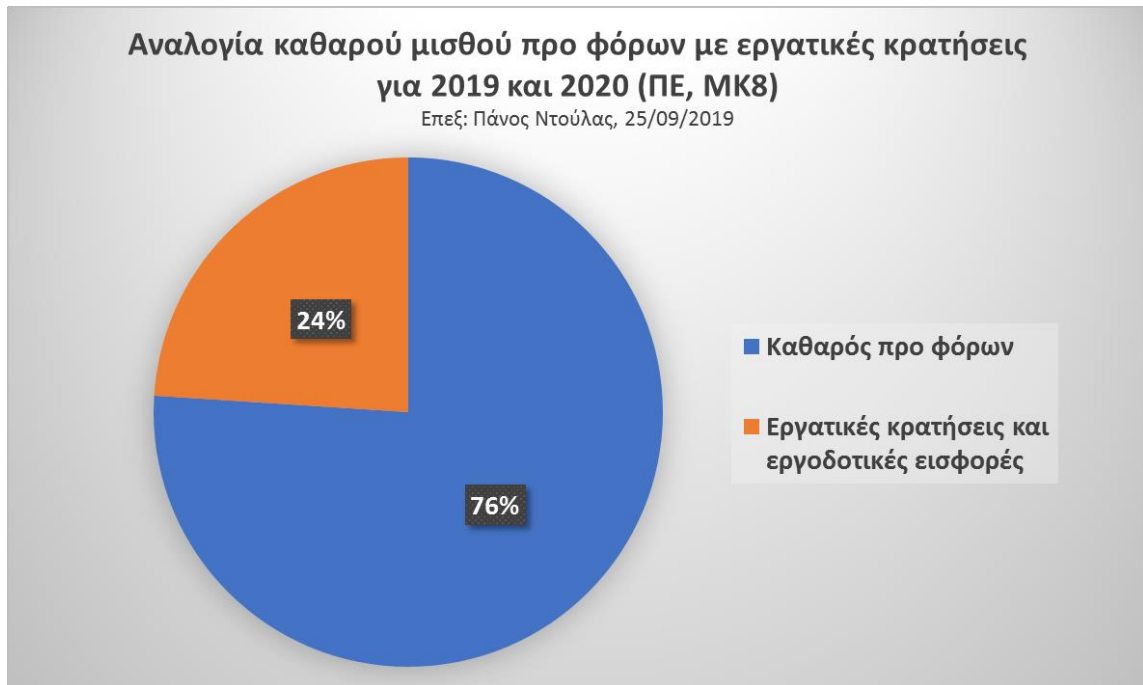
Σε έναν Πίνακα (πίνακας 6), η εικόνα θα ήταν η εξής για το 2019 από τον Ιούλη και πέρα:

Πίνακας 6: Μικτός και κρατήσεις από Ιούλη 2019

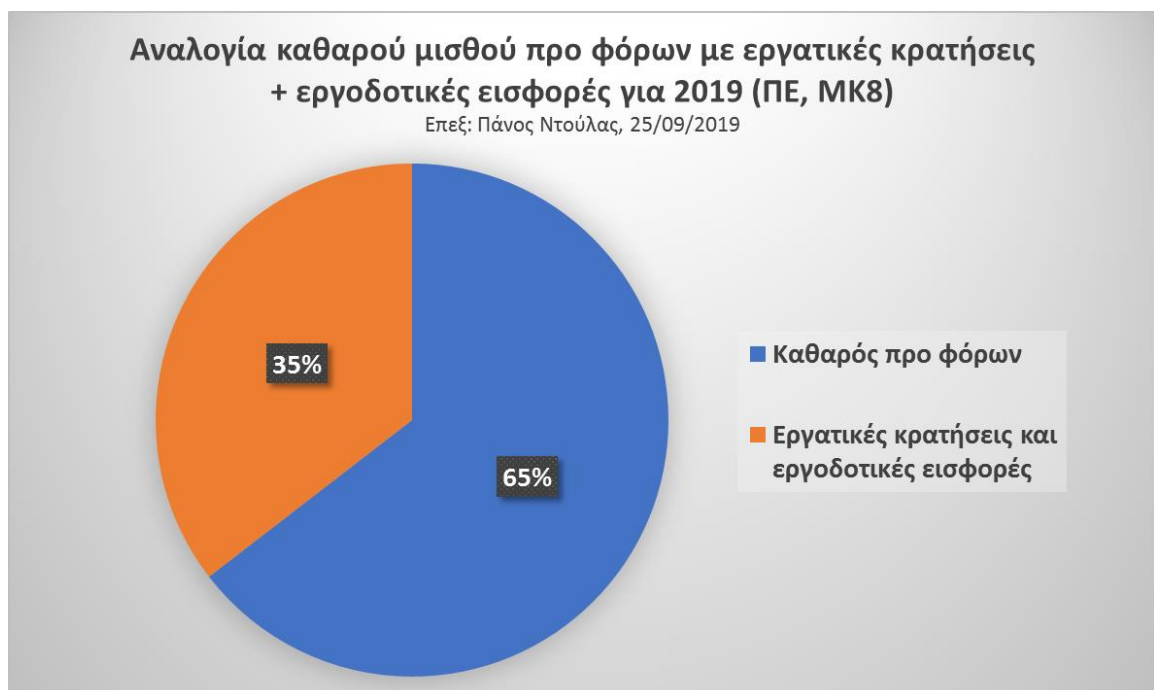
	ΜΙΚΤΟΣ	ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ	ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ
ΜΙΚΤΟΣ	1.505,00	360,75	1144,25
ΜΤΠΥ (μετοχικό)	4,50%	67,73	
ΑΝΕΡΓΙΑ	2,00%	30,10	
ΤΠΔΥ (εφάπαξ)	4,00%	60,20	
ΤΠΔΥ (εφάπαξ έξτρα)	1,00%	15,05	
ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική)	3,25%	48,91	
ΥΓΕΙΑ (είδος + χρήμα)	2,55%	38,38	
ΕΦΚΑ (κύρια σύνταξη)	6,67%	100,38	
ΣΥΝ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ	23,97%	360,75	
ΕΡΓΟΔ ΕΦΚΑ (κύρια σύνταξη)	10,00%	150,50	
ΕΡΓΟΔ ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική)	3,25%	48,91	
ΕΡΓΟΔ ΥΓΕΙΑ (είδος + χρήμα)	4,55%	68,48	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ	17,80%	267,89	
ΚΑΘΑΡΟ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ			1144,25

Καθαρός Μισθός προ φόρων

Μετά την αφαίρεση των εργατικών κρατήσεων, προκύπτει το φορολογητέο εισόδημα ή αλλιώς ο Καθαρός Μισθός προ φόρων (ΚΜΠΦ). Το διάγραμμα (Διάγραμμα 1) δείχνει αυτήν την εικόνα όσον αφορά την αναλογία μεταξύ ΚΠΜΦ και συνολικών εργατικών και ασφαλιστικών κρατήσεων που προκύπτει από την αφαίρεση των εργατικών ασφαλιστικών κρατήσεων για το 2019 (από τον Ιούλη και μετά) ενώ το Διάγραμμα 2 δείχνει τι ποσοστό είναι ο ΚΜΠΦ αν συνυπολογιστούν και οι εργοδοτικές εισφορές.

Διάγραμμα 1: Αναλογία καθαρού μισθού με εργατικές κρατήσεις

Διάγραμμα 2: Αναλογία καθαρού με εργατικές + εργοδοτικές 2019

Φόροι

Μετά την αφαίρεση των παραπάνω κρατήσεων (προσοχή των εργατικών όχι των εργοδοτικών εισφορών που προστίθενται ουσιαστικά στον Συνολικό Μικτό Μισθό), προκύπτει το φορολογητέο εισόδημα ή ΚΜΠΦ (Καθαρός Μισθός Προ Φόρων). Σε αυτό το εισόδημα επιβάλλεται Φόρος ως εξής:

Φόρος εισοδήματος

- **2019:** 22% επί του ΚΜΠΦ ή φορολογητέου εισοδήματος μέχρι τις 20 χιλιάδες. Παρέχεται, όμως, έκπτωση 1.900 ευρώ επί του τελικού ποσού φόρου (1.950 για συνάδελφο με ένα παιδί, 2.000 με δύο παιδιά, 2.100 με τρία και άνω παιδιά) που αντιστοιχεί σε αφορολόγητο 8.636,36 ευρώ ($1.900/22\%=8.636,36$) κι αντίστοιχα ανάλογα με τα παιδιά (8.863,64 για ένα παιδί, 9.090,91 για δύο παιδιά, 9.545,45 για τρία και άνω παιδιά). Πχ ο προηγούμενος συνάδελφος με ΜΚ8 θα έχει εισόδημα ΚΜΠΦ 13.731 ευρώ τον χρόνο και θα πληρώσει φόρο $13.731*22\%=3020,82$ ευρώ από το οποίο θα αφαιρεθεί ποσό 1.900 (η έκπτωση ή αφορολόγητο), οπότε απομένει $3020,82-1.900= 1.120,82$ ευρώ τον χρόνο φόρο. Αυτό θα επιμεριστεί εξ αρχής σε 12 δόσεις, καθώς προπληρώνουμε τον Φόρο, οπότε θα του κρατάει κάθε μήνα φέτος $1.120,82/12=93,4$ ευρώ.

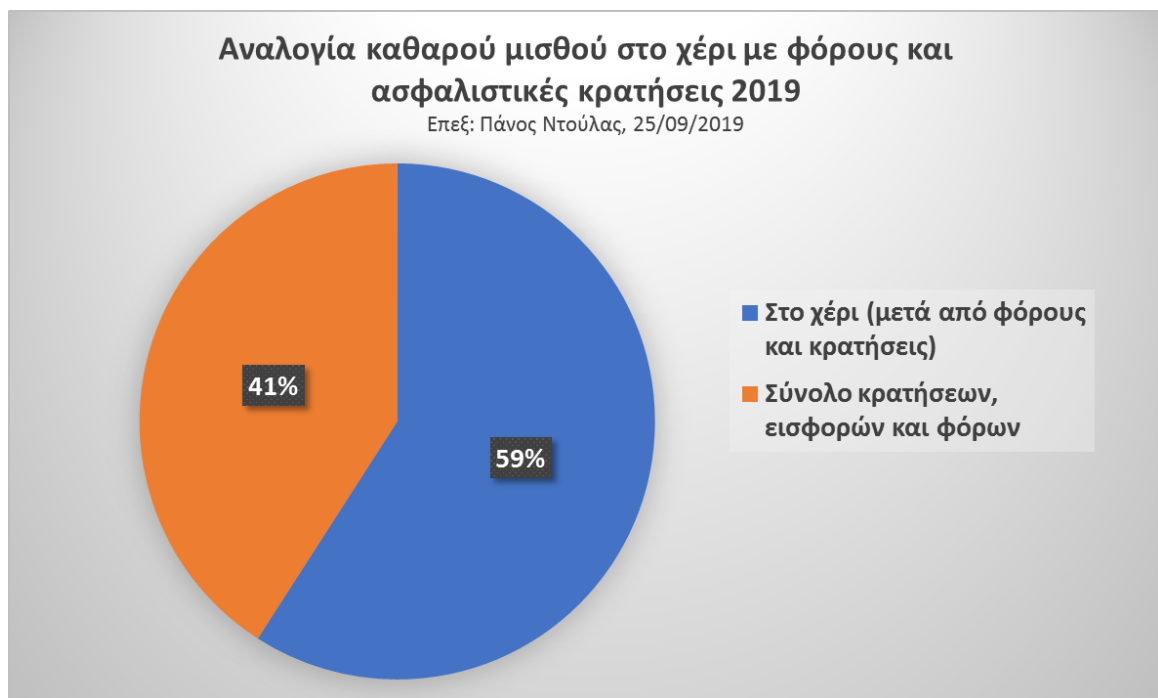
2020:

Έχει δοθεί Νομοσχέδιο προς διαβούλευση (Υπ.Οικονομικών, 2019) και μόλις ψηφιστεί και εκδοθούν και οι Εφαρμοστικές Εγκύκλιοι θα επανέλθουμε.

Φόρος αλληλεγγύης

Επίσης, για όλα τα εισοδήματα ΚΜΠΦ άνω των 12.000 επιβλήθηκε, με το Μνημόνιο 1, Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης 2,2% επί του ποσού που βρίσκεται πάνω από τις 12.000 ευρώ. Στο προηγούμενο παράδειγμά μας (ΜΚ8) που είχαμε εισόδημα προ φόρων 13.731, θα έχουμε ειδική εισφορά αλληλεγγύης επί του ποσού των 1.731 ευρώ (γιατί $13.731 - 12.000 = 1.731$). Τότε, $1.731 * 2,2\% = 38,08$ ευρώ τον χρόνο που επίσης θα επιμεριστεί σε 12 μηνιαίες δόσεις, δηλ $38,08 / 12 = 3,17$ ευρώ τον μήνα.

Συνολικά, ο καθαρός μισθός στο χέρι το 2019 μετά από ασφαλιστικές κρατήσεις (εργατικές και εργοδοτικές εισφορές) και φόρους φαίνεται στο Διάγραμμα 3:

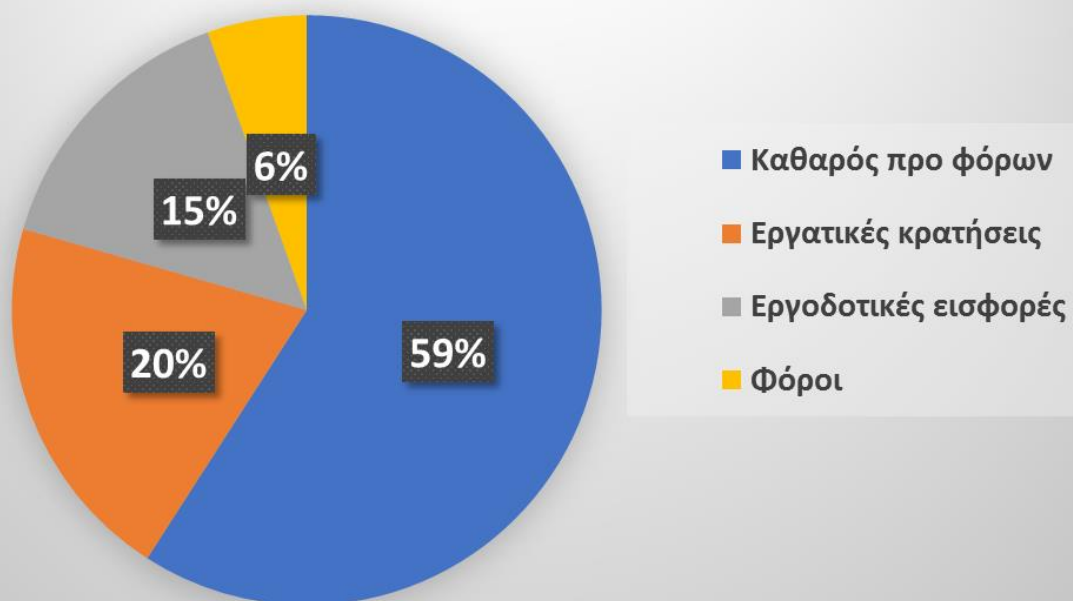
Διάγραμμα 3: Αναλογία καθαρού στο χέρι με φόρο + κρατήσεις

Αν ήθελε κανείς να επιμερίσει αυτά τα ποσοστά σε εργατικές ασφαλιστικές κρατήσεις, εργοδοτικές ασφαλιστικές κρατήσεις και φόρους, τότε η εικόνα που θα προέκυπτε θα ήταν αυτή που φαίνεται στο Διάγραμμα 4:

Αναλογία καθαρού μισθού στο χέρι με εργατικές κρατήσεις + εργοδοτικές εισφορές + φόρους για 2019

Επεξ: Πάνος Ντούλας, 12/10/2019

Διάγραμμα 4: Αναλογία καθαρών στο χέρι με κρατήσεις + φόρο + εισφορές

Καθαρά στο χέρι 2019

Μπορούμε τώρα να δούμε πιο καθαρά την εικόνα γνωρίζοντας τις Κρατήσεις για το 2019 (για το 2020 θα επανέλθουμε μόλις ξεκαθαρίσει η κατάσταση με την ενδεχόμενη ψήφιση νέου φορολογικού και ασφαλιστικού), όπως φαίνεται στον Πίνακα (πίνακας 7), όπου βλέπουμε τον τωρινό Καθαρό Μισθό 2019 στο χέρι στην τέταρτη στήλη για άγαμο συνάδελφο. Στον Πίνακα, στην τελευταία στήλη βλέπουμε επίσης το ποσοστό του Συνολικού Μικτού Μισθού (χωρίς δηλ να συνυπολογίζουμε τις εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) αποτελεί ο Καθαρός Μισθός στο χέρι (δηλ μετά την αφαίρεση των εργατικών ασφαλιστικών κρατήσεων και των φόρων): παρατηρούμε ότι κυμαίνεται από 74% (για τους νέους πλην νεοδιόριστων¹³) μέχρι το 66% (για τους πιο παλιούς)... όσο δηλαδή αυξάνονται τα έτη υπηρεσίας οι κρατήσεις αυξάνονται.

Πίνακας 7: Καθαρός στο χέρι και αναλογία επί μικτού

ΕΤΗ	ΤΩΡΙΝΟ ΜΚ (μείον ένα κλεμμένο)	ΤΩΡΙΝΟΣ ΜΙΚΤΟΣ (με κλεμμένο ΜΚ)	ΤΩΡΙΝΟΣ ΚΑΘΑΡΟΣ ΣΤΟ ΧΕΡΙ	% ΚΑΘ
0	1	1.092	717	66%
2	1	1.092	808	74%
4	2	1.151	841	73%
6	3	1.210	876	72%
8	4	1.269	911	72%
10	5	1.328	946	71%
12	6	1.387	980	71%
14	7	1.446	1.014	70%
16	8	1.505	1.048	70%
18	9	1.564	1.082	69%
20	10	1.623	1.116	69%
22	11	1.682	1.150	68%
24	12	1.741	1.184	68%
26	13	1.800	1.218	68%
28	14	1.859	1.252	67%
30	15	1.918	1.286	67%
32	16	1.977	1.320	67%
34	17	2.036	1.354	66%
36	18	2.095	1.388	66%
38	19	2.154	1.422	66%
40	19	2.154	1.422	66%

¹³ Θυμίζουμε, βέβαια, ότι οι νεοδιόριστοι έχουν επιπλέον κρατήσεις ειδικές για τα Ταμεία (στο χέρι μετά τους φόρους τους βγαίνει περίπου 88 ευρώ τον μήνα λιγότερα για τον πρώτο χρόνο και 17 ευρώ τον μήνα λιγότερα για τον δεύτερο χρόνο).

Προσωπική Διαφορά

Μετά το Μισθολόγιο 2015, προέκυψε για κάποιους συναδέλφους Προσωπική Διαφορά σε σχέση με όσα παίρνανε με το Μισθολόγιο 2011.

Για αυτούς που έπρεπε να πάρουν περισσότερα χρήματα με το καινούργιο Μισθολόγιο (κυρίως όσοι είχαν βρεθεί οριακά σε χαμηλότερο βαθμό το 2011), αυτή δόθηκε σε 4 δόσεις (2016, 2017, 2018, 2019), οπότε πλέον δεν υπάρχει προσωπική διαφορά.

Για όσους έπρεπε με το Μισθολόγιο 2015 να πάρουν λιγότερα χρήματα σε σχέση με όσα έπαιρναν με το Μισθολόγιο 2011 (κυρίως όσοι είχαν βρεθεί οριακά σε υψηλότερο βαθμό το 2011), αυτή εξακολουθεί να δίνεται ως επιπλέον καθαρό ποσό μέχρι να υπερκαλυφθεί από την αύξηση λόγω νέου ΜΚ. Σε αυτήν την εργασία, για λόγους οικονομίας χώρου, παραλείπεται η προσθήκη της Προσωπικής Διαφοράς στα καθαρά. Σημειωτέον ότι η Προσωπική Διαφορά δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές εργατικές κρατήσεις και εργοδοτικές εισφορές, είναι όμως φορολογητέα.

Απεργία - γιατί είναι μεγαλύτερες οι κρατήσεις από όσα παίρνουμε;

Μία διαφορά που επήλθε με το Μνημόνιο 1 και την υλοποίησή του στο Μισθολόγιο 2011 ήταν η αύξηση των Κρατήσεων για Απεργία. Η δυσμενής αυτή αλλαγή διατηρήθηκε και στο Μισθολόγιο 2015. Η Κράτηση για Απεργία, λοιπόν, πλέον είναι όχι μόνο ο Συνολικός Μικτός Μισθός αλλά και οι εργοδοτικές εισφορές (για σύνταξη όχι υγεία) διά 25. Στην περίπτωση πχ του προηγούμενου παραδείγματός μας με ΜΚ8 η κράτηση για απεργία είναι:

Κράτηση Απεργίας = $(1.505+150,5+48,91)/25 \rightarrow 1704,41/25 = 68,18$.

Αναπληρωτές

Γενικά

Ξεχωριστή αναφορά χρειάζονται οι Αναπληρωτές καθώς, ενώ παίρνουν τον ίδιο Βασικό Μικτό Μισθό και τα ίδια επιδόματα (άρα τον ίδιο Συνολικό Μικτό Μισθό), οι Κρατήσεις είναι διαφορετικές σε αυτούς οπότε και τα τελικά καθαρά ποσά στο χέρι που προκύπτουν είναι διαφορετικά.

Οι ασφαλιστικές Κρατήσεις για τους Αναπληρωτές είναι συνολικά 16,75% που επιμερίζεται σε 15,75% για το ΕΦΚΑ και 1% για την «Ανεργία». Οι εργοδοτικές εισφορές πλέον του Συνολικού Μικτού Μισθού τους είναι 24,81%. Πιο συγκεκριμένα φαίνονται στον Πίνακα (Πίνακας 8):

Πίνακας 8: Κρατήσεις αναπληρωτών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ				
ΦΟΡΕΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ		
		ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ	ΕΡΓΟΔΟΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΦΚΑ	ΠΑΡΟΧΗ ΣΕ ΕΙΔΟΣ	2,15%	4,30%	6,45%
	ΠΑΡΟΧΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑ	0,40%	0,25%	0,65%
	ΣΥΝΤΑΞΗΣ	6,67%	13,33%	20,00%
	Ε.Τ.Ε.Α.Μ.	3,25%	3,25%	6,50%
Ο.Α.Ε.Δ.	ΑΝΕΡΓΙΑ	1,83%	3,17%	5,00%
	ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ	-	-	0,00%
	Δ. Λ.Ο.Ε.Μ.	-	-	0,00%
	ΛΠΕΑ	-	0,15%	0,15%
	ΕΛΠΕΚΕ	-	0,24%	0,24%
	ΕΚΛΑ	0,10%	0,12%	0,22%
Ο.Ε.Κ.	ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	1,00%	-	1,00%
Ο.Ε.Ε.	ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	0,35%	-	0,35%
ΣΥΝ ΕΦΚΑ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ	15,75%	24,81%	40,56%
ΑΝΕΡΓΙΑΣ		1,00%		
ΣΥΝΟΛΟ		16,75%	24,81%	40,56%

Από κει και πέρα, προκύπτει ο Καθαρός Μισθός Προ Φόρων ο οποίος φορολογείται με την ισχύουσα φορολογική κλίμακα, όπως δηλ και για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς.

Με βάση αυτά, ο καθαρός μισθός στο χέρι που προκύπτει για άγαμο αναπληρωτή είναι ο εξής, όπως δείχνει ο Πίνακας 9:

Πίνακας 9: Αποδοχές άγαμων αναπληρωτών 2019

ΜΚ	Μικτός μισθός	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΟΙ	Στο χέρι
1	1.092	270,93	1.362,93	182,91	41,67	867,42
2	1.151	285,56	1.436,57	192,79	52,48	905,73
3	1.210	300,20	1.510,21	202,68	63,44	943,88
4	1.269	314,84	1.583,84	212,56	75,33	981,11
5	1.328	329,48	1.657,47	222,44	87,21	1.018,35
6	1.387	344,11	1.731,12	232,32	99,10	1.055,58
7	1.446	358,75	1.804,77	242,21	110,98	1.092,81
8	1.505	373,39	1.878,40	252,09	122,87	1.130,04
9	1.564	388,03	1.952,03	261,97	134,76	1.167,27
10	1.623	402,67	2.025,68	271,85	146,66	1.204,49
11	1.682	417,30	2.099,32	281,74	158,54	1.241,72
12	1.741	431,94	2.172,94	291,62	170,43	1.278,95
13	1.800	446,58	2.246,58	301,50	182,31	1.316,19
14	1.859	461,22	2.320,22	311,38	194,19	1.353,43
15	1.918	475,86	2.393,86	321,27	206,08	1.390,65
16	1.977	490,49	2.467,48	331,15	217,96	1.427,89
17	2.036	505,13	2.541,13	341,03	229,85	1.465,12
18	2.095	519,77	2.614,77	350,91	241,74	1.502,35
19	2.154	534,41	2.688,41	360,80	253,62	1.539,58

Όπως φαίνεται, ο καθαρός μηνιαίος μισθός στο χέρι των αναπληρωτών είναι ελαφρώς υψηλότερος των μόνιμων καθώς πληρώνουν μεν εισφορές για Κύρια Σύνταξη και Επικουρική (ΕΤΕΑΕΠ) αλλά όχι για Εφάπαξ και για το Μετοχικό (τα οποία δεν θα πάρουν με τη συνταξιοδότησή τους).

Επιπλέον αποδοχές αναπληρωτών

Οι Αναπληρωτές παίρνουν με την απόλυσή τους το καλοκαίρι ένα επιπλέον ποσό ως αποζημίωση για τις μέρες κανονικής άδειας που δεν έλαβαν (Νόμος 1346/1983). Δικαιούνται 2 μέρες άδειας τον μήνα. Πχ αν κάποιος δούλεψε 9 μήνες και δεν έλαβε καμία μέρα άδειας, τότε δικαιούται $9 \times 2 = 18$ ημερομίσθια. Αυτά αντιστοιχούν σε $18/30$ του Μικτού Μισθού ανάλογα με το ΜΚ. Αν πχ κάποιος αναπληρωτής είναι ΜΚ2, τότε έχει $BMM = 1.151$ ευρώ και η αποζημίωση είναι $(18/30) \times 1.151 = 690,6$ ευρώ μiktά. Επί αυτού του ποσού δεν γίνονται ασφαλιστικές κρατήσεις, θεωρείται όμως φορολογητέο εισόδημα οπότε από αυτό το ποσό θα

αφαιρεθεί ο φόρος, με βάση την ισχύουσα φορολογική κλίμακα. Πρακτικά, μιλάμε για ένα ποσό περίπου 30-35 ευρώ για την κάθε μέρα άδειας που δεν έχει πάρει. Σε αυτήν την εργασία, δεν θα υπολογιστεί αναλυτικά, καθώς είναι διαφορετικό για κάθε αναπληρωτή με βάση την ημερομηνία πρόσληψής του κι εξαρτάται από τη λήψη ή μη της άδειάς του.

Επίσης, το καλοκαίρι στους μήνες της ανεργίας και μέχρι να (κι εφόσον) επαναπροσληφθούν, οι συνάδελφοι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί, εφόσον πληρούν κάποιες προϋποθέσεις¹⁴, λαμβάνουν Επίδομα Ανεργίας το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 399,25 ευρώ για το 2019, προσαυξανόμενο κατά 10% (δηλ 39,93 ευρώ) για κάθε προστατευόμενο τους μέλος. Άρα, το 2019 το ποσό του Επιδόματος Ανεργίας για κάθε μήνα ανεργίας είναι όπως φαίνεται στον Πίνακα (Πίνακας 10):

Πίνακας 10: Επίδομα Ανεργίας

Οικογενειακή κατάσταση	Ποσό (ευρώ)
Βασικό	399,25
Με 1 προστ. μέλος	439,18
Με 2 προστ. μέλη	479,10
Με 3 προστ. μέλη	519,03
Με 4 προστ. μέλος	558,95
Με 5 προστ. μέλη	598,88
Με 6 προστ. μέλη	638,80

Συνολική δαπάνη συν επίδομα μη ληφθείσης άδειας συν επίδομα ανεργίας

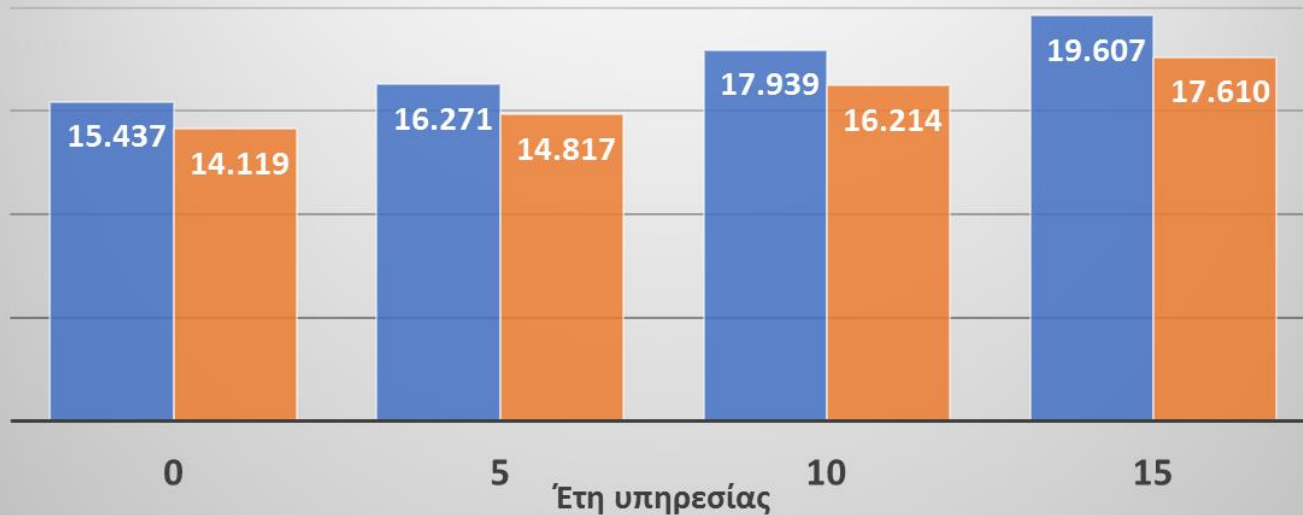
Αν συγκρίνει κανείς τη συνολική κρατική δαπάνη (μαζί με τις εργατικές Κρατήσεις και τις εργοδοτικές εισφορές) για έναν άγαμο μόνιμο και για έναν άγαμο αναπληρωτή με τα ίδια χρόνια υπηρεσίας, εργασία του αναπληρωτή για 9 μήνες, μη ληφθείσα άδεια καμία μέρα και Ανεργία 3 μήνες, τότε η εικόνα που προκύπτει έχει ως εξής, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 5.

¹⁴ Εργασία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα το τελευταίο 14μηνο, και επίδομα ανεργίας εφόσον δεν έχει πάνω από 400 ημερήσια επιδόματα ανεργίας μες στην προηγούμενη τετραετία. Αναλυτικά εδώ: <http://www.oaed.gr/anergoi> .

Σύγκριση συνολικής ετήσιας κρατικής δαπάνης για μόνιμο και αναπληρωτή εκπαιδευτικό (σε ευρώ, 9μηνη αναπλ)

Επεξ: Πάνος Ντούλας, 12/10/2019

■ Μόνιμος ■ Αναπληρωτής

Διάγραμμα 5: Σύγκριση ετήσιας δαπάνης για μόνιμο και αναπληρωτή

Στην ουσία, η συνολική δαπάνη είναι λίγο χαμηλότερη για τους αναπληρωτές και το Κράτος δεν κερδίζει ιδιαίτερα με το να κρατάει τους αναπληρωτές αδιόριστους.¹⁵

¹⁵ Βεβαίως, θα μπορούσε κάποιος να αντιτείνει ότι αρκετοί αναπληρωτές πληρώνονται μέσω ΠΔΕ και ΕΣΠΑ δηλ με κοινοτικά κονδύλια αλλά και πάλι αυτά είναι λεφτά που παίρνει η Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ Γ: Πού ήμασταν

Γενικά

Στο τρίτο μέρος της μελέτης παρουσιάζεται η μισθολογική κατάσταση το 2009 και η σύγκριση με τώρα καθώς και οι ονομαστικές και καθαρές μηνιαίες και ετήσιες απώλειες.

Μικτός

Οι περικοπές στον τωρινό μισθό του 2019 μετά από 10 χρόνια Μνημονίων σε σχέση με τον προμνημονιακό μισθό του 2009 είναι πολύ μεγάλες. Χωρίς να υπολογίζουμε καν την απώλεια λόγω τιμαρίθμου (παλιά παίρναμε και αύξηση όσο αυξάνονταν ο πληθωρισμός), επιπλέον φόρων άμεσων κι έμμεσων, περικοπή Δώρων, περικοπή άλλων παροχών, κτλ, οι μηνιαίες περικοπές αγγίζουν το 33% στον μηνιαίο Βασικό Μικτό Μισθό όπως δείχνει ο Πίνακας 11:

Πίνακας 11: Σύγκριση μικτού μηνιαίου μισθού 2009-2019

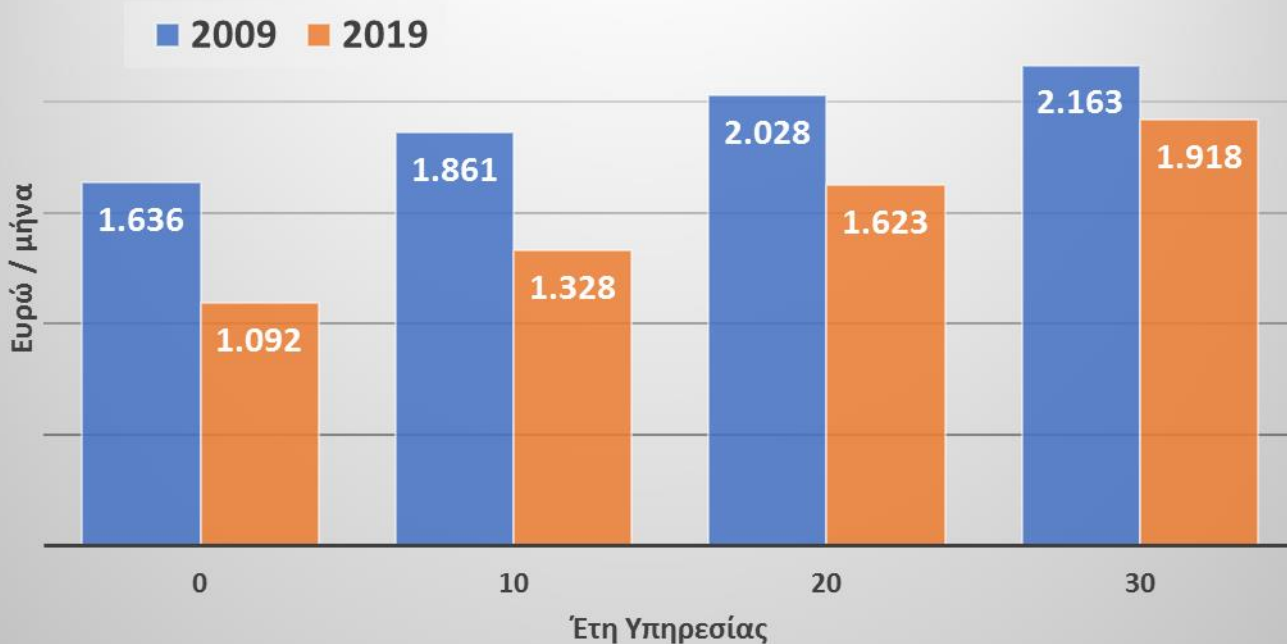
ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	2009 - Προ Μνημονίου - μικτά	2019 - τώρα - μικτά	Μικτός: διαφορά τώρα (2019) με πριν το Μνημόνιο (2009)	Ποσοστό μείωσης επί μισθού 2009
0	1.636	1.092	-544	33%
2	1.636	1.092	-544	33%
4	1.757	1.151	-606	34%
6	1.791	1.210	-581	32%
8	1.825	1.269	-556	30%
10	1.861	1.328	-533	29%
12	1.892	1.387	-505	27%
14	1.926	1.446	-480	25%
16	1.960	1.505	-455	23%
18	1.994	1.564	-430	22%
20	2.028	1.623	-405	20%
22	2.061	1.682	-379	18%
24	2.095	1.741	-354	17%
26	2.095	1.800	-295	14%
28	2.129	1.859	-270	13%
30	2.163	1.918	-245	11%
32	2.163	1.977	-186	9%
34	2.197	2.036	-161	7%
36	2.197	2.095	-102	5%
38	2.197	2.154	-43	2%
40	2.197	2.154	-43	2%

Πιο απλά στο Διάγραμμα 6:

Σύγκριση μικτού μηνιαίου μισθού 2009 με 2019

Επεξ: Πάνος Ντούλας, 25/09/2019

Διάγραμμα 6: Σύγκριση μικτού μηνιαίου μισθού 2009 με 2019

Σύγκριση καθαρών στο χέρι 2009-2019

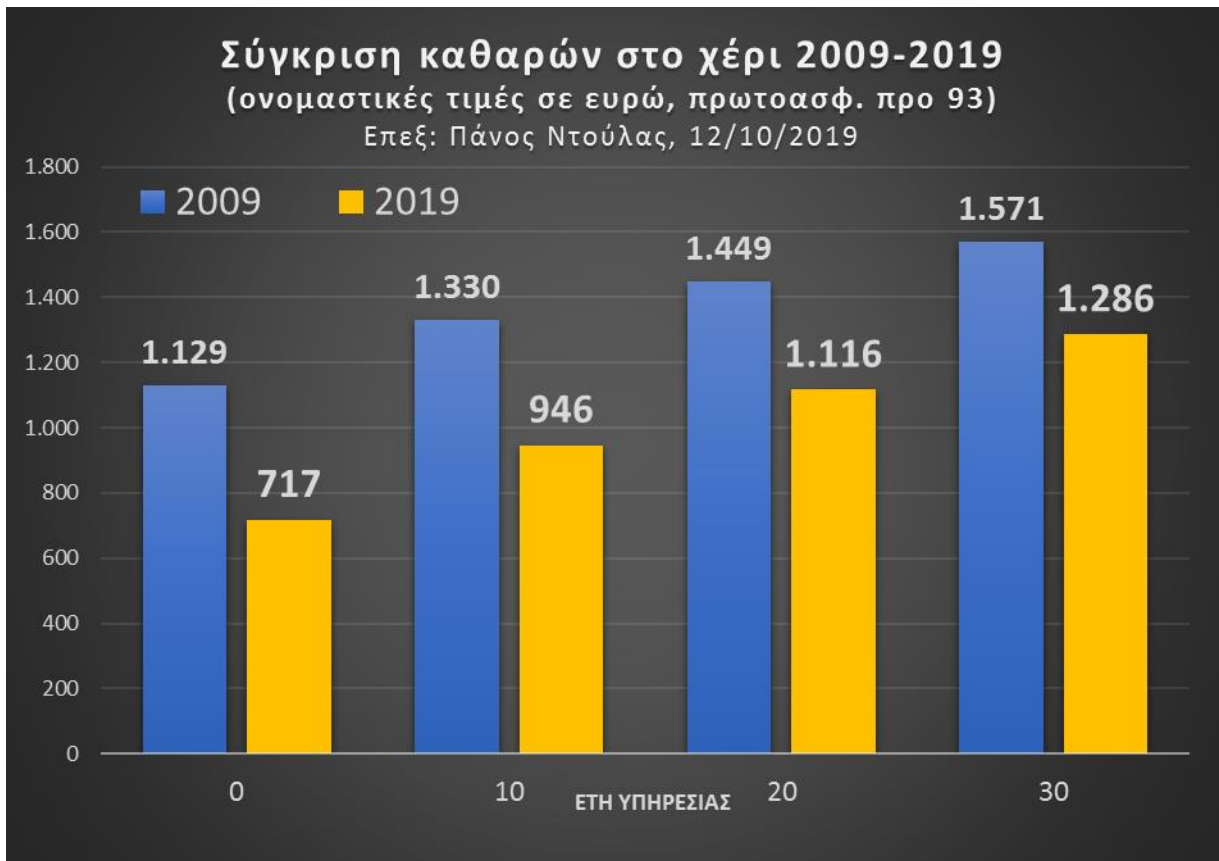
Η διαφορά αυτή φαίνεται ακόμη πιο εντυπωσιακά στις καθарές αποδοχές στο χέρι στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 12) και στο αντίστοιχο Διάγραμμα. Μιλάμε για απώλειες 265-451 ευρώ τον μήνα, με τις μεγαλύτερες να εντοπίζονται στους νέους συναδέλφους. Οι εκπαιδευτικοί μηνιαίως, λοιπόν, χωρίς να υπολογίζονται τα Δώρα (θα αναφερθούν παρακάτω στον ετήσιο), έχασαν 16-36% του μηνιαίου καθарού μισθού τους.

Τα τελευταία κελιά είναι κίτρινα (και άδεια) γιατί παλιά οι συνάδελφοι φεύγανε μόλις συμπληρώνανε 35 έτη υπηρεσίας (ενώ τώρα συνεχίζουν μέχρι τα 40 έτη υπηρεσίας ή μέχρι να κλείσουν τα 67 έτη ηλικίας). Έχουν επίσης υπολογιστεί οι κρατήσεις νεοδιοριστων για ΜΤΠΥ και ΕΤΕΑΕΠ (παλιά ΤΕΑΔΥ). Ακόμη, τα κελιά για τη στήλη των ασφαλισμένων μετά το 1992 είναι γκριζα μετά τα 16 χρόνια υπηρεσίας καθώς πρακτικά δεν υπήρχε κάποιος συνάδελφος σε αυτήν την κατηγορία (αφού για να δούλευε κάποιος το 2009 και να είχε πάνω από 16 έτη θα πρέπει λογικά να είχε πρωτασφαλιστεί πριν το 1993, αφού 2009-1993=16).

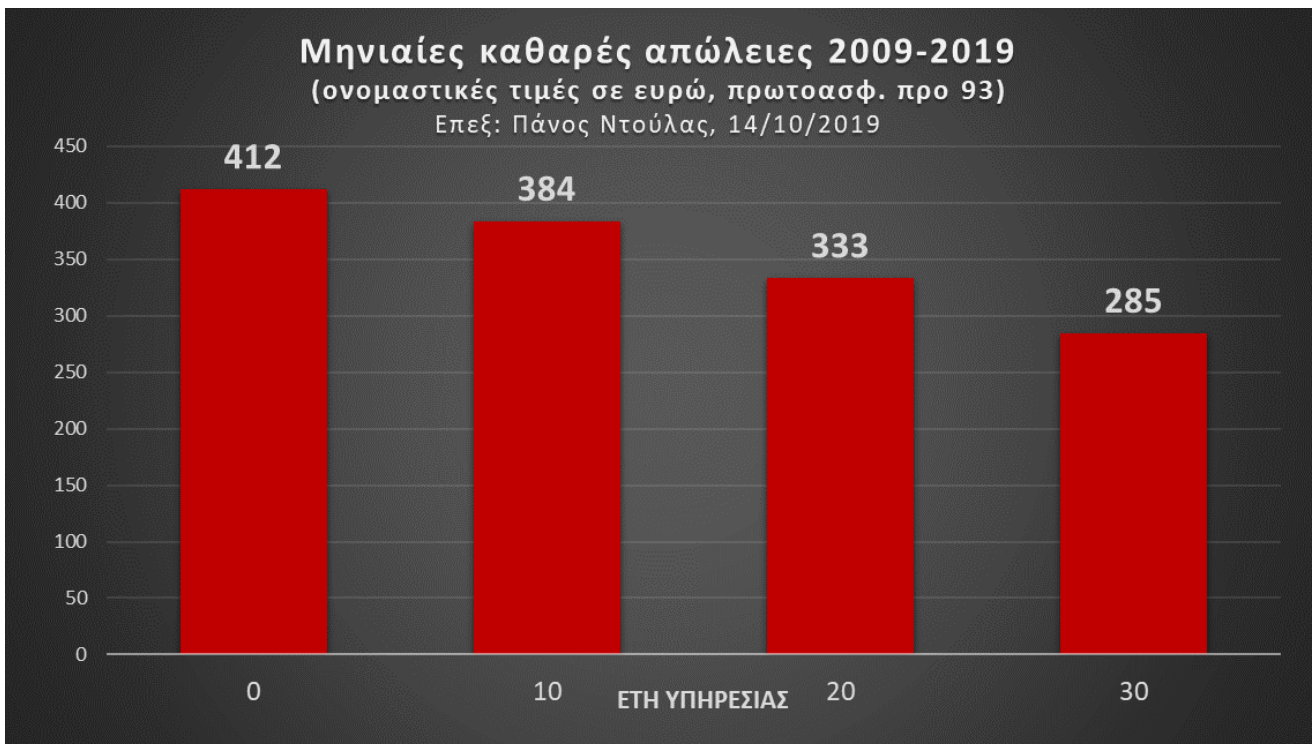
Πίνακας 12: Σύγκριση καθαρών στο χέρι 2009-2019

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	2009 - Προ Μνημονίου - καθαρά στο χέρι - προ 1993	2009 - Προ Μνημονίου - καθαρά στο χέρι - μετα 1992	2019 - τώρα - καθαρά στο χέρι	Καθαρά στο χέρι: διαφορά τώρα (2019) με πριν το Μνημόνιο (2009) - προ 93	Ποσοστό μείωσης επί μισθού 2009 - προ 93
0	1.129	1.088	717	-412	-36%
1	1.194	1.176	788	-406	-34%
2	1.217	1.193	806	-411	-34%
3	1.257	1.216	806	-451	-36%
4	1.257	1.216	841	-416	-33%
5	1.281	1.240	841	-440	-34%
6	1.281	1.240	876	-405	-32%
7	1.305	1.264	876	-429	-33%
8	1.305	1.264	911	-394	-30%
9	1.330	1.289	911	-419	-31%
10	1.330	1.289	946	-384	-29%
11	1.353	1.312	946	-407	-30%
12	1.353	1.312	980	-373	-28%
13	1.377	1.336	980	-397	-29%
14	1.377	1.336	1.014	-363	-26%
15	1.401	1.360	1.014	-387	-28%
16	1.401	1.360	1.048	-353	-25%
17	1.425		1.048	-377	-26%
18	1.425		1.082	-343	-24%
19	1.449		1.082	-367	-25%
20	1.449		1.116	-333	-23%
21	1.473		1.116	-357	-24%
22	1.473		1.150	-323	-22%
23	1.497		1.150	-347	-23%
24	1.497		1.184	-313	-21%
25	1.522		1.184	-338	-22%
26	1.522		1.218	-304	-20%
27	1.546		1.218	-328	-21%
28	1.546		1.252	-294	-19%
29	1.571		1.252	-319	-20%
30	1.571		1.286	-285	-18%
31	1.593		1.286	-307	-19%
32	1.593		1.320	-273	-17%
33	1.619		1.320	-299	-18%
34	1.619		1.354	-265	-16%
35	1.619		1.354	-265	-16%
36			1.388		
37			1.388		
38			1.422		
39			1.422		
40			1.422		

Η διαφορά γίνεται πιο καθαρή με τα παρακάτω Διάγραμματα (Διάγραμμα 7)
(Διάγραμμα 8) :

Διάγραμμα 7: Σύγκριση καθαρών 2009-2019

Διάγραμμα 8: Μηνιαίες καθαρές απώλειες 2009-2019, ονομαστικές

Επιδόματα

Σημειωτέον ότι τα παραπάνω ποσά έχουν υπολογιστεί για άγαμο εκπαιδευτικό ΠΕ 4ετούς φοίτησης (στα διαγράμματα πρωτοασφαλισμένου πριν το 1993).

Υπάρχουν, επίσης, διαφορές στα επιδόματα.

- Έχει καταργηθεί μετά το Μνημόνιο το Επίδομα εξωδιδασκτικής απασχόλησης (355,91 ευρώ μικτά τον μήνα).
- Καταργήθηκε το Κίνητρο Απόδοσης (100 ευρώ).
- Έχει καταργηθεί μετά το Μνημόνιο το Επίδομα διδακτικής προετοιμασίας (105 ευρώ μικτά τον μήνα).
- Καταργήθηκε με το Μνημόνιο το Επίδομα Γάμου (35 ευρώ μικτά).
- Στο Επίδομα τέκνων: 1 παιδί (παλιά 53 ευρώ – τώρα 50 ευρώ), 2 παιδιά (παλιά 71 - τώρα 70), 3 παιδιά (παλιά 118 ευρώ - τώρα 120 ευρώ), 4 παιδιά (παλιά 165 ευρώ - τώρα 170), 5 παιδιά (παλιά 238 ευρώ - τώρα 240), 6^ο και πέρα (παλιά +73 ευρώ, τώρα +70).
- Στις σπουδές, προμνημονιακά το Μεταπτυχιακό έδινε 45 ευρώ μικτά ως ξεχωριστό επίδομα ενώ τώρα δίνει 2MK (δηλ $2*59=118$ μικτά).
- Στις σπουδές, προμνημονιακά το Διδακτορικό έδινε 75 ευρώ ως ξεχωριστό επίδομα ενώ τώρα δίνει 6 MK (δηλ $6*59=354$ μικτά). Σημειωτέον ότι σε περίπτωση κατοχής και μεταπτυχιακού και διδακτορικού μετρούσε κι εξακολουθεί να μετράει μόνο το ανώτερο (δηλ το διδακτορικό).
- Προμνημονιακά υπήρχε το επίδομα προβληματικής περιοχής Β' (40 ευρώ μικτά) και προβληματικής περιοχής Α' (50 ευρώ μικτά) ενώ το Επίδομα παραμεθορίου ανερχόταν στα 120 ευρώ μικτά (τώρα είναι 100 ευρώ μικτά).
- Υπάρχουν επίσης διαφορές στα επιδόματα θέσης ευθύνης: ΔΙΔΕ τώρα 550 ευρώ (από $175+235$ προμνημονιακά), Διευθυντές Λυκείων τώρα 300/350 ευρώ (από $130+235$ προμνημονιακά), Διευθυντές Γυμνασίων/Δημοτικών 250/300 (από $115+176$ προμνημονιακά), Υποδιευθυντές 150 (από $70+88$ παλιά). Σημειωτέον ότι προμνημονιακά υπήρχαν 2 επιδόματα: θέσης ευθύνης και απασχόλησης, τα οποία συγχωνεύτηκαν τώρα σε ένα.
- Καταργήθηκε με το Μνημόνιο το Επίδομα Ειδικής Αγωγής (195 ευρώ).
- Δινόταν επίσης Επίδομα μειονοτικών σχολείων (40-50 ευρώ μικτά και 425 ευρώ μικτά για δυσπρόσιτες μειονοτικές).

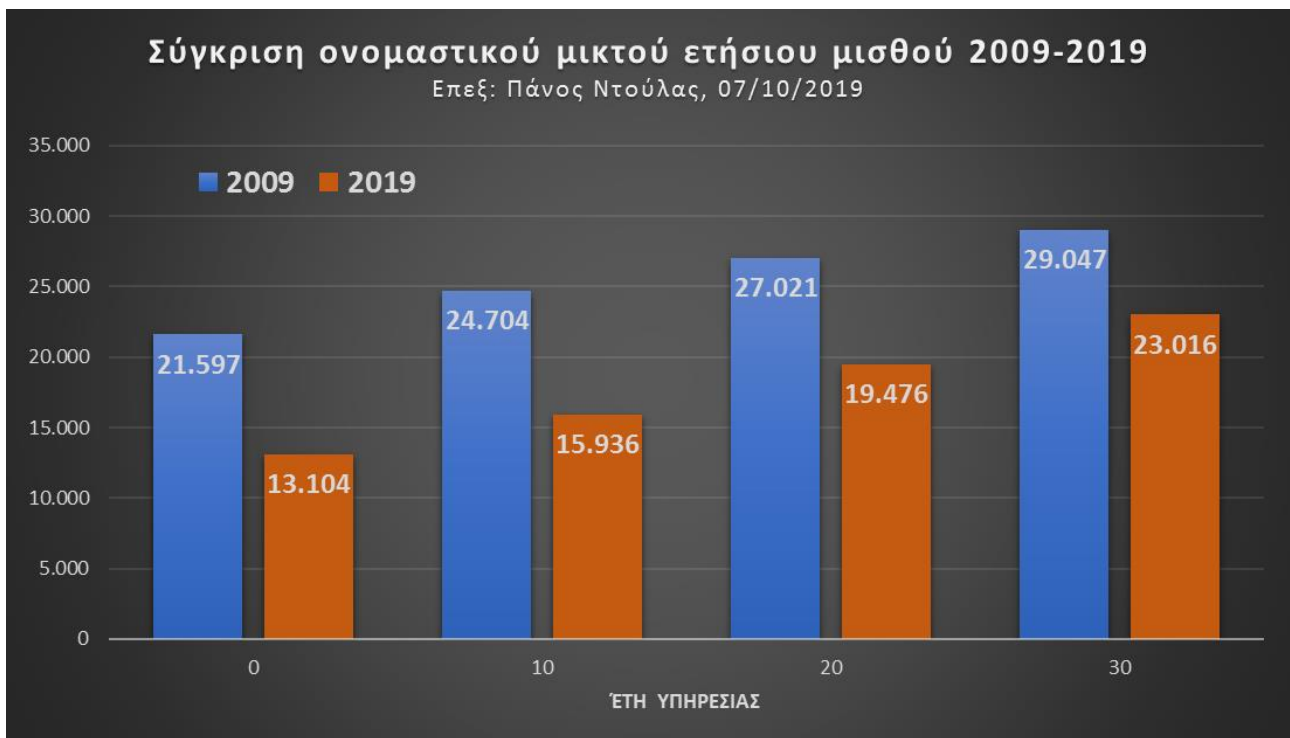
Δώρα - Μικτός ετήσιος με ΜΚ προ μνημονίων

Ενδιαφέρον επίσης έχει κι ο Πίνακας 13 με τα ετήσια μικτά 2009 και 2019, καθώς σε αυτόν ενσωματώνονται και τα κομμένα Δώρα. Όπως βλέπουμε, ο ετήσιος μικτός μισθός του 2019 είναι μειωμένος από 13% (για τους παλιότερους) μέχρι 42% (για τους νεότερους).

Πίνακας 13: Σύγκριση μικτών

ΕΤΗ ΥΠΗΡ	2009 - Προ Μνημονίου - ετήσια μικτά	2019 - Τώρα - ετήσια μικτά	διαφορά 2019-2009	διαφορά % 2019-2009
0	21.597	13.104	-8.493	-39%
1	21.677	13.104	-8.573	-40%
2	21.677	13.104	-8.573	-40%
3	23.210	13.104	-10.106	-44%
4	23.210	13.812	-9.398	-40%
5	23.696	13.812	-9.884	-42%
6	23.696	14.520	-9.176	-39%
7	24.182	14.520	-9.662	-40%
8	24.182	15.228	-8.954	-37%
9	24.704	15.228	-9.476	-38%
10	24.704	15.936	-8.768	-35%
11	25.155	15.936	-9.219	-37%
12	25.155	16.644	-8.511	-34%
13	25.641	16.644	-8.997	-35%
14	25.641	17.352	-8.289	-32%
15	26.129	17.352	-8.777	-34%
16	26.129	18.060	-8.069	-31%
17	26.615	18.060	-8.555	-32%
18	26.615	18.768	-7.847	-29%
19	27.021	18.768	-8.253	-31%
20	27.021	19.476	-7.545	-28%
21	27.507	19.476	-8.031	-29%
22	27.507	20.184	-7.323	-27%
23	27.587	20.184	-7.403	-27%
24	27.993	20.892	-7.101	-25%
25	28.073	20.892	-7.181	-26%
26	28.073	21.600	-6.473	-23%
27	28.561	21.600	-6.961	-24%
28	28.561	22.308	-6.253	-22%
29	28.641	22.308	-6.333	-22%
30	29.047	23.016	-6.031	-21%
31	29.125	23.016	-6.109	-21%
32	29.125	23.724	-5.401	-19%
33	29.613	23.724	-5.889	-20%
34	29.613	24.432	-5.181	-17%
35	29.693	24.432	-5.261	-18%
36	29.696	25.140	-4.556	-15%
37	29.696	25.140	-4.556	-15%
38	29.696	25.848	-3.848	-13%
39	29.696	25.848	-3.848	-13%
40	29.696	25.848	-3.848	-13%

Αυτό φαίνεται ακόμη πιο καθαρά¹⁶ στο παρακάτω Διάγραμμα (Διάγραμμα 9):

Διάγραμμα 9: Σύγκριση ονομαστικού μικτού ετήσιου

¹⁶ Δεν έχει συνυπολογιστεί το έκτακτο επίδομα 300-500 ευρώ που δόθηκε στους πιο χαμηλόμισθους αντί τιμαριθμικής αύξησης το 2009 (Υπουργείο Οικονομίας-Γενικό Λογιστήριο, 2009).

Δώρα

Τα Δώρα δίνονταν συστηματικά μετά το 1951 (Ενικός, 2018) ενώ μετά το 1980 χαρακτηρίστηκαν ως Επίδομα Εορτών και Αδείας με βάση τον Νόμο 1082 (Ελληνική Δημοκρατία, 1980). Ισοδυναμούσαν με έναν ολόκληρο Βασικό Μικτό Μισθό τα Χριστούγεννα και άλλον έναν που δινόταν μισός το Πάσχα και μισός το καλοκαίρι. Στο Δημόσιο, όμως, επί του Βασικού Μικτού Μισθού (+ το εικονικό ποσό 140,8€) γίνονταν Κρατήσεις:

- 6,67% για Κύρια Σύνταξη.
- Επίσης, επί του ΒΜΜ (χωρίς το εικονικό) γινόταν Κράτηση 4% για το ΤΠΔΥ (εφάπαξ).
- Επιπλέον, μόνο για τους πρωτοασφαλισμένους μετά τις 31/12/1992 γινόταν κι άλλη κράτηση 3% για το ΤΕΑΔΥ (το νυν ΕΤΕΑΕΠ που δίνει Επικουρική).
- Αυτό το ποσό φορολογούνταν. Ο φόρος υπολογίζονταν αφού προσέθεταν όλες τις καθαρές προ φόρων ετήσιες αποδοχές (δηλ και τους 12 μισθούς ΚΠΦ). Στον Φόρο που αναλογούσε με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κλίμακα αφαιρούνταν το 1,5% αυτού του ποσού λόγω προπληρωμής του και στη συνέχεια ο εναπομείνας ετήσιος Φόρος διαιρούνταν διά 14 και αφαιρούνταν από τον κάθε μηνιαίο Καθαρό Μισθό προ Φόρων και το κάθε Δώρο (μισός προφανώς για το Πάσχα και την άδεια)¹⁷.

Όλα αυτά είχαν αποτέλεσμα το τελικό καθαρό ποσό στο χέρι να είναι αρκετά μικρότερο του ΒΜΜ. Τα καθαρά ποσά¹⁸ που δίνονταν ως Δώρα φαίνονται στον Πίνακα (Πίνακας 14). Τα Δώρα μειώθηκαν με το Μνημόνιο 1 το 2011 σε Επίδομα Χριστουγέννων 500 ευρώ και Επίδομα Πάσχα και καλοκαιριού από 250 ευρώ ενώ καταργήθηκαν εντελώς με το Μνημόνιο 2 το 2012.

---

¹⁷ Αναλυτικά η διαδικασία περιγράφεται εδώ: (Υπουργείο Οικονομικών, 2008).

¹⁸ Στα ποσά για τους νεοδιόριστους έχει υπολογιστεί πλήρης εργασία έτους: στην πράξη πολλοί που διορίζονταν τον Σεπτέμβρη έπαιρναν την πρώτη χρονιά λιγότερα χρήματα.

Πίνακας 14: Δώρα 2009

ΜΚ	ΕΤΗ ΥΠΗΡ	ΠΡΟ 1993			ΜΕΤΑ 1992		
		Δώρο Χριστουγέννων ΚΠΦ- ΠΡΟ93	Δώρο Χριστουγέννων στο χέρι ΠΡΟ93	Δώρο Πάσχα/Αδείας ΚΠΦ- ΠΡΟ93	Δώρο Χριστουγέννων ΚΠΦ- ΜΕΤΑ92	Δώρο Χριστουγέννων στο χέρι- ΜΕΤΑ92	Δώρο Πάσχα/Αδείας ΚΠΦ- ΜΕΤΑ92
18	0	870,51	779,81	389,91	840,96	779,98	389,99
17	1	906,24	807,22	403,61	875,49	789,41	394,71
17	2	906,24	803,22	401,61	875,49	784,9	392,45
16	3	941,08	830,27	415,14	909,16	810,82	405,41
16	4	941,08	830,27	415,14	909,16	810,82	405,41
15	5	976,81	858,00	429	943,69	837,4	418,7
15	6	976,81	858,00	429	943,69	837,4	418,7
14	7	1012,54	885,74	442,87	978,22	863,98	431,99
14	8	1012,54	885,74	442,87	978,22	863,98	431,99
13	9	1049,17	914,18	457,09	1013,62	891,23	445,62
13	10	1049,17	914,18	457,09	1013,62	891,23	445,62
12	11	1084,01	941,22	470,61	1047,29	917,15	458,58
12	12	1084,01	941,22	470,61	1047,29	917,15	458,58
11	13	1119,74	968,96	484,48	1081,82	943,73	471,87
11	14	1119,74	968,96	484,48	1081,82	943,73	471,87
10	15	1156,37	997,40	498,7	1117,22	970,98	485,49
10	16	1156,37	997,40	498,7	1117,22	970,98	485,49
9	17	1192,1	1025,14	512,57	1192,1	1036,49	518,25
9	18	1192,1	1025,14	512,57	1192,1	1036,49	518,25
8	19	1227,83	1052,87	526,44	1227,83	1064,23	532,12
8	20	1227,83	1052,87	526,44	1227,83	1064,23	532,12
7	21	1263,56	1080,61	540,31	1263,56	1091,26	545,63
7	22	1263,56	1080,61	540,31	1263,56	1091,26	545,63
6	23	1299,29	1108,35	554,18	1299,29	1119,7	559,85
6	24	1299,29	1108,35	554,18	1299,29	1119,7	559,85
5	25	1335,92	1136,79	568,4	1335,92	1148,14	574,07
5	26	1335,92	1136,79	568,4	1335,92	1148,14	574,07
4	27	1371,65	1164,52	582,26	1371,65	1175,88	587,94
4	28	1371,65	1164,52	582,26	1371,65	1175,88	587,94
3	29	1406,49	1145,69	572,85	1406,49	1202,92	601,46
3	30	1406,49	1145,69	572,85	1406,49	1202,92	601,46
2	31	1443,11	1220,00	610	1443,11	1231,35	615,68
2	32	1443,11	1220,00	610	1443,11	1231,35	615,68
1	33	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	34	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	35	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	36	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	37	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	38	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	39	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55
1	40	1478,85	1199,04	599,52	1478,85	1259,1	629,55

Καθαρός ετήσιος με ΜΚ προ μνημονίων

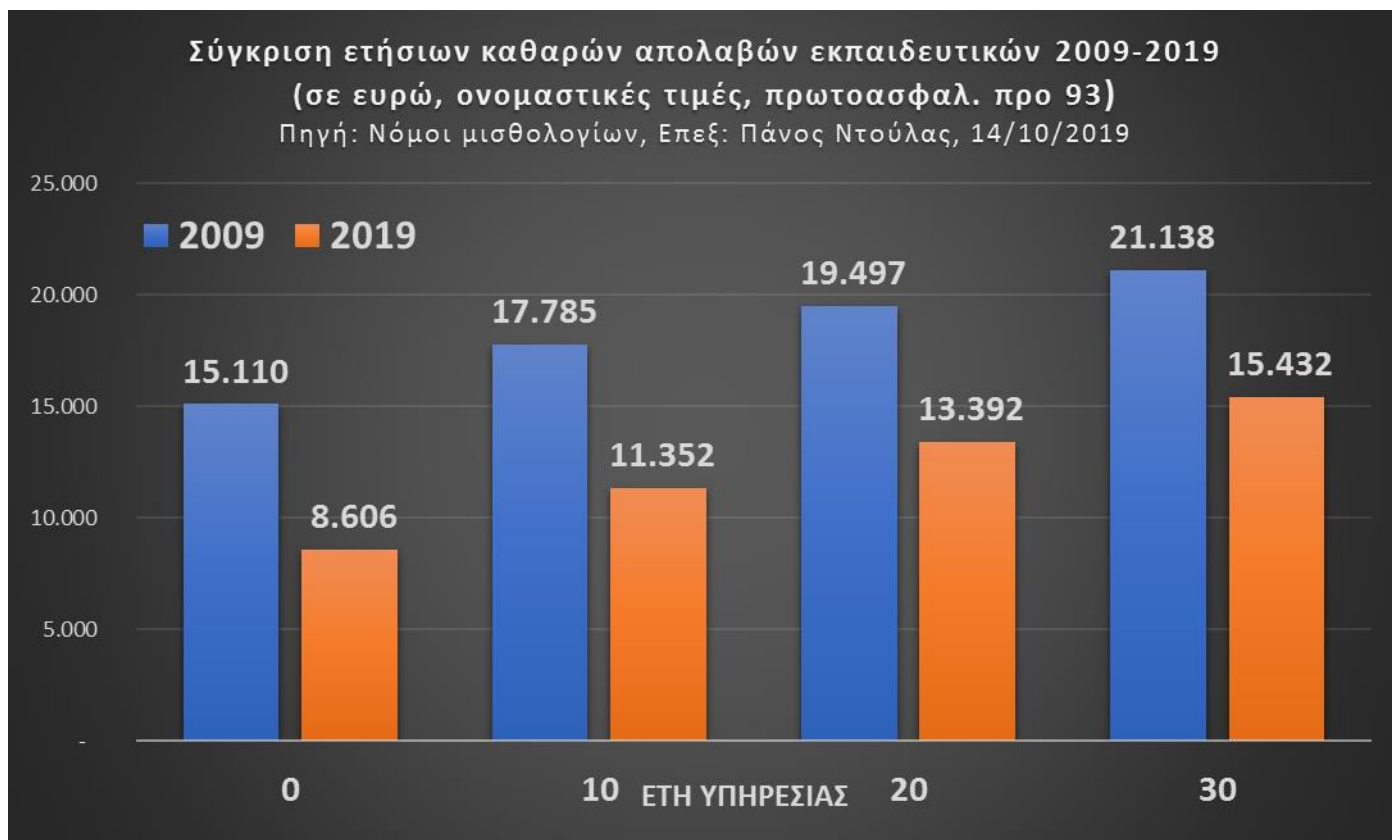
Όπως γίνεται κατανοητό, με την προσθήκη των Δώρων, ο καθαρός ετήσιος στο χέρι έχει ακόμη μεγαλύτερες απώλειες που φτάνουν μέχρι και το -43%, όπως

φαίνεται στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 15) και Διαγράμματα (Διάγραμμα 10) (Διάγραμμα 11).

Πίνακας 15: Σύγκριση 2009-2019, ετήσιος καθαρός στο χέρι

ΕΤΗ ΥΠΗΡ	ΠΡΩΤΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΠΡΟ 31/12/1992				ΠΡΩΤΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΜΕΤΑ 31/12/1992			
	2009 - Προ Μνημονίου - ετήσια καθαρά (προ 93)	2019 - Τώρα - ετήσια καθαρά - (προ 93)	διαφορά 2019-2009 (προ 93)	διαφορά % 2019-2009 (προ 93)	2009 - Προ Μνημονίου - ετήσια καθαρά (μετα 92)	2019 - Τώρα - ετήσια καθαρά - (μετα 92)	διαφορά 2019-2009 (μετα 92)	διαφορά % 2019-2009 (μετα 92)
0	15.110	8.606	-6.503	-43%	14.613	8.606	-6.007	-41%
1	15.941	9.458	-6.483	-41%	15.689	9.458	-6.231	-40%
2	16.213	9.672	-6.541	-40%	15.882	9.672	-6.210	-39%
3	16.749	9.672	-7.077	-42%	16.214	9.672	-6.542	-40%
4	16.749	10.092	-6.657	-40%	16.214	10.092	-6.122	-38%
5	17.091	10.092	-6.999	-41%	16.555	10.092	-6.463	-39%
6	17.091	10.512	-6.579	-38%	16.555	10.512	-6.043	-37%
7	17.434	10.512	-6.922	-40%	16.895	10.512	-6.383	-38%
8	17.434	10.932	-6.502	-37%	16.895	10.932	-5.963	-35%
9	17.785	10.932	-6.853	-39%	17.245	10.932	-6.313	-37%
10	17.785	11.352	-6.433	-36%	17.245	11.352	-5.893	-34%
11	18.119	11.352	-6.767	-37%	17.577	11.352	-6.225	-35%
12	18.119	11.760	-6.359	-35%	17.577	11.760	-5.817	-33%
13	18.461	11.760	-6.701	-36%	17.918	11.760	-6.158	-34%
14	18.461	12.168	-6.293	-34%	17.918	12.168	-5.750	-32%
15	18.812	12.168	-6.644	-35%	18.267	12.168	-6.099	-33%
16	18.812	12.576	-6.236	-33%	18.267	12.576	-5.691	-31%
17	19.155	12.576	-6.579	-34%		12.576		
18	19.155	12.984	-6.171	-32%		12.984		
19	19.497	12.984	-6.513	-33%		12.984		
20	19.497	13.392	-6.105	-31%		13.392		
21	19.840	13.392	-6.448	-32%		13.392		
22	19.840	13.800	-6.040	-30%		13.800		
23	20.182	13.800	-6.382	-32%		13.800		
24	20.182	14.208	-5.974	-30%		14.208		
25	20.534	14.208	-6.326	-31%		14.208		
26	20.534	14.616	-5.918	-29%		14.616		
27	20.876	14.616	-6.260	-30%		14.616		
28	20.876	15.024	-5.852	-28%		15.024		
29	21.138	15.024	-6.114	-29%		15.024		
30	21.138	15.432	-5.706	-27%		15.432		
31	21.561	15.432	-6.129	-28%		15.432		
32	21.561	15.840	-5.721	-27%		15.840		
33	21.827	15.840	-5.987	-27%		15.840		
34	21.827	16.248	-5.579	-26%		16.248		
35	21.827	16.248	-5.579	-26%		16.248		
36	21.827	16.656	-5.171	-24%		16.656		
37	21.827	16.656	-5.171	-24%		16.656		
38	21.827	17.064	-4.763	-22%		17.064		
39	21.827	17.064	-4.763	-22%		17.064		
40	21.827	17.064	-4.763	-22%		17.064		

Διάγραμμα 10: Σύγκριση ετήσιων απολαβών 2009-2019 - ονομαστικές

Διάγραμμα 11: Ετήσιες καθαρές απώλειες 2009-2019 - ονομαστικές

Ωστόσο, ούτε και τα παραπάνω ποσά είναι τα πραγματικά, καθώς οι μισθοί του 2009 είναι σε ονομαστικές τιμές του 2009, χωρίς να έχει υπολογιστεί δηλαδή ο πληθωρισμός και η αλλαγή στο κόστος διαβίωσης. Για να υπολογιστούν αυτά, η ΕΛΣΤΑΤ χρησιμοποιεί τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ). Πρακτικά, με τον πολλαπλασιασμό των Μισθών του 2009 με τον ΕνΔΤΚ, μπορούμε να δούμε πόσα παίρναμε πριν από δεκαετία με τρέχουσες όμως τιμές του 2019.

Στον Πίνακα (Πίνακας 16) φαίνεται ο ΕνΔΤΚ με έτος βάσης-αναφοράς το 2015 (2015=100). Βλέπουμε ότι το 2009 ο ΕνΔΤΚ ήταν 94,81 σε σχέση με το 2015, δηλ αυτά που μπορούσαμε να αγοράσουμε με 100 ευρώ το 2015, χρειαζόμασταν 94,81 Ευρώ για τα πάρουμε το 2009.

Αντίστοιχα, το 2019 ο ΕνΔΤΚ ήταν 102,32 σε σχέση με το 2015, δηλ αυτά που μπορούσαμε να αγοράσουμε με 100 ευρώ το 2015, χρειαζόμασταν 102,32 ευρώ το 2019 για να τα πάρουμε.

Για να μπορούμε να συγκρίνουμε πιο εύκολα τα ποσά του 2009 σε τρέχουσες τιμές του 2019, είναι πιο εύκολο με μια απλή αναγωγή να θέσουμε ως έτος βάσης το 2009. Αυτό φαίνεται στην Τρίτη στήλη του Πίνακα. Βλέπουμε ότι αν χρειαζόμασταν 100 ευρώ το 2009, για να αγοράσουμε τα ίδια πράγματα το 2019 χρειαζόμασταν 107,92 ευρώ.

Πίνακας 16: ΕνΔΤΚ

Για να μετατρέψουμε λοιπόν τις ονομαστικές τιμές (άρα και τους μισθούς) του 2009 σε τρέχουσες τιμές του 2019, αρκεί να πολλαπλασιάσουμε τα ευρώ του 2009 με τον πολλαπλασιαστή του έτους 2019, ο οποίος είναι 1,0792 και προκύπτει από τη διαίρεση του ΕνΔΤΚ του 2019 (107,92) με τον ΕνΔΤΚ του 2009 (100), δηλ $107,92/100 = 1,0792$.

ΕΤΟΣ	ΕνΔΤΚ (έτος βάσης 2015)	ΕνΔΤΚ (έτος βάσης 2009)	Πολλαπλασιαστής για να βρούμε τρέχουσες τιμές
2009	94,81	100,00	1,000
2010	99,26	104,69	1,047
2011	102,36	107,96	1,080
2012	103,42	109,08	1,091
2013	102,54	108,15	1,082
2014	101,11	106,64	1,066
2015	100	105,47	1,055
2016	100,02	105,50	1,055
2017	101,15	106,69	1,067
2018	101,94	107,52	1,075
2019	102,32	107,92	1,079

Αν το κάνουμε αυτό, μας προκύπτουν τα ποσά του Πίνακα (Πίνακας 17):

Πίνακας 17: Ετήσιες απώλειες σε πραγματικές τιμές

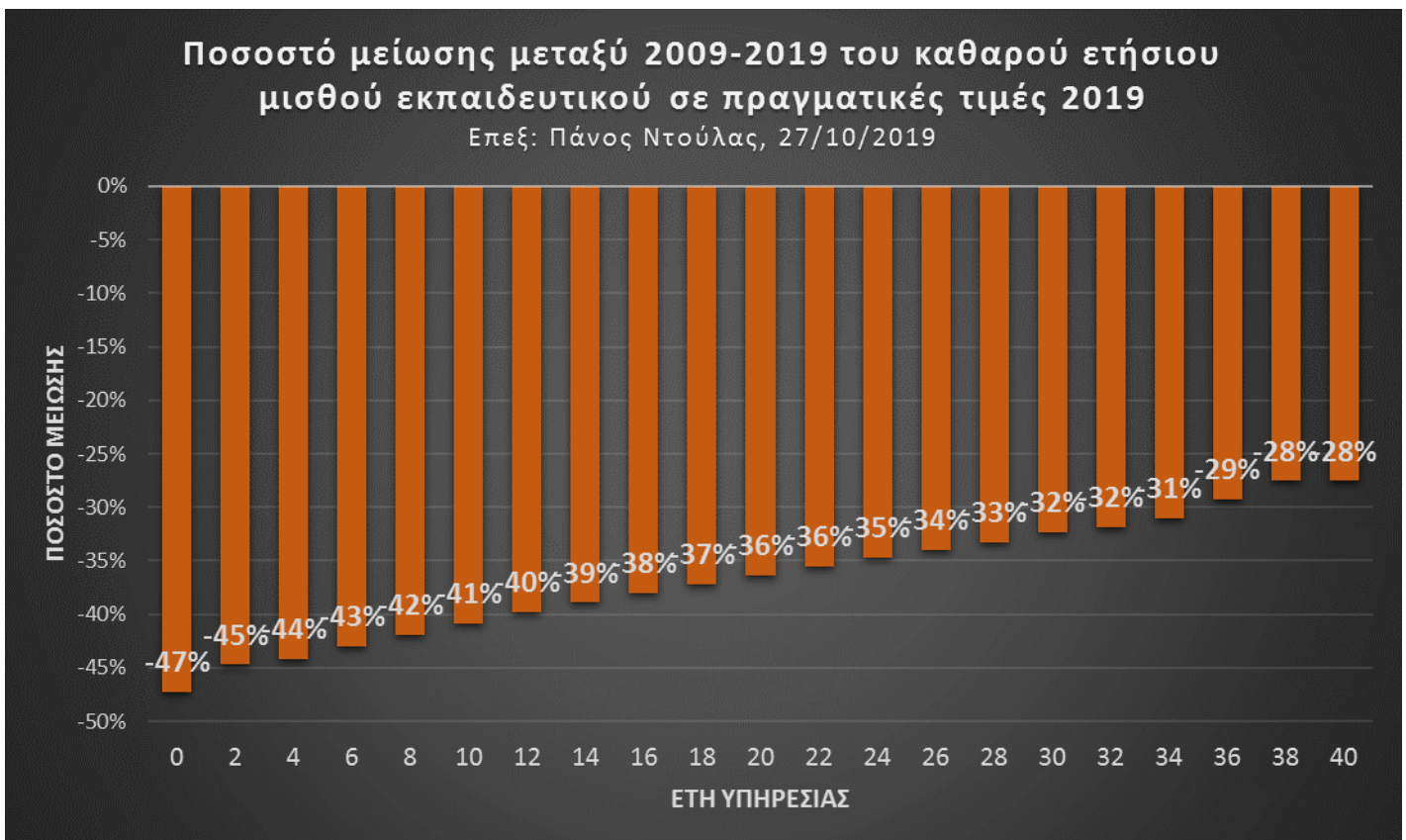
ΕΤΗ ΥΠΗΡ	ΠΡΩΤΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΠΡΟ 31/12/1992				ΠΡΩΤΟΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΜΕΤΑ 31/12/1992			
	2009 - Προ Μνημονίου - ετήσια καθαρά (προ 93) - τρεχουσες	2019 - Τώρα - ετήσια καθαρά - (προ 93)	διαφορά 2019-2009 (προ 93)	διαφορά % 2019-2009 (προ 93)	2009 - Προ Μνημονίου - ετήσια καθαρά (μετα 92) - τρεχουσες	2019 - Τώρα - ετήσια καθαρά - (μετα 92)	διαφορά 2019-2009 (μετα 92)	διαφορά % 2019-2009 (μετα 92)
0	16.303	8.606	-7.697	-47%	15.768	8.606	-7.161	-45%
1	17.201	9.458	-7.743	-45%	16.928	9.458	-7.470	-44%
2	17.493	9.672	-7.821	-45%	17.137	9.672	-7.465	-44%
3	18.072	9.672	-8.400	-46%	17.495	9.672	-7.823	-45%
4	18.072	10.092	-7.980	-44%	17.495	10.092	-7.403	-42%
5	18.441	10.092	-8.349	-45%	17.862	10.092	-7.770	-44%
6	18.441	10.512	-7.929	-43%	17.862	10.512	-7.350	-41%
7	18.811	10.512	-8.299	-44%	18.230	10.512	-7.718	-42%
8	18.811	10.932	-7.879	-42%	18.230	10.932	-7.298	-40%
9	19.190	10.932	-8.258	-43%	18.607	10.932	-7.675	-41%
10	19.190	11.352	-7.838	-41%	18.607	11.352	-7.255	-39%
11	19.550	11.352	-8.198	-42%	18.965	11.352	-7.613	-40%
12	19.550	11.760	-7.790	-40%	18.965	11.760	-7.205	-38%
13	19.920	11.760	-8.160	-41%	19.333	11.760	-7.573	-39%
14	19.920	12.168	-7.752	-39%	19.333	12.168	-7.165	-37%
15	20.299	12.168	-8.131	-40%	19.710	12.168	-7.542	-38%
16	20.299	12.576	-7.723	-38%	19.710	12.576	-7.134	-36%
17	20.668	12.576	-8.092	-39%	0	12.576		
18	20.668	12.984	-7.684	-37%	0	12.984		
19	21.038	12.984	-8.054	-38%	0	12.984		
20	21.038	13.392	-7.646	-36%	0	13.392		
21	21.407	13.392	-8.015	-37%	0	13.392		
22	21.407	13.800	-7.607	-36%	0	13.800		
23	21.777	13.800	-7.977	-37%	0	13.800		
24	21.777	14.208	-7.569	-35%	0	14.208		
25	22.156	14.208	-7.948	-36%	0	14.208		
26	22.156	14.616	-7.540	-34%	0	14.616		
27	22.525	14.616	-7.909	-35%	0	14.616		
28	22.525	15.024	-7.501	-33%	0	15.024		
29	22.808	15.024	-7.784	-34%	0	15.024		
30	22.808	15.432	-7.376	-32%	0	15.432		
31	23.264	15.432	-7.832	-34%	0	15.432		
32	23.264	15.840	-7.424	-32%	0	15.840		
33	23.552	15.840	-7.712	-33%	0	15.840		
34	23.552	16.248	-7.304	-31%	0	16.248		
35	23.552	16.248	-7.304	-31%	0	16.248		
36	23.551	16.656	-6.895	-29%	0	16.656		
37	23.551	16.656	-6.895	-29%	0	16.656		
38	23.551	17.064	-6.487	-28%	0	17.064		
39	23.551	17.064	-6.487	-28%	0	17.064		
40	23.551	17.064	-6.487	-28%	0	17.064		

Σε Διάγραμμα αυτό θα φαινόνταν κάπως έτσι (Διάγραμμα 12):

Διάγραμμα 12: Ετήσιες πραγματικές απώλειες 2009-2019

Σε ποσοστό φαίνεται ακόμη πιο εντυπωσιακά (Διάγραμμα 13):

Διάγραμμα 13: Ποσοστό πραγματικών απωλειών 2009-2019

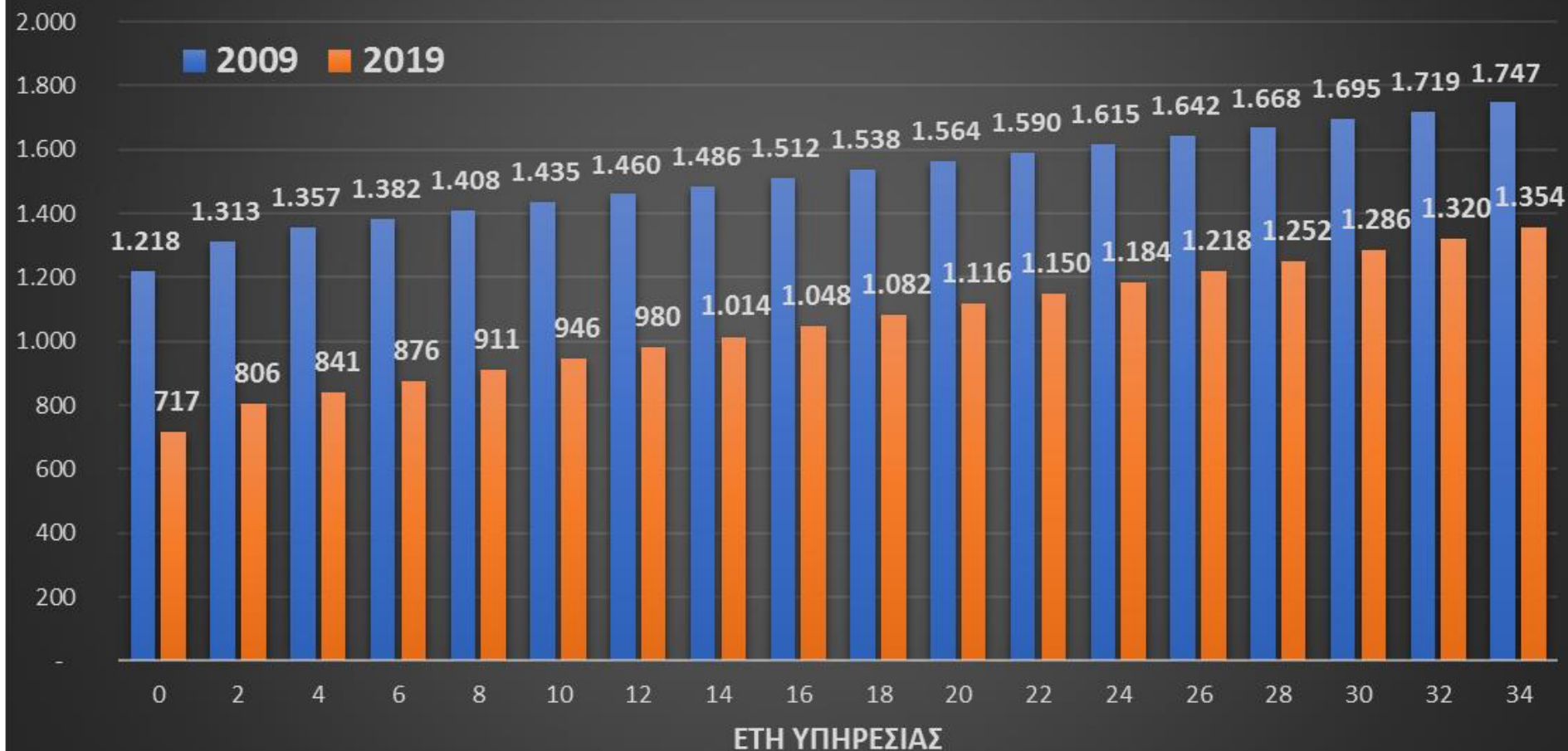
Εδώ τα πράγματα φαίνονται πιο καθαρά. Σε πραγματικές τιμές, οι μισθοί που παίρνουμε στο χέρι μειώθηκαν μέχρι και 47%! Πρακτικά, για τους νέους χάθηκε σχεδόν ο μισός μισθός. Πόσοι θα έπρεπε να είναι οι μηνιαίοι μισθοί μας όμως (χωρίς Δώρα) άμα «δεν συνέβαινε το Μνημόνιο» και δίνονταν κανονικά η Τιμαριθμική Αύξηση κάθε χρόνο; Τι σημαίνει δηλ «αποκατάσταση όλων των απωλειών»; Αυτό φαίνεται στον παραπάνω Πίνακα και Διαγράμματα (Πίνακας 18, Διάγραμμα 14, Διάγραμμα 15):

Πίνακας 18: Σύγκριση πραγματικών καθαρών 2009-2019

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	2009 - Προ Μνημονίου - καθαρά στο χέρι - προ 1993	2009 - Προ Μνημονίου - καθαρά στο χέρι - μετα 1992	2019	Καθαρά στο χέρι: διαφορά τώρα (2019) με πριν το Μνημόνιο (2009) - προ 93	Καθαρά στο χέρι: διαφορά τώρα (2019) με πριν το Μνημόνιο (2009) - μετα 92
0	1.218	1.174	717	-501	-457
1	1.288	1.269	788	-500	-481
2	1.313	1.287	806	-507	-481
3	1.357	1.312	806	-551	-506
4	1.357	1.312	841	-516	-471
5	1.382	1.338	841	-541	-497
6	1.382	1.338	876	-506	-462
7	1.408	1.364	876	-532	-488
8	1.408	1.364	911	-497	-453
9	1.435	1.390	911	-524	-479
10	1.435	1.390	946	-489	-444
11	1.460	1.416	946	-514	-470
12	1.460	1.416	980	-480	-436
13	1.486	1.441	980	-506	-461
14	1.486	1.441	1.014	-472	-427
15	1.512	1.468	1.014	-498	-454
16	1.512	1.468	1.048	-464	-420
17	1.538	0	1.048	-490	
18	1.538	0	1.082	-456	
19	1.564	0	1.082	-482	
20	1.564	0	1.116	-448	
21	1.590	0	1.116	-474	
22	1.590	0	1.150	-440	
23	1.615	0	1.150	-465	
24	1.615	0	1.184	-431	
25	1.642	0	1.184	-458	
26	1.642	0	1.218	-424	
27	1.668	0	1.218	-450	
28	1.668	0	1.252	-416	
29	1.695	0	1.252	-443	
30	1.695	0	1.286	-409	
31	1.719	0	1.286	-433	
32	1.719	0	1.320	-399	
33	1.747	0	1.320	-427	
34	1.747	0	1.354	-393	
35	1.747	0	1.354	-393	
36	0	0	1.388		
37	0	0	1.388		
38	0	0	1.422		
39	0	0	1.422		
40	0	0	1.422		

Σύγκριση καθαρών πραγματικών μηνιαίων μισθών 2009-2019 (πρωτοασφ. προ 93, σε τρέχουσες τιμές 2019, χωρίς Δώρα)

Επεξ: Πάνος Ντούλας, 27/10/2019

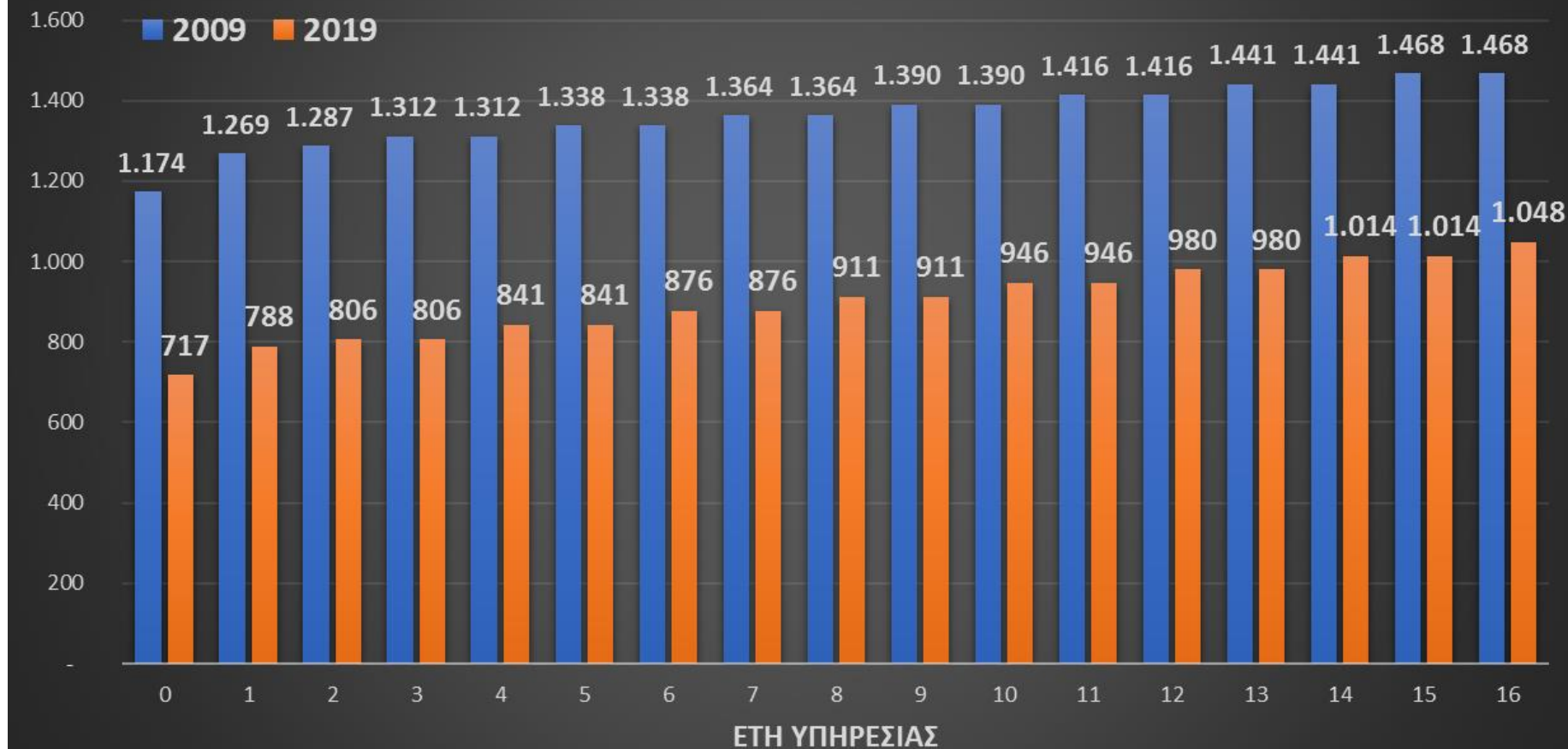

Διάγραμμα 14: Σύγκριση καθαρών πραγματικών 2009-2019, (προ 93)

Σύγκριση καθαρών πραγματικών μηνιαίων μισθών 2009-2019

(πρωτοασφ. μετα 92, σε τρέχουσες τιμές 2019, χωρίς Δώρα)

Επεξ: Πάνος Ντούλας, 27/10/2019

Διάγραμμα 15: Σύγκριση καθαρών πραγματικών 2009-2019, (μετά 92)

Μισθός ανά ώρα

Χρήσιμο είναι, επίσης, να θυμόμαστε ότι στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση οι πραγματικές τιμές μισθών είναι ακόμη πιο χαμηλές καθώς το 2013 οι ώρες εργασίας αυξήθηκαν κατά 2 ώρες την εβδομάδα. Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι για τα ίδια λεφτά οι εκπαιδευτικοί δουλεύανε περισσότερο (περίπου 8 ώρες τον μήνα). Πχ αν κάποιος εκπαιδευτικός δούλευε το 2012 για 18 ώρες (που ήταν ο Μέσος Όρος το 2013) την εβδομάδα επί 33 εργάσιμες διδακτικές βδομάδες τότε δούλευε τον χρόνο $18 \cdot 33 = 594$ διδακτικές ώρες (χωρίς να υπολογίζονται καν οι διοικητικές ώρες που επίσης είναι αυξημένες λόγω αυξημένου φόρτου).

Αν έπαιρνε 1.100 ευρώ καθαρά στο χέρι τον μήνα, τότε ετησίως έπαιρνε $1.100 \cdot 12 = 13.200$ ευρώ στο χέρι τον χρόνο, το 2012.

Αυτό σημαίνει ότι για κάθε διδακτική ώρα έπαιρνε $13.200 / 594 = 22,22$ ευρώ την ώρα.

Όμως, με την αύξηση του ωραρίου το 2013 κατά 2 ώρες στη Δευτεροβάθμια, οι διδακτικές ώρες του θα ήταν $20 \cdot 33 = 660$ ώρες τον χρόνο. Επομένως, ο μισθός ανά ώρα θα ήταν $13.200 / 660 = 20$ ευρώ την ώρα.

Σε κάθε διδακτική ώρα εργασίας, λοιπόν, και χωρίς να υπολογίζουμε καμία άλλη μείωση, ο εκπαιδευτικός εκείνος της Δευτεροβάθμιας έχασε **2,22 ευρώ** από την αύξηση ωραρίου.

ΜΕΡΟΣ Δ: Πού είναι οι Ευρωπαίοι;

Γενικά

Στο μέρος αυτό της μελέτης, παρουσιάζεται η σύγκριση των μισθών στην Ελλάδα με αυτούς σε διάφορες χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ και σε ευρωπαϊκές χώρες. Στο τέλος, παρουσιάζεται το ποσοστό των μισθών στην Ελλάδα επί του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Σύγκριση με χώρες ΟΟΣΑ

Θα συγκρίνουμε τώρα πολύ συνοπτικά τους μισθούς των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Τα στοιχεία είναι τα πιο πρόσφατα (Σεπτέμβρης 2019) από την ετήσια έκθεση του ΟΟΣΑ (OECD, 2019) και συγκεκριμένα αφορούν τη «μεσαία» κατηγορία των καθηγητών Γυμνασίου, καθώς σε πολλές χώρες υπάρχει διαφοροποίηση μισθολογική ανάλογα με τη βαθμίδα.

Στον Πίνακα (Πίνακας 19):

- στην πρώτη στήλη βρίσκεται η χώρα-μέλος του ΟΟΣΑ,
- στη δεύτερη στήλη ο Ετήσιος Μικτός Μισθός με 0 έτη υπηρεσίας και τα ελάχιστα απαραίτητα προσόντα (αυτό που στην Ελλάδα ονομάζεται «Αρχικός»),
- στην τρίτη στήλη ο Ετήσιος Μικτός Μισθός με 15 έτη υπηρεσίας και τα πιο συχνά προσόντα (ας τον ονομάσουμε ενδεικτικά «Ενδιάμεσο»),
- στην τέταρτη στήλη ο Ετήσιος Μικτός Μισθός στην κορυφή της μισθολογικής κλίμακας και τα μέγιστα προσόντα (αυτό που στην Ελλάδα ονομάζεται «Καταληκτικός»).

Σημειωτέον ότι μιλάμε για Μικτό Μισθό, δηλ οι καθαρές αποδοχές συν οι φόροι συν οι εργατικές εισφορές. Δεν υπολογίζονται όμως οι εργοδοτικές ασφαλιστικές συνεισφορές.

Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε δολάρια Αμερικής, προσαρμοσμένα στην αγοραστική δύναμη κάθε χώρας (με Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης), είναι δηλαδή άμεσα συγκρίσιμα.

Πίνακας 19: Σύγκριση μισθών με χώρες ΟΟΣΑ

ΧΩΡΑ ΟΟΣΑ	ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ / ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΟΝΤΑ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 15 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	84.320	116.312	146.568
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	67.163	80.993	88.214
ΕΛΒΕΤΙΑ	65.010		99.703
ΔΑΝΙΑ	49.482	58.349	58.349
ΙΣΠΑΝΙΑ	45.509	52.506	69.100
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	44.247	63.393	65.560
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	43.132	76.006	88.464
ΑΥΣΤΡΙΑ	42.277	54.406	81.311
ΗΠΑ	40.602	64.467	70.903
ΣΟΥΗΔΙΑ	40.348	47.323	53.885
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	38.559	47.387	57.374
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	38.336	42.368	44.571
ΒΕΛΓΙΟ (ΦΛΑΜΑΝΔΟΙ)	37.690	53.213	65.110
ΚΑΝΑΔΑΣ	37.634	67.301	68.669
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	36.629	45.555	48.288
ΒΕΛΓΙΟ(ΓΑΛΛΟΦΩΝΟΙ)	36.589	51.511	79.746
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	36.553	62.135	73.466
ΣΚΩΤΙΑ	34.769	46.227	46.227
ΕΕ-23	34.186	47.772	61.199
ΟΟΣΑ	34.094	47.675	62.930
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	33.516	43.279	72.369
ΙΤΑΛΙΑ	32.725	39.840	48.833
ΓΑΛΛΙΑ	32.492	39.320	68.732
ΚΟΡΕΑ	31.882	57.242	90.973
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	30.891	47.950	47.950
ΙΑΠΩΝΙΑ	30.560	51.339	63.562
ΑΓΓΛΙΑ	29.040	48.956	75.851
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	28.031	42.111	50.539
ΜΕΞΙΚΟ	26.560	42.316	82.051
ΤΟΥΡΚΙΑ	25.955	28.545	32.953
ΧΙΛΗ	23.747	34.577	63.725
ΕΣΘΟΝΙΑ	22.178		
ΤΣΕΧΙΑ	21.854	24.359	28.851
ΙΣΡΑΗΛ	21.389	34.860	58.679
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	20.255	21.084	28.473
ΕΛΛΑΔΑ	19.825	26.198	38.804
ΚΟΛΟΜΒΙΑ	19.624	35.788	74.139
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	16.161	21.090	42.826
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	15.339	21.553	26.032
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	14.775		
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.494		
ΠΟΛΩΝΙΑ	14.280	26.428	27.549
ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	14.045	31.994	38.736

Σύγκριση με χώρες Ευρώπης

Αν αφαιρεθούν οι εκτός Ευρώπης και μακρινές χώρες, τότε ο Πίνακας που προκύπτει είναι ως εξής (Πίνακας 20):

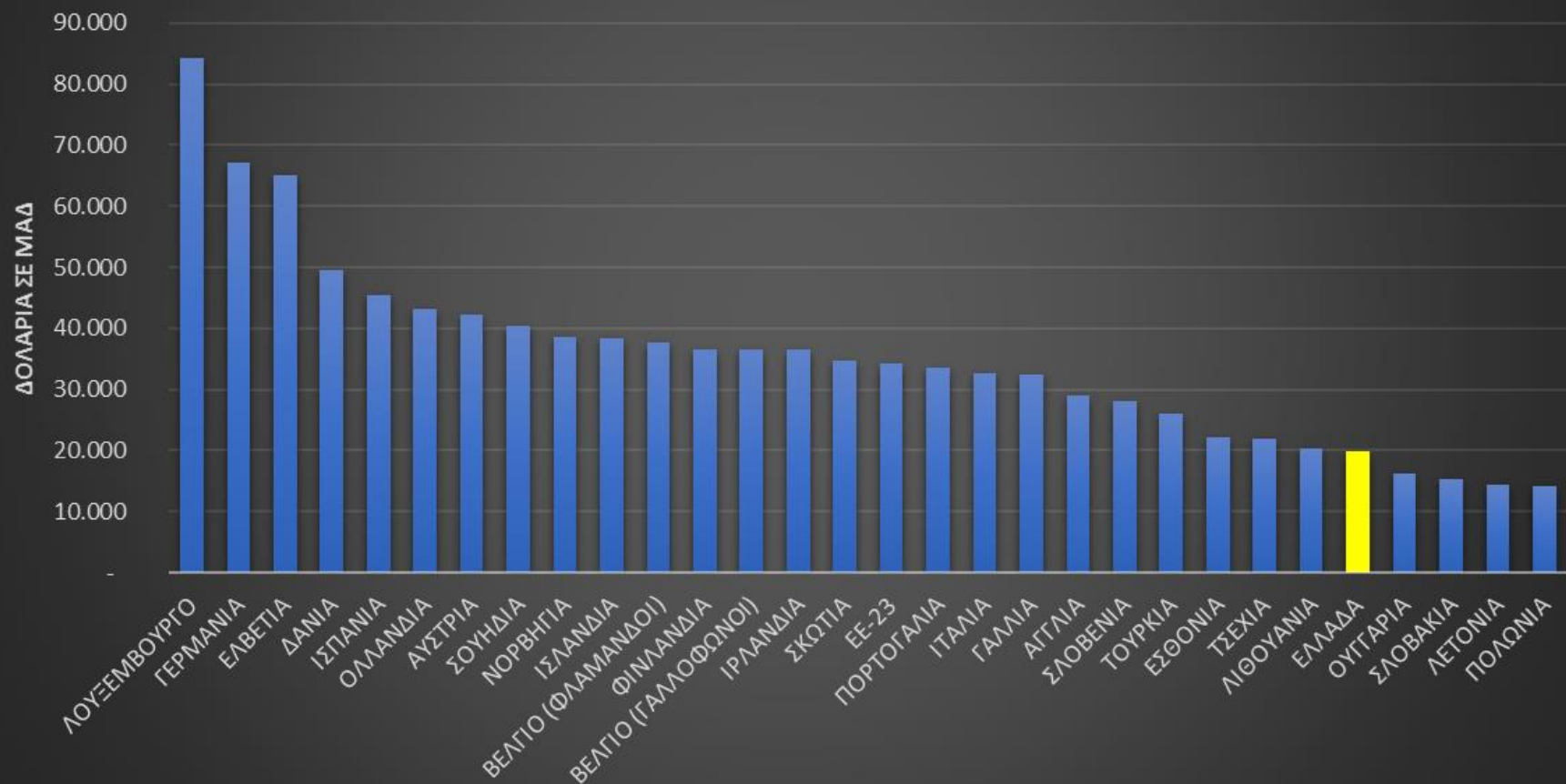
Πίνακας 20: Σύγκριση μισθών με Ευρώπη

ΧΩΡΑ ΟΟΣΑ	ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ / ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΟΝΤΑ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 15 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	84.320	116.312	146.568
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	67.163	80.993	88.214
ΕΛΒΕΤΙΑ	65.010		99.703
ΔΑΝΙΑ	49.482	58.349	58.349
ΙΣΠΑΝΙΑ	45.509	52.506	69.100
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	43.132	76.006	88.464
ΑΥΣΤΡΙΑ	42.277	54.406	81.311
ΣΟΥΗΔΙΑ	40.348	47.323	53.885
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	38.559	47.387	57.374
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	38.336	42.368	44.571
ΒΕΛΓΙΟ (ΦΛΑΜΑΝΔΟΙ)	37.690	53.213	65.110
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	36.629	45.555	48.288
ΒΕΛΓΙΟ(ΓΑΛΛΟΦΩΝΟΙ)	36.589	51.511	79.746
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	36.553	62.135	73.466
ΣΚΩΤΙΑ	34.769	46.227	46.227
ΕΕ-23	34.186	47.772	61.199
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	33.516	43.279	72.369
ΙΤΑΛΙΑ	32.725	39.840	48.833
ΓΑΛΛΙΑ	32.492	39.320	68.732
ΑΓΓΛΙΑ	29.040	48.956	75.851
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	28.031	42.111	50.539
ΤΟΥΡΚΙΑ	25.955	28.545	32.953
ΕΣΘΟΝΙΑ	22.178		
ΤΣΕΧΙΑ	21.854	24.359	28.851
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	20.255	21.084	28.473
ΕΛΛΑΔΑ	19.825	26.198	38.804
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	16.161	21.090	42.826
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	15.339	21.553	26.032
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.494		
ΠΟΛΩΝΙΑ	14.280	26.428	27.549

Σε Διαγράμματα για τον Αρχικό Μισθό (Διάγραμμα 16), τον Ενδιάμεσο (Διάγραμμα 17), και τον Καταληκτικό (Διάγραμμα 18), θα δούμε ότι η Ελλάδα είναι κοντά στο τέλος σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ σε πραγματικές τιμές (σε ΜΑΔ-Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης, δολάρια)

Πηγή: ΟΟΣΑ, Επεξ: Πάνος Ντούλας, 27/10/2019

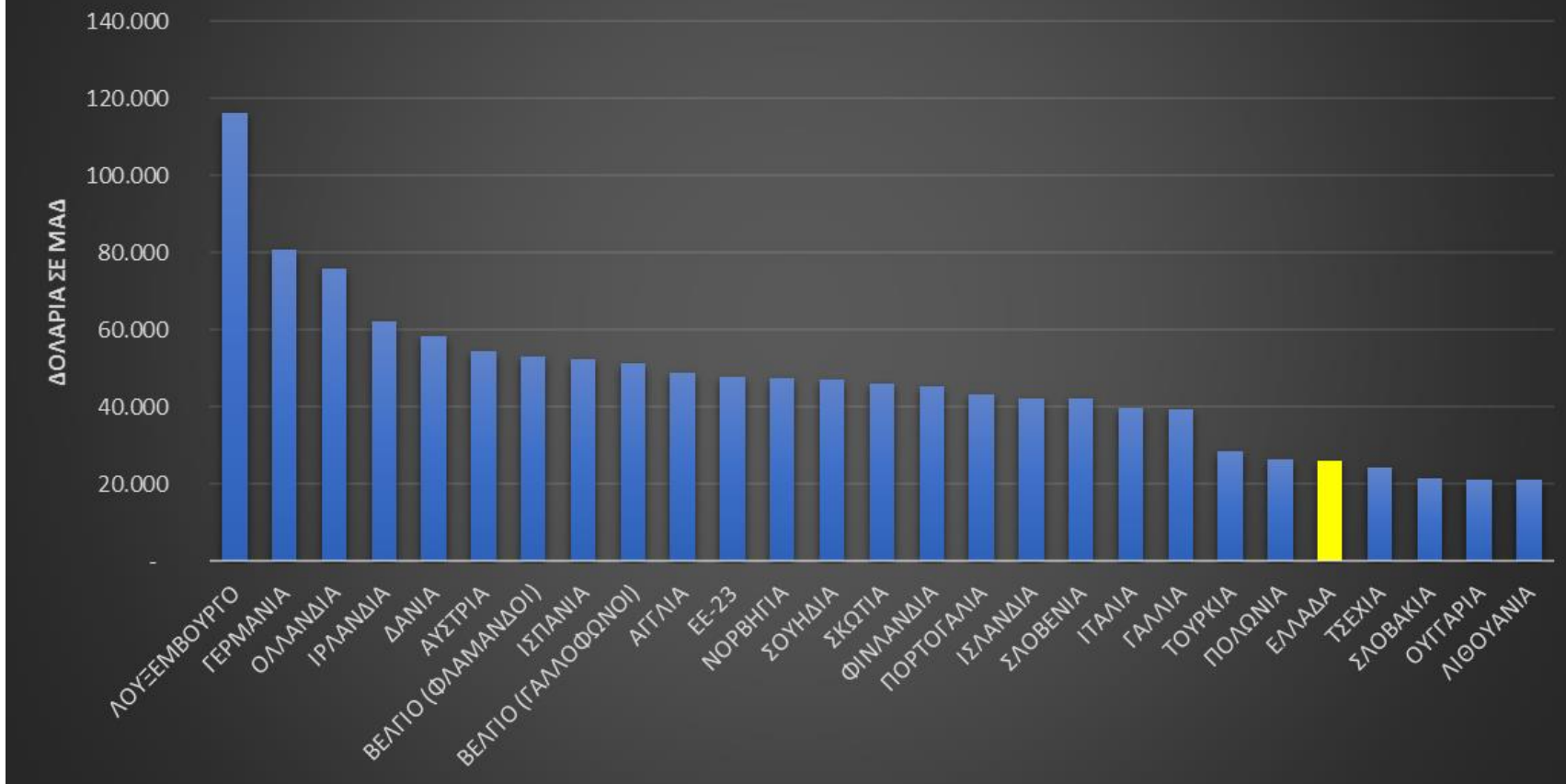

Διάγραμμα 16: Σύγκριση αρχικού ετήσιου μισθού με Ευρώπη σε ΜΑΔ

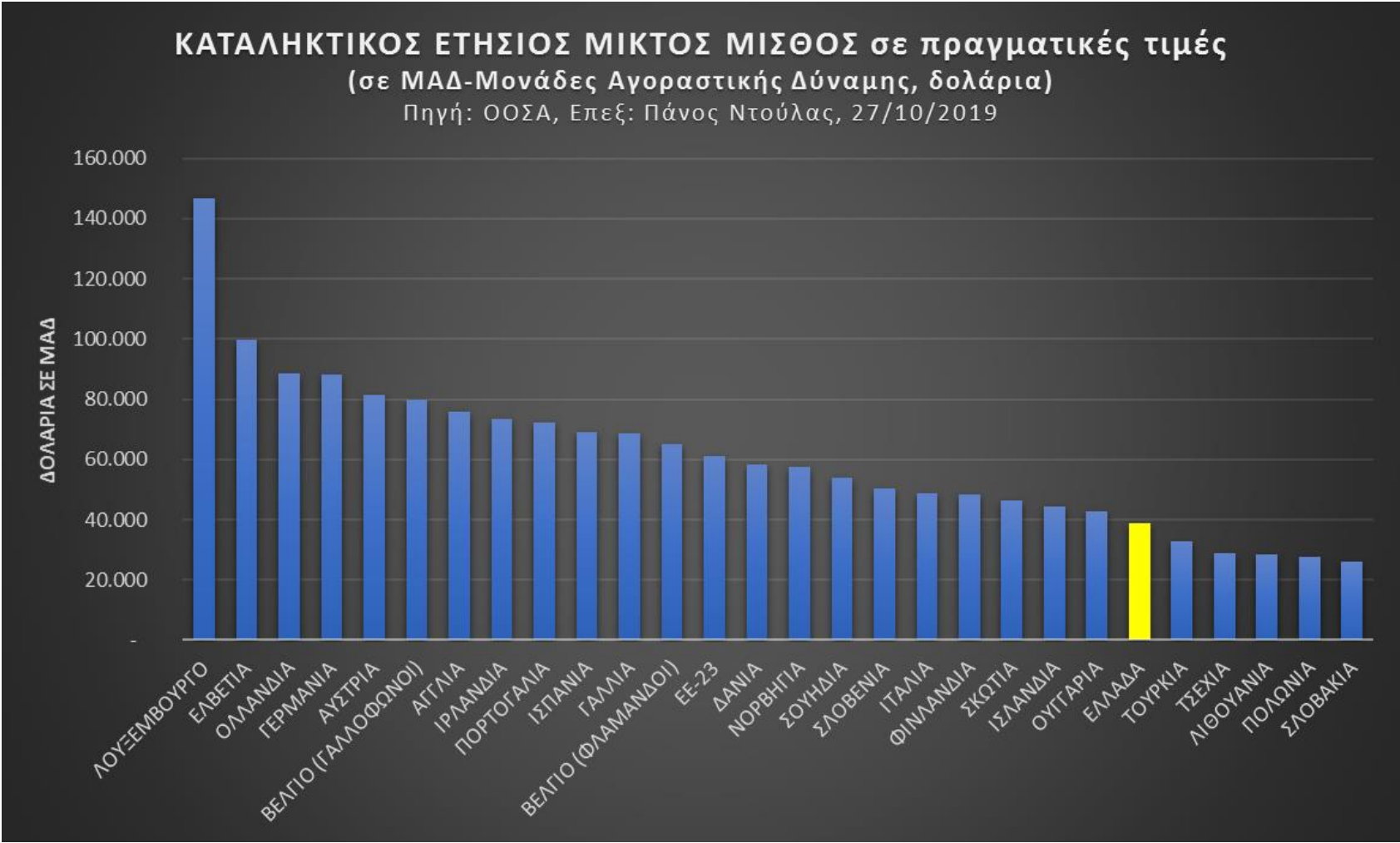
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ σε πραγματικές τιμές

(15 έτη υπηρεσίας, σε ΜΑΔ-Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης, δολάρια)

Πηγή: ΟΟΣΑ, Επεξ: Πάνος Ντούλας, 27/10/2019

Διάγραμμα 17: Σύγκριση ενδιάμεσου ετήσιου μικτού μισθού σε ΜΑΔ

Διάγραμμα 18: Σύγκριση καταληκτικού ετήσιου μισθού σε ΜΑΔ

Ποσοστό ελληνικών μισθών επί ευρωπαϊκού μέσου όρου

Ένας άλλος τρόπος να το εξετάσει κανείς αυτό είναι να δει τι ποσοστό του ευρωπαϊκού Μέσου Όρου είναι ο μισθός στην Ελλάδα. Με βάση τον Πίνακα (πίνακας 21) και το Διάγραμμα (Διάγραμμα 19) βλέπουμε ότι οι Έλληνες εκπαιδευτικοί - στον ενδιάμεσο μισθό με 15 έτη υπηρεσίας και τα πιο συχνά προσόντα- αμείβονται περίπου στο 55% του ευρωπαϊκού Μέσου Όρου:

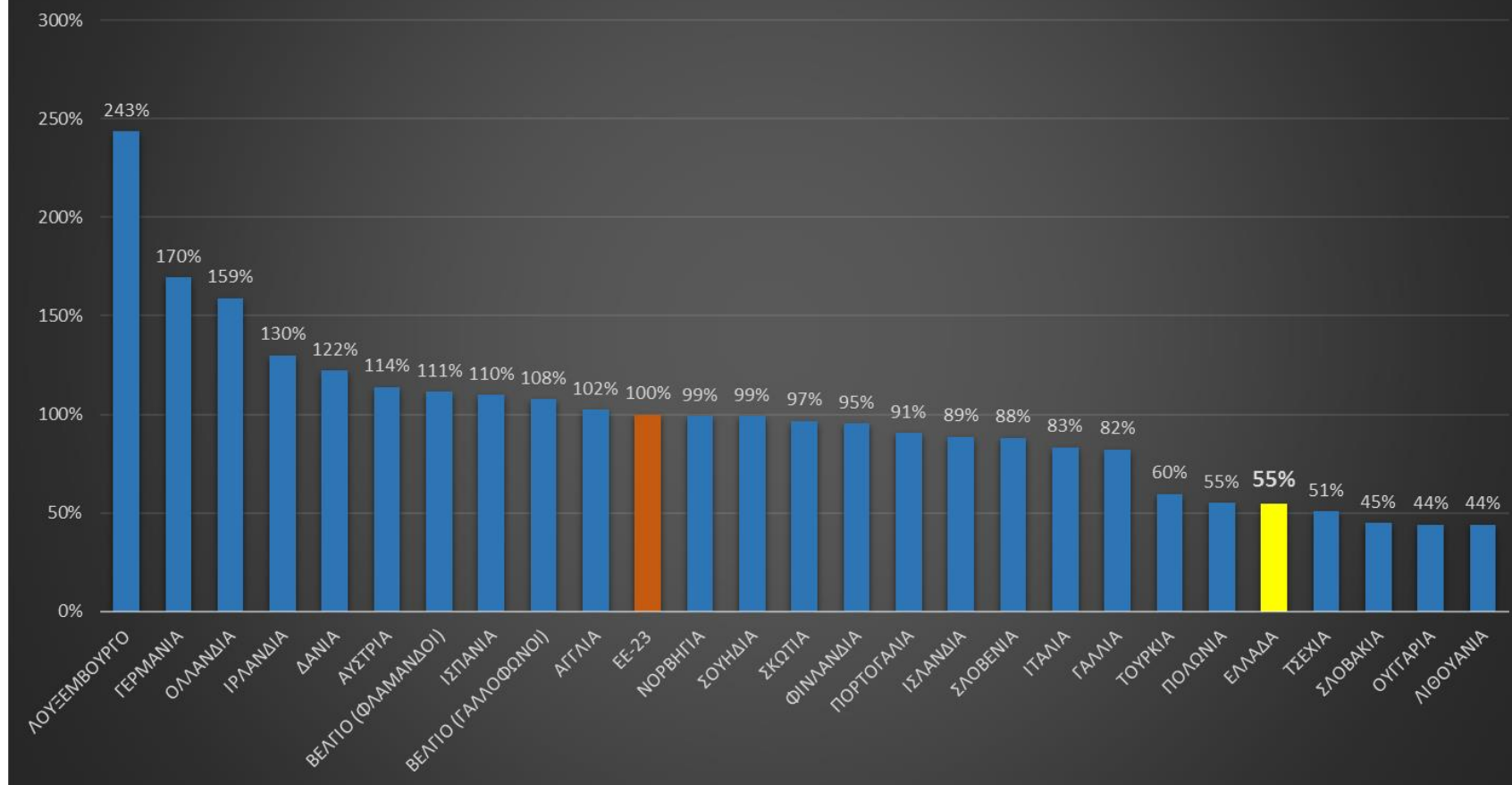
Πίνακας 21: Σύγκριση ετήσιου με 15 έτη ως ποσοστό ευρωπαϊκού μέσου όρου

ΧΩΡΑ ΟΟΣΑ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 15 ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ	Ποσοστό επί Μέσου Όρου Ευρ. Ένωσης-23
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	116.312	243%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	80.993	170%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	76.006	159%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	62.135	130%
ΔΑΝΙΑ	58.349	122%
ΑΥΣΤΡΙΑ	54.406	114%
ΒΕΛΓΙΟ (ΦΛΑΜΑΝΔΟΙ)	53.213	111%
ΙΣΠΑΝΙΑ	52.506	110%
ΒΕΛΓΙΟ (ΓΑΛΛΟΦΩΝΟΙ)	51.511	108%
ΑΓΓΛΙΑ	48.956	102%
ΕΕ-23	47.772	100%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	47.387	99%
ΣΟΥΗΔΙΑ	47.323	99%
ΣΚΩΤΙΑ	46.227	97%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	45.555	95%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	43.279	91%
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	42.368	89%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	42.111	88%
ΙΤΑΛΙΑ	39.840	83%
ΓΑΛΛΙΑ	39.320	82%
ΤΟΥΡΚΙΑ	28.545	60%
ΠΟΛΩΝΙΑ	26.428	55%
ΕΛΛΑΔΑ	26.198	55%
ΤΣΕΧΙΑ	24.359	51%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	21.553	45%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	21.090	44%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	21.084	44%

Ποσοστό Μισθού επί ευρωπαϊκού Μέσου Όρου (ετήσιος μιστός, σε ΜΑΔ, δολάρια, 15έτη υπηρεσίας. ΕΕ-23)

Πηγή: ΟΟΣΑ, Επεξ: Πάνος Ντούλας, 27/10/2019

Διάγραμμα 19: Σύγκριση ετήσιου μισθού ως ποσοστό ευρωπαϊκού μέσου όρου

ΜΕΡΟΣ Ε: Συμπεράσματα - Τι ζητάμε

Γενικά

Στο τελευταίο αυτό μέρος της μελέτης αρχικά παρουσιάζονται κάποια γενικά συμπεράσματα και πρώτες απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν στην αρχή. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται κριτικά διάφορα τωρινά αιτήματα σε σχέση με το Μισθολόγιο και προτείνονται επιπλέον κάποιοι πιο κεντρικοί και επιμέρους στόχοι.

Συμπεράσματα

Μέσα από αυτήν τη μελέτη επιχειρήσαμε να απαντήσουμε στα αρχικά μας ερωτήματα, δηλ πόσα παίρνουν μικτά και καθαρά οι εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα, τι ποσοστό από αυτά αναλογεί σε ασφαλιστικές κρατήσεις, υγεία και φόρους, σε τι διαφέρουν μισθολογικά μόνιμοι και αναπληρωτές, ποια η μισθολογική διαφορά με την προμνημονιακή κατάσταση και ποια η διαφορά με τους μισθούς στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα:

- *Πόσα παίρνουν μικτά οι εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα;*
  - Από 1.092 μέχρι 2.500 τον μήνα μικτά (μαζί με επιδόματα).
- *Τι ποσοστό από αυτά είναι καθαρός μισθός στο χέρι και τι κρατήσεις για ασφάλιση, υγεία, φόρους;*
  - Περίπου 40% των συνολικών αποδοχών πηγαίνει σε εισφορές και φόρους.
- *Τι διαφορά υπάρχει στη συνολική κρατική δαπάνη μεταξύ μόνιμων και αναπληρωτών εκπαιδευτικών;*
  - Η συνολική δαπάνη για αναπληρωτές είναι περίπου 10% μικρότερη από αυτήν για μόνιμους.
- *Ποια είναι η διαφορά με τους προμνημονιακούς μισθούς των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα;*
  - Έχει υπάρξει μείωση από 28% (για τους παλαιότερους) μέχρι και 47% (για τους νεότερους) στις καθαρές ετήσιες αποδοχές.
- *Ποια είναι η διαφορά των μισθών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα από τους μισθούς των εκπαιδευτικών σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες;*
  - Οι Έλληνες εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα παίρνουν περίπου το 55% του μισθού που παίρνουν οι συνάδελφοί τους στην Ευρώπη.

Αιτηματολογία

Με βάση τα προηγούμενα, μπορούμε να καταλήξουμε σε κάποια πρώτα βασικά αιτήματα, εκ των οποίων κάποια έχουν διατυπωθεί ήδη σε Συνδικαλιστικά και Εκπαιδευτικά Συνέδρια ΟΛΜΕ και ΔΟΕ.

Απόδοση κλεμμένου ΜΚ - καμία σκέψη για νέο πάγωμα

Ως ένα άμεσο και μεταβατικό αίτημα θα πρέπει να είναι, στα πλαίσια του ισχύοντος Μισθολογίου, η απόδοση του κλεμμένου Μισθολογικού Κλιμακίου του 2016 και 2017. Με βάση τον Νόμο (Ελληνική Δημοκρατία, 2015), αυτά τα 2 χρόνια δεν μέτρησαν καθόλου με το σκεπτικό να μείνει προσωρινά η μισθολογική δαπάνη παγωμένη. Αυτό το ΜΚ πρέπει να ενταχθεί στις διεκδικήσεις, δηλ αυτή η χαμένη διετία, να αποδοθεί άμεσα, το οποίο μεταφράζεται σε μια αύξηση 32-35 ευρώ καθαρών για όλους.

Άρση των έκτακτων μνημονιακών κρατήσεων

Με Νόμο του 2011 που επιβεβαιώθηκε και στο Μισθολόγιο του 2011 (Ελληνική Δημοκρατία, 2011), είχε επιβληθεί έκτακτη κράτηση 2% επί των μικτών αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων. Οχτώ χρόνια μετά, αυτές οι έκτακτες κρατήσεις έχουν γίνει σχεδόν μόνιμες και πρέπει να καταργηθούν, κάτι που θα ισοδυναμούσε με αύξηση περίπου 20-40 ευρώ για όλους.

Ακώλυτη μισθολογική εξέλιξη - καμία σύνδεση με βαθμολόγιο/αξιολόγηση

Το παρόν Μισθολόγιο (Ελληνική Δημοκρατία, 2015), που έχει ως κορμό τη μισθολογική εξέλιξη με βάση την προϋπηρεσία, μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τις επιπλέον διεκδικήσεις, σε σχέση με τη δομή του - όχι σε σχέση με τα ποσά, καθώς προβλέπεται σε κάποιο βαθμό η ακώλυτη μισθολογική εξέλιξη για όλους. Θα πρέπει, όμως, να τροποποιηθεί σε σχέση με κάποια σημεία που διαβρώνουν την έννοια της ακώλυτης εξέλιξης και συγκεκριμένα θα πρέπει να καταργηθεί η προωθημένη μισθολογική εξέλιξη που προβλέπεται λόγω αξιολόγησης (=δίνει ένα επιπλέον ΜΚ για κάθε τρεις θετικές ετήσιες αξιολογήσεις) και

αντίστροφα να καταργηθεί η τιμωρία της μισθολογικής στασιμότητας για όσους αξιολογούνται αρνητικά.

Επιπλέον, σε περίπτωση Νέου Μισθολογίου, θα πρέπει το εκπαιδευτικό κίνημα να αρνηθεί να μπει σε οποιαδήποτε συζήτηση σύνδεσης μισθολογίου - βαθμολογίου και αύξησης της απόστασης μεταξύ ΜΚ με χρήση αξιολόγησης, κατά τα πρότυπα του Μισθολογίου 2011 (Ελληνική Δημοκρατία, 2011), καθώς αυτό θα φέρει μισθολογική στασιμότητα για την πλειοψηφία, επιπλέον εσωτερικό κατακερματισμό για τον Κλάδο, εξατομίκευση της μισθολογικής εξέλιξης κάθε συναδέλφου και άρα αδυναμία διατύπωσης ενός ενωτικού και συνεκτικού σχεδίου μισθολογικών διεκδικήσεων για όλους, και σε βάθος χρόνου, ατομικές συμβάσεις. Οποιαδήποτε προσπάθεια συλλογικοποίησης και ενιαιοποίησης του Μισθολογίου λειτουργεί ενισχυτικά και για τις ίδιες τις διεκδικήσεις καθώς αυξάνονται αυτόματα οι άμεσα ενδιαφερόμενοι.

Επίδομα σπουδών - όχι προωθημένη

Προωθημένη μισθολογική εξέλιξη προβλέπεται, όμως, και για τους κατόχους πτυχίων όπως μεταπτυχιακό (+2ΜΚ), διδακτορικό (+6ΜΚ), τα οποία λαμβάνουν ήδη αρκετοί συνάδελφοι μεταξύ των οποίων και ο γράφων την εργασία αυτή. Με τη λογική της κατάργησης οποιασδήποτε διαφοροποιημένης μισθολογικής εξέλιξης, θα πρέπει να καταργηθεί η επιπλέον παροχή ως επιπλέον ΜΚ και στη θέση της να ενταχθεί ένα πλήρως υποκείμενο σε ασφαλιστικές κρατήσεις Επίδομα Σπουδών με τα ίδια ποσά. Δηλ αντί ο κάτοχος Μεταπτυχιακού να προωθείται κατά 2 ΜΚ (118 ευρώ μικτά επιπλέον) και ο κάτοχος Διδακτορικού κατά 6 ΜΚ (354 μικτά επιπλέον, εννοείται αθροιστικά αν έχεις και τα δύο), να προβλέπεται Επίδομα Σπουδών στο ίδιο ύψος (πχ Επίδομα Μεταπτυχιακού 120 ευρώ, Επίδομα Διδακτορικού 360 ευρώ).

Επιπλέον, θα πρέπει να ενισχύεται και η κατοχή επιπρόσθετου δεύτερου πτυχίου, το οποίο άλλωστε αναγνωρίζεται κι από την Υπηρεσία και δίνει τη δεύτερη ειδικότητα. Το ύψος αυτού θα μπορούσε να είναι, αναλογικά με τα άλλα επιδόματα σπουδών πχ 240 ευρώ.

Συνοψίζοντας, αντί του σημερινού συστήματος προωθημένης μισθολογικής εξέλιξης κατά ΜΚ, να προβλέπεται Επίδομα Σπουδών:

- Επίδομα Σπουδών - Μεταπτυχιακό: 120 ευρώ.
- Επίδομα Σπουδών - 2^ο πτυχίο: 240 ευρώ.
- Επίδομα Σπουδών - Διδακτορικό 360 ευρώ.

Πάτωμα τα 1.000 ευρώ για νέους

Το όριο των 1.000 ευρώ καθαρά για τους νεοδιόριστους θα μπορούσε συμβολικά να λειτουργήσει ως βάση-πάτωμα για οποιαδήποτε Μισθολογική Εξέλιξη.

Σχέση αρχικού-καταληκτικού 1:2

Επιπρόσθετα των 1.000 ευρώ ως βάση μηνιαία, και με δεδομένη την ακώλυτη μισθολογική εξέλιξη, θα πρέπει να μελετηθεί η σχέση αρχικού - καταληκτικού. Σήμερα, βλέπουμε από τους Πίνακες ότι η σχέση αυτή είναι περίπου 1:2, αν συνυπολογιστούν και οι κρατήσεις των νεοδιόριστων. Με μια τέτοια κλίμακα και με αρχικό μισθό 1.000 ευρώ μηνιαία καθαρά, θα είχαμε καταληκτικό μισθό τις 2.000 ευρώ. Σε πόσα έτη υπηρεσίας όμως θα είναι ο καταληκτικός, αφού σήμερα υπολογίζεται σε 38 έτη; Με βάση τις Αποφάσεις των Συνεδρίων, θα μιλάγαμε οραματικά για 30 έτη υπηρεσίας καταληκτικά.

Πόση λοιπόν θα ήταν η αύξηση; Μεσοσταθμικά, όταν διεκδικούμε 1.000 για τον νεοδιόριστο καθαρά και σχέση αρχικού-καταληκτικού 1:2, άρα καταληκτικό τις 2.000 ευρώ, η απόσταση μεταξύ των διετών ΜΚ θα είναι περίπου 70 ευρώ. Σε σχέση με το τωρινό μισθολόγιο, οι διεκδικούμενες αυξήσεις είναι 283-764 τον μήνα καθαρά με μέσο όρο περίπου τα 500 ευρώ. Με άλλα λόγια, όταν λέμε «1.000 ευρώ στον νεοδιόριστο», κατ' ουσίαν ζητάμε να δοθούν περίπου 500 ευρώ επιπλέον καθαρά στον κάθε εκπαιδευτικό όπως φαίνεται στον Πίνακα (Πίνακας 22).

Πίνακας 22: Πρόταση μισθολογίου με 1.000 ευρώ αρχικό και 1:2

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	2.019	ΠΡΟΤΑΣΗ 1:2	διαφορά 1:2
0	717	1.000	283
1	788	1.000	212
2	806	1.070	264
3	806	1.070	264
4	841	1.140	299
5	841	1.140	299
6	876	1.210	334
7	876	1.210	334
8	911	1.280	369
9	911	1.280	369
10	946	1.350	404
11	946	1.350	404
12	980	1.420	440
13	980	1.420	440
14	1.014	1.490	476
15	1.014	1.490	476
16	1.048	1.560	512
17	1.048	1.560	512
18	1.082	1.630	548
19	1.082	1.630	548
20	1.116	1.700	584
21	1.116	1.700	584
22	1.150	1.770	620
23	1.150	1.770	620
24	1.184	1.840	656
25	1.184	1.840	656
26	1.218	1.910	692
27	1.218	1.980	762
28	1.252	1.980	728
29	1.252	2.050	798
30	1.286	2.050	764
31	1.286	Σύνταξη	Σύνταξη
32	1.320		
33	1.320		
34	1.354		
35	1.354		
36	1.388		
37	1.388		
38	1.422		
39	1.422		
40	1.422		

Με μια πιο μετριοπαθή πρόταση (πχ σχέση αρχικού - καταληκτικού 1:1,5, δηλ αρχικός 1.000, καταληκτικός 1.500) και υπηρεσία στα 35 έτη (όπως ήταν προμνημονιακά), θα είχαμε αυξήσεις κατά μέσο περίπου 200 ευρώ, από 283 μέχρι 156 ευρώ (στην ουσία, αποκλιμάκωση), όπως φαίνεται στον Πίνακα (Πίνακας 23) .

Πίνακας 23: Πρόταση Μισθολογίου με 1.000 ευρώ αρχικό και 1:1,5

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	2.019	ΠΡΟΤΑΣΗ 1:1,5	διαφορά 1:1,5
0	717	1.000	283
1	788	1.000	212
2	806	1.030	224
3	806	1.030	224
4	841	1.060	219
5	841	1.060	219
6	876	1.090	214
7	876	1.090	214
8	911	1.120	209
9	911	1.120	209
10	946	1.150	204
11	946	1.150	204
12	980	1.180	200
13	980	1.180	200
14	1.014	1.210	196
15	1.014	1.210	196
16	1.048	1.240	192
17	1.048	1.240	192
18	1.082	1.270	188
19	1.082	1.270	188
20	1.116	1.300	184
21	1.116	1.300	184
22	1.150	1.330	180
23	1.150	1.330	180
24	1.184	1.360	176
25	1.184	1.360	176
26	1.218	1.390	172
27	1.218	1.390	172
28	1.252	1.420	168
29	1.252	1.420	168
30	1.286	1.450	164
31	1.286	1.450	164
32	1.320	1.480	160
33	1.320	1.480	160
34	1.354	1.510	156
35	1.354	1.510	156
36	1.388	Σύνταξη	Σύνταξη
37	1.388		
38	1.422		
39	1.422		
40	1.422		

Εκπαιδευτικό Μισθολόγιο;

Εδώ αναμφισβήτητα προκύπτει το ερώτημα αν πρέπει να διεκδικηθεί εκπαιδευτικό Μισθολόγιο ξεχωριστά από το Ενιαίο Μισθολόγιο του Δημοσίου. Κατά καιρούς, τα Συνέδρια των Ομοσπονδιών και οι Παρατάξεις έχουν τοποθετηθεί διαφορετικά. Σε αυτό δεν βοηθάει και το γεγονός ότι η κουλτούρα των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην Ελλάδα για το Δημόσιο Τομέα είναι σχεδόν άγνωστη. Με τη διεκδίκηση Εκπαιδευτικού Μισθολογίου, δηλ μιας Συλλογικής Σύμβασης αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς (που θα λειτουργεί προφανώς καλύτερα από ότι η Γενική Σύμβαση ή το Ενιαίο Μισθολόγιο του Δημοσίου), ενδεχομένως να υπάρξουν καλύτερα αποτελέσματα για τον Κλάδο. Οι δράσεις μπορεί να γίνουν πιο στοχευμένες, οι απεργίες πιθανώς πιο πετυχημένες σε συμμετοχή αλλά και αποτελέσματα. Ταυτόχρονα, όμως μπορεί να ενισχυθούν και έντονα συντεχνιακά φαινόμενα, το Συνδικάτο να αποκοπεί από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και να αποπολιτικοποιηθεί και να ενισχυθεί έμμεσα και η δεδηλωμένη πρόθεση διάφορων κυβερνήσεων να περάσουν οι εκπαιδευτικοί στους Δήμους. Αυτό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να απασχολήσει τον Κλάδο στα επόμενα Συνέδρια και ΓΣ του.

Επίδομα εξωδιδακτικής απασχόλησης

Ένα από τα πράγματα που διαφοροποιούνε τη δουλειά του εκπαιδευτικού από άλλες δουλειές είναι ο μεγάλος φόρτος εργασίας εκτός τάξης: προετοιμασία, διόρθωση, κ.ά. Αυτονόητο ότι πρέπει να διεκδικηθεί η καθιέρωση ενός ειδικού επιδόματος εξωδιδακτικής απασχόλησης το οποίο θα λαμβάνουν όλοι όσοι διδάσκουν (πχ κάποιος αποσπασμένος σε άλλο Υπουργείο δεν θα μπορεί να το λαμβάνει).

Επίδομα προβληματικών - παραμεθωρίων περιοχών

Τα 100 ευρώ μικτά σήμερα είναι ελάχιστα για όσους συναδέλφους υπηρετούν σε μακρινές και δύσκολες περιοχές. Ιδίως οι νέοι έχουν δυσκολευτεί πολύ τα τελευταία χρόνια, καθώς, πέραν των άλλων, έχει ανέβει και το κόστος ενοικίασης σπιτιών λόγω τουρισμού και σελίδων βραχυχρόνιας μίσθωσης. Το Επίδομα αυτό πρέπει να διπλασιαστεί τουλάχιστον αλλά θα πρέπει να διεκδικηθούν και άλλες παροχές

σταδιακά πχ ειδικά (και ποιοτικά) καταλύματα για εκπαιδευτικούς σε δύσκολες περιοχές.

Επίδομα Ειδικής Αγωγής

Η επαναφορά του Επιδόματος Ειδικής Αγωγής (200 ευρώ) θα πρέπει να ενταχθεί στα αιτήματα του Κλάδου καθώς σε αυτά τα σχολεία οι συνάδελφοι αντιμετωπίζουν ακόμη πιο δύσκολες παιδαγωγικά συνθήκες.

Επίδομα Τέκνων

Η αύξηση του επιδόματος τέκνων (τουλάχιστον διπλασιασμός) θα πρέπει να ενταχθεί επίσης στο διεκδικητικό πλαίσιο καθώς 70 ευρώ μικτά για 2 τέκνα είναι ιδιαίτερα χαμηλό ποσό που δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες ανατροφής τέκνων. Αύξησή του θα μπορούσε να ενταχθεί στην πολιτική αντιμετώπισης του δημογραφικού.

ΑΤΑ

Η εξαφάνιση της ΑΤΑ, της ετήσιας Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής, που παίρνανε παλιότερα οι εκπαιδευτικοί για να αναπληρώνουν τις απώλειες από τον πληθωρισμό, θα πρέπει να ενταχθεί στα αιτήματα του Κλάδου, καθώς κάθε χρόνο χάνεται περίπου το 1% του πραγματικού εισοδήματος έτσι.

Δώρα

Πέρα από τους μηνιαίους μισθούς, θα πρέπει να προβληθεί και το αίτημα για επαναφορά των Δώρων. Αυτά εξακολουθούν να δίνονται στον ιδιωτικό τομέα. Με αποφάσεις του ΣτΕ, έχει κριθεί δυστυχώς συνταγματική η περικοπή τους. Η διεκδίκηση λοιπόν θα πρέπει να είναι συνδικαλιστική - πολιτική.

Στρατηγικός στόχος: αποκατάσταση απωλειών

Στρατηγικός στόχος θα πρέπει να είναι η αποκατάσταση όλων των απωλειών των Μνημονίων, σε απόλυτα ποσά και σε μισθολογική δομή και η αναβάθμιση των εκπαιδευτικών ώστε να φτάνουν τουλάχιστον τον

ευρωπαϊκό μέσο όρο. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, ο τωρινός μισθός στην Ελλάδα είναι περίπου στο 55-70% του προμνημονιακού μισθού. Αντίστοιχα, ο τωρινός μισθός στην Ελλάδα είναι στο 55% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Στην ουσία, και με κάποια ειρωνεία της Ιστορίας, οι μνημονιακές περικοπές είναι αυτές που απομάκρυναν και απομακρύνουν τους Έλληνες εκπαιδευτικούς από τους Ευρωπαίους συναδέλφους τους.

Βιβλιογραφία

- European Commission/EACEA/Eurydice. (2019). *Teachers' and School Heads' Salaries and Allowances in Europe - 2017/18*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. doi:10.2797/015418
- Hirsch, B. T., Macpherson, D. A., & Winters, J. V. (2012, 12). *Teacher Salaries, State Collective Bargaining Laws, and Union Coverage*. Ανάκτηση από <https://pdfs.semanticscholar.org/c319/90c74d9d7ec7c487c80472e535f445912db8.pdf>
- OECD. (2019). *Education at a Glance 2019: OECD Indicators*. Paris: OECD Publishing. doi:10.1787/f8d7880d-en
- Διμηνάς, Δ. (2009). *Μισθολογικά καθηγητών 2009*. Ανάκτηση από <https://www.pdv.org.gr/img/misthologika09b.pdf>
- ΔΟΕ. (2018, 05 31). *Οριστική Ημερήσια Διάταξη 87ης Γενικής Συνέλευσης*. Ανάκτηση από doe.gr: <http://doe.gr/%ce%bf%cf%81%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b7%ce%bc%ce%b5%cf%81%ce%ae%cf%83%ce%b9%ce%b1-%ce%b4%ce%b9%ce%ac%cf%84%ce%b1%ce%be%ce%b7-87%ce%b7%cf%82-%ce%b3%ce%b5%ce%bd%ce%b9%ce%ba%ce%ae%cf%82/>
- Ελληνική Δημοκρατία. (1980, 10 29). ΦΕΚ 250, τ.Α', Νόμος 1082, Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως τινων ενίων εργατικών νόμων.... *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, σσ. 1-8. Ανάκτηση από http://www.et.gr/docs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wHTYtwQ1DmBJndtvSoClrL8cSHdHNezY5d5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKI3nP8NxdnJ5r9cmWyJWelDvWS_18kAEhATUkj0x1LldQ163nV9K--td6SluXOIHNDcRRR9-237Fja-DzhblLNgdnWCIV5r4_QaNRI
- Ελληνική Δημοκρατία. (2003, 12 23). ΦΕΚ 297, τ.Α', Νόμος 3205, Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του δημοσίου .... *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, σσ. 1-28. Ανάκτηση από http://www.et.gr/docs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFalhF2BrTT7HdtvSoClrL8e4YY2si74Fd5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKI3nP8NxdnJ5r9cmWyJWelDvWS_18kAEhATUkj0x1LldQ163nV9K--td6Slua0xanA5KjWG0h1-xFhWXciXYjYuE-tWalHD9vdLHMB3
- Ελληνική Δημοκρατία. (2011, 10 27). ΦΕΚ 226, τ.Α', Νόμος 4024, Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, ... *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, σσ. 1-36. Ανάκτηση από http://www.et.gr/docs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFYAFdDx4L2G3dtvSoClrL84tQ3Uej7ZmI5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKI3nP8NxdnJ5r9cmWyJWelDvWS_18kAEhATUkj0x1LldQ163nV9K--td6SlueAli-Rp_kyvW2o6VTNMEFx8h6ObxX6nbVHtd9PZSJmV
- Ελληνική Δημοκρατία. (2015, 12 16). ΦΕΚ 176, τ.Α', Νόμος 4354, Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις.... *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, σσ. 1-64. Ανάκτηση από <http://www.et.gr/docs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wE4q6ggiv8WTXdtvSoClrL8gb8ZK>

5B_4HI5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKI3nP8NxdnJ5r9cm
WyJWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LldQ163nV9K--td6SludlNqt0TookEpiA2PPv6-
K22BKALi7XgoH0pZZ3x7h2R

- Ελληνική Δημοκρατία. (2016, 05 12). ΦΕΚ 85, τ.Α', Νόμος 4387, Ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας, ... *Εφημερίς της Κυβερνήσεως*, σσ. 1-76. Ανάκτηση από http://www.et.gr/docs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFHp_31M9ESQXdtvSoClrL87SPB1HbULODtlI9LGdkF53Ulx942CdyqxSQYNUqAGCF0lfB9HI6qSYtMQEKELwnFqmgJS A5WislUv-nRwO1oKqSe4BIOTSpEWYhszF8P8UqWb_zFijGrQHcePHCLy81m2nbIV8aLxym8io8bEXTM8cAZVrAU
- Ενικός. (2018, 12 22). *Πώς "γεννήθηκε" το δώρο Χριστουγέννων - Η ιστορία των δώρων εορτών στην Ελλάδα*. Ανάκτηση από <http://www.enikonomia.gr/timeliness/204203,pos-gennithike-to-doro-christougennon-i-istoria-ton-doron-eorton-.html>
- ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ. (2017). *Ετήσια Έκθεση για την Εκπαίδευση - 2016*. ΑΘΗΝΑ: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ. Ανάκτηση από <https://www.kanep-gsee.gr/wp-content/uploads/2017/04/ΕΤΕΚΤΗ2016.pdf>
- ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ. (2011, 12 11). *Μελέτη ΚΕΜΕΤΕ για Ωράριο και Μισθούς Εκπαιδευτικών 2011*. Ανάκτηση από ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ: <http://kemete.sch.gr/wp-content/uploads/2012/01/meleti-kemete-olme40112.pdf>
- ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ. (2012, 06). «*Νέο Βαθμολόγιο - Μισθολόγιο - Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών*». Ανάκτηση από ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ: <http://kemete.sch.gr/wp-content/uploads/2012/11/misth211112.pdf>
- ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ. (2012, 12). *ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2011-2012*. Ανάκτηση από ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ: <http://olme-attik.att.sch.gr/new/wp-content/uploads/2012/12/misthoikemete171212.pdf>
- ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ. (2016, 03). *Ανάλυση του Μισθολογίου ν.4354/16-12-2015, Βασικοί πυλώνες και οι πολλαπλές επιπτώσεις του*. Ανάκτηση από <http://kemete.sch.gr/wp-content/uploads/2011/12/MISTHOLOGIO-KEMETE-2015.pdf>
- ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ. (2018, 05 11). *Εισήγηση 2ης Ομάδας: Μισθολογικό, Ασφαλιστικό, Συνταξιοδοτικό*. Ανάκτηση από ΚΕΜΕΤΕ-ΟΛΜΕ: <http://kemete.sch.gr/wp-content/uploads/2018/05/2%CE%B7-%CE%9F%CE%9C%CE%91%CE%94%CE%91-%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf>
- Μπαλάγκας, Γ. (2011). *Η τελική διαμόρφωση των μισθών με το νέο μισθολόγιο 2011*. Ανάκτηση από http://www.rigasfereospiraias.gr/old/documents/neo_misthologio.pdf
- Μπούρδαλας, Π. (2016, 01 19). *Ο αλγόριθμος*. Ανάκτηση από Μανιτάρι του Βουνού: <http://www.tomtb.com/algor-mis82016-analpinak-pam-8165-2/>
- Ντούλας, Π. (2015, 12 16). *Ματιές στο Μισθολόγιο: Πραγματικό παρόν, δυνητικό παρόν, παρελθόν και μέλλον*. Ανάκτηση από

https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/173904_maties-sto-misthologio-pragmatiko-paron-dynitiko-paron-parelthon-kai-mellon

Παπαδαντωνάκης, Α., & Κατράδης, Γ. (2015, 12 21). *Τι θα πάρουμε... Νέο μισθολόγιο - Αναλυτικοί πίνακες*. Ανάκτηση από https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/174376_titha-paroyme-neo-misthologio-analytikoi-pinakes

Υπ.Οικονομικών. (2019, 11 07). *Σχέδιο Νόμου: Φορολογική μεταρρύθμιση...*. Ανάκτηση από [opengov.gr](http://www.opengov.gr): <http://www.opengov.gr/minfin/?p=9002>

Υπουργείο Οικονομίας-Γενικό Λογιστήριο. (2008, 05 13). *ΥΑ 2/36028/0022, Εισοδηματική Πολιτική 2008*. Ανάκτηση από ΔΙΔΕ Φωκίδας: <http://dide.fok.sch.gr/files/mistod/EISODIMATIKI%20POLITIKH-2008.pdf>

Υπουργείο Οικονομίας-Γενικό Λογιστήριο. (2009, 05 11). *ΥΑ 2/32704/0022*. Ανάκτηση από ΔΙΔΕ Φωκίδας: http://dide.fok.sch.gr/files/mistod/a2735_ois_pol_2009.pdf

Υπουργείο Οικονομικών. (2008, 12 12). *Παρακράτηση φόρου εισοδήματος από μισθούς, ημερομίσθια, συντάξεις και λοιπές παροχές...* Ανάκτηση από ΔΙΔΕ ΦΩΚΙΔΑΣ: <http://dide.fok.sch.gr/files/mistod/FOROS-2009.pdf>

Παράρτημα Α: Βασικός Μισθός 2009
(Υπουργείο Οικονομίας-Γενικό Λογιστήριο, 2008)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

		ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ			
ΕΤΗ	Μ.Κ.	Υ.Ε.	Δ.Ε.	Τ.Ε.	Π.Ε.
0	18	711	830	938	985
1	17	740	864	976	1.025
3	16	769	897	1.014	1.064
5	15	798	932	1.053	1.104
7	14	828	967	1.092	1.144
9	13	857	1.000	1.130	1.185
11	12	886	1.035	1.168	1.224
13	11	916	1.069	1.207	1.264
15	10	945	1.103	1.245	1.305
17	9	974	1.138	1.284	1.345
19	8	1.003	1.171	1.322	1.385
21	7	1.033	1.206	1.360	1.425
23	6	1.061	1.241	1.398	1.465
25	5	1.091	1.275	1.437	1.506
27	4	1.120	1.308	1.474	1.546
29	3	1.150	1.343	1.513	1.585
31	2	1.179	1.377	1.552	1.626
33	1	1.208	1.412	1.589	1.666

Άρθρο 6 **Σύστημα Βαθμολογικής Κατάταξης**

1. Οι θέσεις όλων των κατηγοριών εκπαίδευσης – Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) - κατατάσσονται σε έξι (6) συνολικά βαθμούς, κατά φθίνουσα σειρά, ως εξής:

Βαθμός Α
Βαθμός Β
Βαθμός Γ
Βαθμός Δ
Βαθμός Ε
Βαθμός ΣΤ.

Άρθρο 7 **Σύστημα Βαθμολογικής Εξέλιξης**

1. Για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό, που διενεργείται από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο μία φορά το χρόνο, λαμβάνεται υπόψη:

α) η αξιολόγηση του υπαλλήλου στο πλαίσιο του συστήματος αξιολόγησης και συγκεκριμένα:

αα) η απόδοσή του που μετράται με βάση το βαθμό επιτυχούς ή μη υλοποίησης της στοχοθεσίας και

ββ) οι διοικητικές ικανότητές του και η συμπεριφορά στην υπηρεσία,

β) το ανώτατο ποσοστό, επί τοις εκατό, προαγωγής στον επόμενο βαθμό, των κρινόμενων υπαλλήλων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και

γ) ο προβλεπόμενος ελάχιστος χρόνος παραμονής στο βαθμό, όπως ορίζεται ειδικότερα στη παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

Ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπάλληλος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 12, δεν εξελίσσεται μισθολογικά δεν συνυπολογίζεται για τον υπολογισμό του ελάχιστου χρόνου παραμονής στο βαθμό.

2. Για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό, η απόδοση του κρινόμενου υπαλλήλου λαμβάνεται υπόψη σε ποσοστό 70% τουλάχιστον επί του συνόλου, που αφορά στα λοιπά κριτήρια αξιολόγησης των ουσιαστικών και άλλων προσόντων, όπως ορίζονται ειδικότερα από το σύστημα αξιολόγησης. Προκειμένου για την προαγωγή από το Βαθμό Β στο Βαθμό Α το ποσοστό αυτό είναι 80% τουλάχιστον.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η ικανότητα, η απόδοση ιδίως σε σχέση με τους προβλεπόμενους στόχους, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο μονάδας και η συμπεριφορά του υπαλλήλου στην υπηρεσία, αποτελούν αντικείμενο περιοδικής εκθέσεως αξιολόγησης, που συντάσσεται κάθε χρόνο.

---

6. Οι προαγωγές από βαθμό σε βαθμό, για όλες τις κατηγορίες προσωπικού, γίνονται με βάση ποσοστ看ση επί των κάθε φορά κρινόμενων, ως εξής:

- Από τον Εισαγωγικό Βαθμό ΣΤ στο Βαθμό Ε: μέχρι και 100% των κρινόμενων υπαλλήλων.
- Από το Βαθμό Ε στο Βαθμό Δ: μέχρι και 90% των κρινόμενων υπαλλήλων.
- Από το Βαθμό Δ στο Βαθμό Γ: μέχρι και 80% των κρινόμενων υπαλλήλων.
- Από το Βαθμό Γ στο Βαθμό Β: μέχρι και 70% των κρινόμενων υπαλλήλων.
- Από το Βαθμό Β στο Βαθμό Α: μέχρι και 30% των κρινόμενων υπαλλήλων.

---

7. Ο ελάχιστος χρόνος που απαιτείται για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό, είναι:

α) Για τους υπαλλήλους των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ:

Από το Βαθμό ΣΤ στο Βαθμό Ε, δύο (2) έτη

Από το Βαθμό Ε στο Βαθμό Δ, τέσσερα (4) έτη

Από το Βαθμό Δ στο Βαθμό Γ, τέσσερα (4) έτη

Από το Βαθμό Γ στο Βαθμό Β, τέσσερα (4) έτη

Από το Βαθμό Β στο Βαθμό Α (καταληκτικός βαθμός):

αα) για τους υπαλλήλους της κατηγορίας ΠΕ, έξι (6) έτη και

Άρθρο 13 Βασικός Μισθός

1. Ο εισαγωγικός μηνιαίος βασικός μισθός του Βαθμού ΣΤ΄ της ΥΕ κατηγορίας προσωπικού ορίζεται σε επτακόσια ογδόντα (780) ευρώ.

2. Οι εισαγωγικοί μηνιαίοι βασικοί μισθοί των υπόλοιπων κατηγοριών προσωπικού προσδιορίζονται με βάση το μισθό της προηγούμενης παραγράφου, πολλαπλασιάζόμενο με τους παρακάτω συντελεστές, στρογγυλοποιούμενοι στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ
ΔΕ	ΣΤ΄	1,10
ΤΕ	ΣΤ΄	1,33
ΠΕ	ΣΤ΄	1,40

3. Οι βασικοί μισθοί των λοιπών βαθμών όλων των κατηγοριών διαμορφώνονται ως εξής:

Α. Του βαθμού Ε΄ με προσαύξηση του βασικού μισθού του βαθμού ΣΤ΄ σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

Β. Του βαθμού Δ΄ με προσαύξηση του βασικού μισθού του βαθμού Ε σε ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%).

Γ. Του βαθμού Γ΄ με προσαύξηση του βασικού μισθού του βαθμού Δ΄ σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Δ. Του βαθμού Β΄ με προσαύξηση του βασικού μισθού του βαθμού Γ΄ σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

Ε. Του βαθμού Α΄ με προσαύξηση του βασικού μισθού του βαθμού Β΄ σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

4. Οι βασικοί μισθοί των Μ.Κ. των Βαθμών διαμορφώνονται ως εξής:

α) Του πρώτου Μ.Κ. κάθε βαθμού και κατηγορίας με προσαύξηση του βασικού μισθού του βαθμού αυτού κατά δύο τοις εκατό (2%).

β) Του κάθε επόμενου Μ.Κ. με προσαύξηση του βασικού μισθού του προηγούμενου μισθολογικού κλιμακίου σε ποσοστό ίδιο με αυτό που ορίζεται στην προηγούμενη περίπτωση.

Άρθρο 16
Επιδόματα Εορτών και Αδείας

1. Το Επίδομα Εορτών Χριστουγέννων ορίζεται σε πεντακόσια (500) ευρώ και χορηγείται στο ακέραιο, εφόσον ο υπάλληλος μισθοδοτήθηκε ολόκληρο το χρονικό διάστημα από 16 Απριλίου μέχρι 15 Δεκεμβρίου κάθε έτους και καταβάλλεται την 16η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

2. Το Επίδομα Εορτών Πάσχα ορίζεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ και χορηγείται στο ακέραιο, εφόσον ο υπάλληλος μισθοδοτήθηκε ολόκληρο το χρονικό διάστημα από 16 Δεκεμβρίου μέχρι και 15 Απριλίου του επόμενου έτους και καταβάλλεται δέκα ημέρες πριν από το Πάσχα.

3. Το Επίδομα Αδείας ορίζεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ και χορηγείται στο ακέραιο, εφόσον ο υπάλληλος μισθοδοτήθηκε ολόκληρο το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου μέχρι και 30 Ιουνίου του επόμενου έτους και καταβάλλεται την 1η Ιουλίου κάθε έτους.

Άρθρο 19
Κίνητρο Επίτευξης Στόχων και Κίνητρο
Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων

1. Στους υπαλλήλους, οι οποίοι υπηρετούν σε υπηρεσιακές μονάδες οι οποίες έχουν πετύχει πάνω από 80%, τους ποσοτικοποιημένους στόχους που έχουν τεθεί με βάση το σύστημα αξιολόγησης, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η καταβολή Κινήτρου Επίτευξης Στόχων (Κ.Ε.Σ.).

Παράρτημα Γ: Μισθολόγιο 2015 (Νόμος 4354)

Άρθρο 8 **Αποσύνδεση μισθού - βαθμού**

1. Το προσωπικό της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου εξελίσσεται, ανεξάρτητα από το βαθμό που κάθε φορά κατέχει, σε μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.), όπως αυτά ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

2. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και έχουν το ίδιο μισθολογικό κλιμάκιο δικαιούνται το βασικό μισθό που αντιστοιχεί σε αυτό, ανεξάρτητα από τον κλάδο στον οποίο ανήκει η θέση τους.

Άρθρο 9 **Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη των υπαλλήλων**

1. Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων των κατηγοριών:

- Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής,

- Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής,

- Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) και

- Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.)

ορίζονται ως εξής:

Σε δεκαεννέα (19) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. και σε δεκατρία (13) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε.. Οι υπάλληλοι των

---

3. α. Κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης, για τίτλους που έχουν χορηγηθεί μετά τη λήψη του πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προωθούνται κατά δύο (2) Μ.Κ. στην κατηγορία που ανήκουν, ενώ οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος κατά έξι (6) Μ.Κ..

Άρθρο 11
Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών, από κατώτερο σε ανώτερο μισθολογικό κλιμάκιο, απαιτείται υπηρεσία ως εξής:

α. Για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε. υπηρεσία τριών (3) ετών σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

β. Για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. υπηρεσία δύο (2) ετών σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.

Άρθρο 12
Πρωθήμενη μισθολογική εξέλιξη

1. Υπάλληλοι όλων των κατηγοριών, οι οποίοι, σύμφωνα με τις σχετικές περί αξιολόγησης των υπαλλήλων διατάξεις, βαθμολογούνται με άριστα κατά μέσο όρο σε τρεις (3) συνεχόμενες ετήσιες αξιολογήσεις, δύνανται να εξελίσσονται ταχύτερα στη μισθολογική κλίμακα της κατηγορίας τους, λαμβάνοντας ένα (1) επιπλέον μισθολογικό κλιμάκιο.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών μετά από πρόταση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της πρωθήμενης μισθολογικής εξέλιξης, η οποία χορηγείται σε τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον τρία (3) έτη. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζεται το ποσοστό επί του αριθμού των υπαλλήλων, το οποίο θα κυμαίνεται μεταξύ του 5% και 15% του συνολικού αριθμού των υπαλλήλων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, λαμβανομένης υπόψη της εκάστοτε δημοσιονομικής συγκυρίας.

3. Στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, βαθμολογείται ως ανεπαρκής ή ακατάλληλος για την υπηρεσία, διερευνάται η δυνατότητα εφοδιασμού του με επιπλέον κίνητρα διαρκούς επιμόρφωσης ή άλλων δράσεων. Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από τρεις (3), ετήσιες συνεχόμενες αξιολογήσεις, δύναται να αναστέλλεται η αυτόματη μισθολογική του εξέλιξη. Η ως άνω αναστολή έχει μέγιστη διάρκεια έως ένα (1) έτος. Η σχετική απόφαση αναστολής θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη, ενώ θα υπόκειται σε ένσταση, που θα εξετάζεται από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Άρθρο 13
Ορισμός αποδοχών

Οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 19 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 27.

Άρθρο 14
Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της Υ.Ε. κατηγορίας ορίζεται σε επτακόσια ογδόντα (780) ευρώ.

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών Μ.Κ. της κατηγορίας αυτής διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως

προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των 780 ευρώ με το συντελεστή 0,0551.

Το προστιθέμενο ποσό στρογγυλοποιείται στο πλησιέστερο ευρώ.

2. Οι βασικοί μισθοί των Μ.Κ. 1 των κατηγοριών Δ.Ε., Τ.Ε. και Π.Ε. προσδιορίζονται με βάση το ποσό των 780 ευρώ, πολλαπλασιαζόμενο με τους παρακάτω συντελεστές, στρογγυλοποιούμενοι στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
Δ.Ε.	1,10
Τ.Ε.	1,33
Π.Ε.	1,40

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών Μ.Κ. των ως άνω κατηγοριών διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού των 780 ευρώ με τους ως άνω συντελεστές και στη συνέχεια με το συντελεστή 0,0699 για τη Δ.Ε. κατηγορία, 0,0530 για τη Τ.Ε. κατηγορία και 0,0540 για την Π.Ε. κατηγορία.

Άρθρο 25
Γενικές ρυθμίσεις για θέματα αποδοχών

1. Η αξίωση του υπαλλήλου για αποδοχές αρχίζει από την ανάληψη υπηρεσίας και παύει με τη λύση της υπαλληλικής του σχέσης. Δεν καταβάλλονται αποδοχές, όταν ο υπάλληλος από υπαιτιότητά του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει.

2. Για τον υπολογισμό των αποδοχών ο μήνας λογίζεται για τριάντα (30) ημέρες. Στις περιπτώσεις αποχής του υπαλλήλου από τα καθήκοντά του, λόγω απεργίας, ο μήνας λογίζεται για είκοσι πέντε (25) ημέρες. Στην περίπτωση απεργίας, στην έννοια της οποίας υπάγονται και

οι στάσεις εργασίας, γίνεται περικοπή των μεικτών μηνιαίων αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των κρατήσεων, εργοδότη και εργαζόμενου, για κύρια και επικουρική σύνταξη, στην περίπτωση που η ημέρα απεργίας αναγνωρίζεται ως συντάξιμη.

Άρθρο 27
Διασφάλιση αποδοχών

1. Σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτουν βασικός μισθός ή τακτικές μηνιαίες αποδοχές χαμηλότερες από αυτές που δικαιούνταν ο υπάλληλος στις 31.12.2015, η διαφορά διατηρείται ως προσωπική. Για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς δεν λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή παροχή και το επίδομα θέσης ευθύνης. Το επίδομα αυτό λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς, μόνο στην περίπτωση που καταβάλλεται στις αποδοχές του υπαλλήλου τον τελευταίο μήνα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος αλλά δεν προβλέπεται η εκ νέου χορήγησή του με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Η νέα αυτή προσωπική διαφορά μειώνεται α-

πό οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης επιδόματος θέσης ευθύνης και της προωθημένης εξέλιξης. Τυχόν αύξηση του επιδόματος θέσης ευθύνης καταβάλλεται στο ακέραιο.